PONEDELJEK, 23. MAREC 2009

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

(Seja se je začela ob 17.05)

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam, da se zasedanje, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 12. marca 2009, nadaljuje.

***

Najprej bi želel pozdraviti novega generalnega sekretarja Evropskega parlamenta, gospoda Klausa Welleja, ki sedi na moji levi, ter mu zaželeti veliko uspeha pri delu.

(Aplavz)

Na moji desni je gospod David Harley, namestnik generalnega sekretarja. Gospod Harley predstavlja, če lahko tako rečem, kontinuiteto znotraj sekretariata. Tudi njemu bi zaželel veliko uspeha.

(Aplavz)

2. Izjava predsedujočega

Predsednik. – Gospe in gospodje, prosili so me, da dam naslednjo izjavo. Ta teden je 60. obletnica izgona več sto tisoč državljanov baltskih držav. V noči na 24. marec 1949 so Sovjeti sprožili val izgonov ter več deset tistoč Estoncev, Latvijcev in Litovcev pregnali iz njihove domovine. Bili so oropani državljanskih in človekovih pravic in so v neusmiljenih, nečloveških razmerah v sovjetskih taboriščih umrli.

Skoraj vsaka družina v Latviji, Litvi in Estoniji, pa tudi v drugih nekdanjih sovjetskih republikah, je utrpela posledice grozovitega nasilja totalitarističnega komunističnega režima. Skoraj vsaka družina je imela sorodnike, ki so izginili v Sibiriji, ki jih je preganjala KGB ali ki so bili vrženi v ječo in zatirani. Dogodki, o katerih govorimo, se niso zgodili v neki mračni, daljni preteklosti. Še vedno se jih živo spominjajo mnogi ljudje, ki so danes državljani EU.

Zato je naša dolžnost, da na podlagi naših skupnih vrednot in v počastitev številnih žrtev teh izgonov, jasno in odločno obsodimo ta ostudna zločinska dejanja, ki jih je zakrivil totalitarni komunistični režim v Sovjetski zvezi. Žrtvam dolgujemo objektivno, natančno in pozorno oceno preteklosti, saj sprava lahko temelji samo na resnici in spominih.

3. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik.

4. Sestava Parlamenta: glej zapisnik.

5. Dobrodošlica

Predsednik. – V čast mi je, da lahko danes v našem Parlamentu pozdravim delegacijo vseafriškega parlamenta. Kot vsi veste, je vseafriški parlament v Afriški uniji to, kar je Evropski parlament v Evropski uniji.

Predvsem sem vesel, da lahko danes tukaj pozdravim gospoda Khumala in njegove parlamentarne kolege, saj imam tako priložnost, da se jim vsem skupaj, s tem pa tudi predsednici vseafriškega parlamenta, gospe Mongella, zahvalim za dobrodošlico, ki so mi jo izrazili oktobra 2008 med obiskom v vseafriškem parlamentu, obenem pa tudi za povabilo, da spregovorim na plenarnem zasedanju vseafriškega parlamenta.

Naj vam torej še enkrat zaželim iskreno dobrodošlico. Zelo sem vesel, da ste danes tukaj z nami.

(Aplavz)

- 6. Brezpredmetne pisne izjave: glej zapisnik.
- 7. Nadaljnje obravnavanje stališč in resolucij Parlamenta: glej zapisnik.
- 8. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: glej zapisnik.
- 9. Peticije: glej zapisnik.
- 10. Predložitev dokumentov: glej zapisnik.
- 11. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): glej zapisnik.
- 12. Razpored dela glej zapisnik.

(Razpored dela je bil sprejet)

* *

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, imam vprašanje v zvezi z Evropskim svetom. Slišali smo, da ste na srečanju Evropskega sveta dejali, da se Parlament strinja, da bi glasovanje za predsednika Komisije moralo potekati 15. julija, za ostale člane Komisije pa po sprejemu Lizbonske pogodbe.

Rada bi vedela, ali je to res ali ne, in če je, s kakšnim pooblastilom ste dali to izjavo.

Predsednik. - Gospa Frassoni, ker ste bili tudi vi prisotni, se boste gotovo spomnili, da smo o tem razpravljali na konferenci predsednikov. 15. juliju ste nasprotovali samo vi. Vsi drugi predsedniki skupin so se strinjali z mnenjem, ki sem ga izrazil v svoji izjavi Svetu. Seveda si lahko preberete dobeseden zapis mojega govora. To je na voljo vsem poslancem Evropskega parlamenta in javnosti.

13. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). - (*FR*) Gospod predsednik, Evropski parlament bi želela opozoriti na prihod predsednika Belorusije, gospoda Lukašenka, v Prago. Ali je prihod predsednika Lukašenka v skladu z vrednotami, ki jih zagovarjamo? Ali se Evropska unija lahko pogovarja s predsednikom, ki ima v rokah vso moč brez časovne omejitve in brez mandata? Kakšen vtis bo pustila Evropska unija, če bo privolila v sprejem predsednika, ki je dal odstraniti več svojih političnih nasprotnikov in ki omejuje pravice svojih državljanov? Kakšen vtis bo Unija pustila pri administraciji predsednika Obame, ko državljan ZDA gnije v beloruskem zaporu in bo verjetno tudi umrl, če se ne bo hitro ukrepalo? Mislim, da do tega povabila ne bi smelo nikoli priti.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Gospod predsednik, z vsemi vami bi želel spregovoriti o El Muselu, glavnem pristanišču moje regije Asturije.

Komisija bi morala obvezno sprostiti sredstva za dodatne stroške tega pristanišča. Gospod komisar Tajani je to razumel, tako kot njegov predhodnik, gospod Barrot; oba sta prepoznala velike funkcionalne in okoljske izzive El Musela.

Sredi krize in ker so dela, kakršna se opravljajo v El Muselu, nujno potrebna, je čas, da premagamo dolgotrajne, preobsežne birokratske ovire, da si zastavimo večje cilje in se prebijemo naprej s sredstvi, ki so pomembna tako za Asturijo in severno Španijo kot za oživitev evropskega gospodarstva. Naj ponovim: pomembna so za oživitev evropskega gospodarstva, v katerem je udeležba Španiji v veliko čast.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Rezultat zadnjega srečanja Evropskega sveta je primer, kako uresničiti temeljno načelo Evropske unije: solidarnost.

Pomoč v višini 5,6 milijarde EUR bo narodom stare celine omogočila, da premagajo posledice svetovne finančne in gospodarske krize. 105 milijonov EUR, odobrenih za Bolgarijo in namenjenih ohranjanju energetske varnosti, vzpostavitvi širokopasovnega interneta in kmetijstvu, odraža podporo vladnemu programu za reševanje krize ter naraščajoče zaupanje vanj.

Za mojo državo je zelo pomembno, da Evropska komisija odobri, Evropski parlament pa podpre podaljšanje za plačilo odškodnine do leta 2013, za katerega smo zaprosili v zvezi z zgodnjim zaprtjem tretjega in četrtega bloka jedrske elektrarne Kozloduj. Bolgarija je zaradi nedavne plinske vojne med Rusijo in Ukrajino utrpela največje izgube. Zato je pomembno, da se upošteva načelo enakega obravnavanja vseh držav članic EU.

Računam na pozitiven odgovor predsednika Komisije, gospoda Barrosa, in pozivam svoje kolege poslance v Evropskem parlamentu, da omogočijo, da zmagata pravica in solidarnost v Evropi.

Eoin Ryan (UEN). - Gospod predsednik, želel bi spregovoriti o napadih in pripombah v zvezi z irskim bančnim in finančnim sistemom, ki prihajajo iz določenih strani.

Irski sistem deluje v okviru pravnega in ureditvenega političnega okvira, kot ga določa EU. Sistem Irske je tako močan ali tako šibek kot ta okvir EU. Kot vsi vemo, je ureditveni sistem doživel propad na svetovni ravni. Na Irskem ni nič slabše ali nič boljše kot kjer koli drugje.

Nasprotujem sovražnim pripombam o Irski, ki prihajajo iz londonskih, newyorških in nemških medijev. Vsi ti kraji so tudi sami izkusili ureditvene in bančne probleme, ki so bili enaki in v številnih primerih precej hujši od teh, s katerimi se soočamo na Irskem. Neprestani napadi iz nekaterih naših sosed v EU temeljijo na predsodku in ne na objektivnem dejstvu in ne prispevajo veliko k solidarnosti EU v času, ko se Evropa spopada z ogromnimi finančnimi in gospodarskimi izzivi.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Mednarodno priznana korporacija Roşia Montană Gold Corporation, skupno podjetje Kanade in Romunije, načrtuje razvoj evropskega največjega odprtega kopa zlata v mestu Verespatak v Transilvaniji (Roşia Montană). Evropski parlament je v resoluciji iz decembra 2004 izrazil globoko zaskrbljenost v zvezi z nevarnostjo naravne katastrofe, ki jo predstavlja ta projekt. Leta 2005 se je zato generalna skupščina ICOMOS odločila, da zaščiti zgodovinsko dediščino starodavne naselbine.

Podjetje, ki ga spremlja vrsta škandalov, namerava uporabljati isto metodo predelave, ki temelji na tehnologiji s cianidom in ki je leta 2000 onesnažila celotno dolžino Tise. Uničena je bila tudi grajena dediščina mesta Verespatak (Roşia Montană), s tem pa so bili oropani tudi tamkajšnji prebivalci. Zdi se , da se romunska vlada pripravlja, da umakne začasno prepoved naložb.

Evropski parlament prosim, da ukrepa, da bi rešil Verespatak in zaščitil njegovo naravno okolje. Evropska komisija pa bi morala prispevati k obnovi uničenega mesta in njegovega okolja.

Georgios Toussas (GUE/NGL). - (EL) Gospod predsednik, v naslednjih nekaj dnevih bomo zabeležili:

- 10. obletnico umazane vojne, ki so jo Nato in vlade Evropske unije, tako levosredinske kot desnosredinske, sprožili proti narodu Jugoslavije;
- 6 let zločinske vojne in okupacije Iraka s strani ZDA ter njenih zaveznic, vojne, v kateri je življenje izgubilo približno 1,5 milijona Iračanov;
- 60. obletnico ustanovitve Nata, imperialističnega vojnega stroja in grožnje miru po vsem svetu, ki se pripravlja, da to obletnico proslavi na svečanem vrhu v Strasbourgu.

Pred desetimi leti, 23. in 24. aprila 1999, so vodje držav članic Nata v Washingtonu podpisali deklaracijo ob 50. obletnici, ki potrjuje novo doktrino. S tem je bila sprejeta nova strategija Nata, ki uradno tudi ruši temeljna pravila mednarodnega prava. Temu je sledil niz drugih zločinskih posegov Nata v Afganistanu, Iraku, Iranu in na Bližnjem vzhodu.

Za vrh Nata so francoski organi središče Strasbourga spremenili v nedostopno cono ter postavili objekt, ki ga predvideva Schengenska konvencija, da bi mirovnim protestnikom preprečili vstop v Francijo. Mobilizirali so veliko število pripadnikov vojske in policije, da se soočijo s protestniki. Ti ukrepi, ki očitno kršijo temeljne demokratične pravice, kažejo, kako se imperialisti in Nato bojijo ljudi.

Ljudje se morajo odzvati na proslave in "zabave" ob 60. obletnici zločinske in imperialistične akcije Nata, tako da okrepijo protiimperialistično mirovno gibanje, zahteve ljudi po razpustitvi Nata...

(Predsednik je prekinil govorca)

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gospod predsednik, zgodovina medskupin v tem Parlamentu je dolga in ugledna. Poslanci Evropskega parlamenta različnih političnih smeri se lahko v medskupinah povežejo, da bi rešili posebne probleme.

Na primer, najstarejša medskupina – medskupina za invalide – pregleduje zakonodajo, ki jo sprejme ta Parlament in skrbi, da je ta prijazna do invalidov, poslance pa seznanja s problematiko, povezano z invalidnostjo.

Kljub svojemu dragocenemu delu, so bile medskupine v zadnjem letu potisnjene na rob, čemur je sledilo njihovo ukinjanje na podlagi notranjih parlamentarnih pravil, ki medskupinam ne omogočajo sejnih sob in mesta na programu zasedanj v Strasbourgu.

Mislim, da moramo to nujno urediti – še pred naslednjih mandatom –, kajti v nasprotnem primeru bodo medskupine stvar preteklosti; Parlament bo veliko revnejši brez njih, ljudje Evrope pa ne bodo tako dobro zastopani.

(Aplavz)

Desislav Čukolov (NI). – (BG) Gospe in gospodje, v zadnjih letih smo bili v Bolgariji priča podli praksi, znani kot "kupovanje glasov".

To počne prav vsaka politična skupina, razen patriotske stranke Napad. Volivce podkupujejo celo stranke, ki se opisujejo kot alternativa vladajočim strankam, kar dokazujejo informacije iz vasi Brest v bližini Plevna izpred nekaj dni.

Videti je, da bodo bližajoče se volitve v naši državi najbolj zmontirane in zahrbtne volitve v novejši zgodovini Bolgarije. Protiustavna stranka turške manjšine MRF je namenila zelo veliko vsoto v višini 60 milijonov EUR, da bi dobila čim večje število poslancev parlamenta, ki bi interese Turčije zastopali tako v Evropskem parlamentu kot v Državnem zboru Republike Bolgarije.

Obstaja prav resna nevarnost, da bodo v naslednjem Evropskem parlamentu sedeli predstavniki, ki so svoje sedeže dobili na podlagi kupovanja glasov. Sporočilo naše stranke Napad je: "Nočemo Turčije v EU"; predsednika Pötteringa zato pozivamo, da od bolgarskih organov oblasti zahteva, da na bližajočih volitvah to prepreči s sprejetjem volilne zakonodaje.

György Schöpflin (PPE-DE). – (*HU*) Zgodba je jasna: nekaj sto metrov od madžarske meje, v avstrijski vasi po imenu Heiligenkreuz, avstrijsko podjetje zahteva izgradnjo visokozmogljive sežigalnice odpadkov. Na madžarski strani mesto Szentgotthárd meni, da je načrtovan objekt nesprejemljiv, med drugim tudi zaradi problemov, povezanih z varstvom okolja.

V preteklih dveh letih so bili na madžarski strani pogosti protesti, vendar Avstrijci tega ne želijo priznati. Posledica tega je, da je čedalje večje protiavstrijsko razpoloženje načelo tudi tradicionalne prijateljske odnose med državama.

Avstrijsko stranko prosimo, da pregleda ta načrt, upoštevajoč Madžarske pomisleke, ter ustavi njegov nadaljnji razvoj.

Gyula Hegyi (PSE). - Gospod predsednik, Komisija je januarja Madžarski očitala moratorij na gensko spremenjeno koruzo MON810. Moratorij so jasno podprli celotna madžarska znanstvena skupnost, vse politične stranke in madžarska družba. Marca sta Madžarska in Avstrija na Evropskem svetu prejeli podporo velike večine, da ohranita ta moratorij kljub odločitvi Komisije. Triindvajset izmed sedemindvajsetih držav članic je podprlo Madžarsko proti odločitvi Komisije.

To kaže, da je skrajni čas, da ponovno premislimo o metodi odobritve GSO v Evropski uniji. Mislim – kar je jasno tudi iz glasov Sveta –, da je večina držav članic enakega mnenja: da bi države članice morale biti pristojne, da odločajo o tem, ali bodo odobrile GSO ali ne. Upam, da bo naslednji nov Parlament sestavil novo uredbo o odobritvi GSO, ki bo temeljila na načelu subsidiarnosti in preglednosti. Komisija ne bi smela ukazovati Parlamentu in državam članicam, temveč bi morala z njimi sodelovati.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). - (FR) Gospod predsednik, ena izmed naših kolegic poslank je govorila o vprašanju medskupin.

V Parlamentu je več kot 20 medskupin in njihovo delo je bilo očitno ves čas tega mandata, ki se bo kmalu zaključil. Medskupine so s svojim delom prispevale k nešteto besedilom; zahvaljujoč delu medskupin, gospod predsednik, je Parlament sprejel več deset tisoč ljudi in na stotine institucij. Če bomo še naprej zatirali medskupine s tem, da jim ne bomo omogočili sejnih sob, bomo imeli še več protestov.

Gospod predsednik, v tem Parlamentu imate zares zelo veliko izkušenj. Poskrbite, da se v naslednjem parlamentarnem mandatu ne bodo sestajale bolj ali manj tajne podskupine. Preglednosti na ravni medskupin se ne bojimo, zato vas pozivam, da v teku tega mandata povsem odkrito ocenite medskupine. Tako bomo dobili dokaz o koristih njihovega dela.

Gospod predsednik, rotim vas, pokažite posluh za zahteve medskupin in vsa pisma, ki so bila v zadnjih letih naslovljena na vas.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, demografske krize v Evropi ne moremo zanikati. Posledično pomanjkanje delovne sile ogroža gospodarski razvoj držav članic EU. Kriza spodkopava tudi učinkovitost pokojninskih sistemov in ustvarja resne probleme za evropske sisteme zdravstvenega in socialnega varstva.

Medtem pa Evropska komisija ni uspela razumeti naših prizadevanj, da bi negativne demografske trende obrnili v nasprotno smer s spodbujanjem razvoja družine. Predvsem smo slišali nasprotovanja potrebi po znižanju stopnje DDV za proizvode, namenjene dojenčkom, kot so na primer plenice. Zamisel, da bi posamezne države, ki bi sprejele takšne rešitve, kaznovali, kaže na pomanjkanje zavedanja nevarnosti, s katerimi smo soočeni, lahko pa to razumemo tudi kot znak slabih namenov. V vsakem primeru je to nesprejemljivo.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Škandalozno je, da edina tovarna pnevmatik, ki je v celoti v portugalski lasti, stoji že več mesecev, kar ogroža skoraj 300 neposrednih delovnih mest v socialno prikrajšanem območju Vale do Ave. To območje ima eno izmed najvišjih ravni brezposelnosti v Evropski uniji, ki je posledica zaprtja niza podjetij in ukinitev delovnih mest v tekstilnem sektorju.

Delavci podjetja Camac v Santo Tirsu ter sindikati, ki jih predstavljajo, so te zaskrbljujoče okoliščine razkrili v javnosti in navedli, da podjetje bankam ali državi ne dolguje ničesar, temveč imajo pozitiven saldo v znesku več deset tisoč evrov zaradi odbitnega DDV. Glavni upniki so sami delavci, katerih plače niso bile izplačane, ker podjetje ni uspelo premagati posledic padajoče vrednosti britanskega funta, kamor se izvaža skoraj vsa proizvodnja, ter visokih stroškov surovin, potrebnih za proizvodne procese.

Na rešitev čakajo že od 30. marca, ko je podjetje dalo vlogo za uvedbo postopka zaradi insolventnosti. Portugalska vlada in Evropska komisija se morata nujno odzvati na opozorilo in nezadovoljstvo delavcev, da bi preprečili še večjo brezposelnost in revščino v območju, kjer ni možnosti za drugo zaposlitev.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gospod predsednik, sprememba in reforma parlamentarnih postopkov prihajata na vrh dnevnega reda in prepričan sem, da je to tema, ki vam je vsem zelo pri srcu.

Dovolite mi, prosim, do podprem izjave nekaterih kolegov o pomenu medskupin. Sem sopredsednik medskupine za staranje in, kot najbrž že veste, bo letos - prvič - več kot 50 % volivcev starejših od 50 let, za razliko od tistih, ki so mlajši od 50 let. Torej vprašanje o staranju ni nekaj, kar zanima samo ljudi tukaj, temveč je nekaj, kar zanima ljudi tam zunaj, torej naše volivce.

Gospod predsednik, prosil bi vas, da pokažete odkritost in pravičnost, ki sta znak vašega predsedstva, in tako poskrbite, da bo delo medskupin od zdaj naprej lažje in ne več ovirano. Ali mi lahko, prosim, to obljubite?

Predsednik. – Vedno je lepo videti, da so prav vsi britanski konservativci prisotni na evropskem čolnu in v celoti na naši strani. Najlepša hvala: obljubljam, da se bom kar najbolje potrudil.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospod predsednik, želel bi spregovoriti o vprašanju kršitev okoljske zakonodaje na Irskem, zlasti v zvezi s kakovostjo vode. Nova anketa EU o kakovosti vode na Irskem kaže, da skoraj dve tretjini ljudi menita, da je kakovost vode resen problem, medtem ko polovica meni, da se je po letu 2004 močno poslabšala.

Osemdeset odstotkov ljudi meni, da v zadnjih petih letih ni prišlo do izboljšanja kakovosti naših rek, jezer in obalnih voda. Komisija že sedem let preiskuje, ali irska vlada ravna v skladu z odločbo Evropskega sodišča iz leta 2002, v kateri je navedeno, da Irska krši zakonodajo o kakovosti vode.

Poiskati moramo način, da zagotovimo, da se bodo zakoni, ki jih sprejemamo v interesu državljanov Evrope, dejansko uporabljali v vseh državah članicah. Komisija, ki je policija te Unije, mora pravočasno ukrepati, da zagotovi to skladnost.

Kinga Gál (PPE-DE). V novih državah članicah, v času napetosti, tisti, ki so na oblasti, še vedno uporabljajo stare navade, ki so za vsako pravno državo nesprejemljive. V času našega madžarskega državnega praznika je kršenje političnih pravic v Budimpešti doseglo nesprejemljivo raven. Območje, kjer so potekale slovesnosti, je bilo popolnoma zaprto, tako kot v času diktature. Pred nekaj dnevi se je na zahtevo po bolj odgovorni vladi in pozivi k odstopu predsednika vlade odgovorilo s policijskimi akcijami, ki so vključevale tudi pridržanja ter nečloveško in ponižujoče ravnanje.

Vse od konca tedna smo priča tudi neupoštevanju demokracije s strani organov oblasti, saj te želijo preprečiti zgodnje volitve tako, da vodilne ves čas premeščajo na druge položaje. To ni demokratična pravna država, o kateri je sanjala naša mlada generacija iz konca komunističnega režima; vse skupaj je bolj podobno začetku mehke diktature.

Na navade iz preteklosti so nas spomnili tudi ukrepi romunskih organov oblasti, saj je predsednik Republike Madžarske proti priporočilu romunskih organov odpotoval v Romunijo, da bi se 15. marca udeležil slovesnosti tamkajšnje madžarske skupnosti, ki šteje 1,5 milijona pripadnikov, vendar je to lahko storil samo v obliki zasebnega obiska, z avtom. Romunija je namreč preklicala dovoljenje za pristanek predsednikovega letala na podlagi izmišljenih razlogov, da bi obisk lahko škodil partnerstvu med državama. In to se dogaja leta 2009 v dveh sosednjih državah članicah EU.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (*HU*) Na Vrhu EU prejšnji teden so bila potrjena temeljna načela, ki jih je izjavil tudi Evropski parlament, in sicer, da Evropska unija ne dopušča protekcionizma in ne dovoljuje rušenja dosežkov skupnega trga. Čestitam predsedniku, ki je bil prisoten za srečanju Evropskega sveta.

Sprejete so bile zelo pomembne odločitve, vključno z odločitvami v zvezi z zadevo, ki jo je pred enim letom priporočil predsednik madžarske vlade Ferenc Gyurcsány in ki jo je potrdilo Rasmussenovo poročilo Evropskega parlamenta, in sicer, da je treba vzpostaviti finančni trg ter sistem bančnega nadzora. Odločitev o tem je bila v bistvu sprejeta na vrhu, kar predstavlja zelo pomemben korak naprej.

Pomemben korak naprej za celotno Evropsko unijo, zlasti pa za srednjo in vzhodno Evropo ter baltske države, je, da banke ne morejo zapustiti svojih podružnic, ki se nahajajo v teh regijah, temveč jim morajo posredovati pomoč, ki jo prejmejo.

Dejstvo, da se je podpora za plačilno bilanco držav članic izven evrskega območja podvojila s 25 milijard EUR na 50 milijard EUR, je zelo pomemben izraz solidarnosti EU. To je v skupnem interesu vseh nas in zaradi tega tudi v interesu celotne Evropske unije.

Aurelio Juri (PSE). - (*SL*) V minulem zasedanju smo sprejeli pomemben sveženj pomorske zakonodaje, ki izboljšuje ukrepanje v primeru nesreč na morju.

Morje prinaša, kot vemo, ogromno dobrega, a tudi tveganja. Ko se zgodi hujša nesreča, plačamo vsi, ki ob njem živimo. Najboljše ukrepanje je torej preventiva. Zlasti taka, ki regulira obseg in naravo prometa na morju sorazmerno z občutljivostjo območja, v katerem se odvija.

Zato vprašujem Komisijo in zlasti pristojnega komisarja Tajanija, in bom to storil v njegovem jeziku, v italijanščini.

(IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, (...) kako cilji te nove zakonodaje o varnosti na morju ustrezajo načrtom o dveh plinskih terminalih za metan v Tržaškem zalivu, območju velikega ladijskega prometa in visoke koncentracije mest, kjer je morje plitvo, globoko največ 20 metrov, morskega dna pa se ne sme dotikati, saj je polno živega srebra. Terminala bosta, če bosta zgrajena, potrebovala vsak teden en tanker metana za vsak objekt. Tveganja, ki jih takšne ladje povzročajo na takšnih območjih, poznamo.

Bogusław Rogalski (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, danes bi se želel predvsem osredotočiti na način, kako izraelska vojska poskuša izbrisati palestinsko ljudstvo prav pred našimi očmi. To nas ne bi smelo pustiti ravnodušne.

Poročila izraelskih medijev poslušam z občutkom sramu, poslušam vojake, ki pripovedujejo, da jim je bilo ukazano, naj streljajo na civilno prebivalstvo, tudi na starejše ženske. Časopis *Haarec* je objavil pisni ukaz, ki ga je izdal eden izmed vojaških poveljnikov svojim podrejenim. Možem je ukazal, naj streljajo na ljudi, ki

nudijo pomoč ranjenim Palestincem. Zaradi tega so se vojaki naučili kazati skrajen prezir do življenj Palestincev. Dokaz za to so pošastne majice, ki jih nosijo izraelski vojaki, na katerih je upodobljena noseča Arabka ter slogan "dve muhi na en mah".

Prekiniti moramo tišino v zvezi s to zadevo v tem Parlamentu. Noben narod ni nič boljši ali slabši od katerega koli drugega. Danes je Palestinski narod tisti, ki potrebuje našo pomoč in podporo. Soočiti se moramo z izzivom in poiskati rešitev za ta problem.

Anna Záborská (PPE-DE). – (*SK*) Pred dvema tednoma, gospod predsednik, ste nam sporočili zelo žalostno in grozno novico. V Nemčiji je mlad moški ubil 15 ljudi, nato pa še sebe. Zakrivil je umor in številne ljudi, vključno s svojo družino, pahnil v žalost in obup. Tudi njegova družina je izgubila otroka in tudi njihov svet se je obrnil na glavo.

Dovolite mi, da citiram besede nemškega predsednika na pogrebu žrtev: "Soočamo se z zelo resnim vprašanjem. Ali ukrepamo dovolj, da bi zaščitili sebe in naše otroke? Ali ukrepamo dovolj, da bi zaščitili tiste, ki so v nevarnosti? Ali ukrepamo dovolj za mir v naših domovinah? Vprašati se moramo, kaj lahko še storimo v prihodnosti in kaj se lahko iz tega dogodka naučimo. Pomagajmo tudi staršem in njihovim otrokom, da ne bodo nikdar v nevarnosti."

Zato bi želela še enkrat pozvati Evropski parlament in Evropsko komisijo, da podpre vseevropsko kampanjo "Ali veste, kje so vaši otroci?" Kot sem v tem Parlamentu že dejala, storiti moramo vse, kar je mogoče, da bi zagotovili, da se kaj takšnega nikoli več ne zgodi.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Evropska unija je predvsem socialna Evropa. Potrebujemo gospodarski razvoj, vendar pa prav tako potrebujemo delovna mesta, dostojne plače in pokojnine, dostop do zdravstvenih storitev in izobraževanja, vse to pa mora biti še dobre kakovosti.

V času gospodarske krize številna podjetja prihajajo v težave in zaposleni izgubljajo delovna mesta.

V Romuniji, v obratih podjetja Arcelor Mittal v Galațiju in Hunedoari, bo več tisoč zaposlenih dejansko brezposelnih po sistemu rotacije, pri čemer bodo prejemali samo 75 % plače ali pa bodo preprosto odpuščeni kot presežni delavci. Podobno se dogaja tudi v drugih državah in drugih podjetjih v različnih industrijskih sektorjih.

Komisijo pozivam, da premisli o pripravi odločbe Sveta za namen ocene meril za dostop do Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. To je treba narediti na ravni industrije in podjetij, ne samo regionalno in lokalno, da bi se sredstva lahko hitro mobilizirala in pomagala delavcem v krizi.

Prepričana sem, da Evropa lahko stori in mora storiti več za zaposlene, ki so soočeni s težavami.

Edit Bauer (PPE-DE). - (*HU*) Opozoriti bi želela na metode, ki jih uporablja slovaška vlada, da bi zatrla pravice manjšin do uporabe svojega jezika, s čimer se te pravice kršijo. Prejšnji teden je vlada sprejela spremembo zakonodaje o uradnem jeziku države, ki po besedah vlade ne vpliva na uporabo jezika manjšin; vendar pa predlog zakona sam pravi drugače.

Omeniti bi želela dva primera. Odstavek 8(4) zakona se nanaša na zdravstveno varstvo in socialne ustanove ter pravi, da obstajata dva primera, v katerih lahko posamezniki, ki so pripadniki manjšinskih skupin, v teh ustanovah uporabljajo svoj materni jezik: če ne znajo govoriti jezika države ali če se ustanova nahaja v okolju, kjer je odstotek manjšin višji od 20 %. Torej bo zdravnik najprej vprašal bolnika, kateri jezik govori, šele nato pa ga bo vprašal, kakšne težave ima, sicer se bo kršitev zakona, kot pravi predlog zakona, kaznovala z denarno kaznijo v višini od 100 do 5000 EUR.

Stvar ni nič boljša, ko gre za določbe o informiranju, kajti radijski programi – z izjemo javne radijske postaje - bodo morali najprej oddajati v jeziku manjšine, nato pa še enkrat v celoti v prevodu.

Gospod predsednik, imam samo eno vprašanje: ali lahko manjšine računajo na podporo Evrope?

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) V Bazovici pri Trstu, lučaj pred italijansko mejo s Slovenijo, že od septembra leta 1945 stoji spomenik prvim antifašistom v Evropi. Štirje slovenski rodoljubi, Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič, so padli kot žrtve posebnega fašističnega sodišča na prvem tržaškem procesu leta 1930.

Spomenik je bil že šestnajstkrat poškodovan in pomazan, zadnjič pred dobrim tednom dni. Vandalsko dejanje sodi v splet političnih, gospodarskih, kulturnih in šolskih pritiskov na slovensko narodno skupnost v Italiji in na Republiko Slovenijo.

Številne mazaške akcije na slovenskih spomenikih, zidovih slovenskih šol in krajevnih tablah s slovenskimi imeni globoko žalijo čustva italijanskih državljanov slovenske narodnosti in slovenskega naroda v Republiki Sloveniji.

Še nihče nikoli doslej ni odgovarjal za ta kriminalna dejanja. Težko verjamem, da bi bila italijanska policija tako nesposobna, da jih ne bi mogla odkriti, ali da bi za to ne imela dovolj politične volje. Šestnajstkrat zapored neznani storilci, to je vendarle preveč.

Dimitar Stoyanov (NI). – (*BG*) Gospe in gospodje, med zadnjim delnim zasedanjem je bilo v zvezi z razpravami o Turčiji se je govorilo o tem, da Turčija ni priznala armenskega genocida. Ne poznate pa še enega nepriznanega genocida, ki so ga zagrešili Turki v zadnjih petsto letih: to je bolgarski genocid.

Naj vam povem samo nekaj malega o tem, kar se je zgodilo v štirih dneh v aprilu leta 1876, in sicer z besedami, ki jih je v tistem času zapisal ameriški novinar po imenu MacGahan:

"Zdaj, ko je potrjena strahotna številka 15 000 ljudi, ki so bili ubiti v štirih dneh, mi je povsem vseeno, ali so te informacije nepristranske ali ne. Tudi če bi to številko zaokrožili, to ne bi moglo še bolj povečati groze velikanskih razsežnosti, ko v celoti dojamete vse pogubne, odvratne podrobnosti tega okrutnega pokola. Sam francoski konzul je slišal, kako so bašibozuki svojim pozornim poslušalcem z navdušenjem pripovedovali, kako so sekali glave otrok in medtem z zanimanjem opazovali, kako so njihova majhna telesa padala in se kotalila kot zaklani piščanci."

Teh nekaj vrstic opisuje samo štiri dni v petih stoletjih odkritega genocida, ki ga je otomanska Turčija vršila nad zasužnjenimi Bolgari. Poslanci Evropskega parlamenta iz stranke Napad želimo slišati priznanje in opravičilo, preden začnemo s kakršnimi koli razpravami o članstvu Turčije v Evropski uniji.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (*EL*) Gospod predsednik, skupna kmetijska politika po svoji spremembi v obdobju od leta 2003 do 2008 ni več samo kmetijska politika in gospodarska politika, temveč tudi socialna politika, kar je po mojem mnenju upravičeno. Na primer, programi pomoči v hrani so okrepljeni, sprejete so pobude za sadje in zelenjavo v šolah, za kar spet menim, da je popolnoma upravičeno, poleg tega pa se izvajajo tudi programi za uvedbo širokopasovnega dostopa in oživitev podeželja.

Vendar pa potrebujemo tudi trdno skupno kmetijsko politiko, da bi izpolnili potrebe današnjice, kajti samo s to politiko lahko kmetovalci pridobijo podporo in ostanejo na podeželju. Zato se združimo v zahtevi, da naj se sredstva skupne kmetijske politike ne odvajajo več za druga področja politike. Sredstva za kmetijsko politiko je treba povečati:

- če želimo varno hrano, kajti evropska hrana je lahko in bi morala biti samo varna hrana;
- če želimo ustreznost živil, kajti samo tako se bomo lahko spopadali s krizami;
- če želimo zaščiteno okolje: v tem primeru bomo morali hrano pridelovati samo v skladu z evropskimi praksami;
- če želimo, da kmetovalci ostanejo na podeželju, pri čemer jim moramo pomagati;
- če želimo zdrave potrošnike: v tem primeru jim moramo zagotoviti evropska živila.

Naj končam: Evropsko unijo bi želel pozvati, da poveča svoj proračun, kajti to bo naši Evropi zagotovilo prihodnost. Če pa želimo trden kmetijski sektor, moramo povečati sredstva za skupno kmetijsko politiko.

Chris Davies (ALDE). - Gospod predsednik, minil je več kot en mesec, odkar ste obiskali Gazo, vendar pa zadnji podatki izraelske vlade kažejo, da se ni nič spremenilo: prek kontrolnih točk še vedno ne more priti noben material za obnovo, noben material za šole, noben material za industrijo. Bombardiranja je konec, blokada pa se nadaljuje.

Mogoče je zdaj pravi čas, da Parlament poskusi vplivati na mnenje tako, da pripravi razstavo majic, o katerih je govoril drug poslanec – torej oblačil, ki so bila izdelana po modelih vojakov, kot je ostrostrelec iz brigade Givati, na čigar majici je upodobljena noseča Palestinka s sloganom: "Dve muhi na en mah". Izraelski časopisi pišejo tudi o drugih modelih, ki so še bolj rasistični, skrajnejši in ostudnejši. Takšna razstava bi lahko poslance

spodbudila, da se vprašajo, ali je prav, da v trenutnih okoliščinah nadaljujemo s pridružitvenim sporazumom EU-Izrael.

Predsednik. – Gospod Davis, Evrosredozemska parlamentarna skupščina je na svojem srečanju prejšnjo sredo sprejela resolucijo o tragični situaciji na Bližnjem vzhodu. Na to dejstvo bi vas rad spomnil. To resolucijo velja upoštevati. Hvala za vaše pripombe.

Péter Olajos (PPE-DE). - (*HU*) Ni prvič, da moram govoriti v zvezi s predlagano ogromno termoelektrarno s 4 milijoni tonami letnih emisij ogljikovega dioksida, . Ta elektrarna je naletela na enako razširjen protest tako na slovaški kot na madžarski strani meje, a kljub temu so zadevne strani ponovno odprle postopek izdajanja dovoljenj za elektrarno.

Na drugi strani meje je madžarska vlada izdala "Strategijo za obvladovanje krize in rast", v skladu s katero želi Madžarska v okviru obvladovanja krize zdaj razširiti največjega onesnaževalca z ogljikovim dioksidom, elektrarno Mátra, ki oddaja več kot 6 milijonov ton ogljikovega dioksida na leto, z novim blokom na lignit z zmogljivostjo 440 megavatov. Verjetno mi ni treba reči, da niti ena elektrarna ne bo uporabljala tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika (CCS).

Konec lanskega leta je Evropska unija sprejela podnebni paket, prejšnji teden pa je na Vrhu EU odobrila finančna sredstva za podnebno odškodninsko shemo za države v razvoju. Poleg tega se s polno paro pripravljamo na konferenco o podnebnih spremembah v Köbenhavnu, ki bo potekala v decembru. Medtem pa vodji dveh držav članicah, Slovaške in Madžarske – čeprav je slednji resda pravkar odstopil –, še naprej, kot da se ne bi nič zgodilo, sredstva za reševanje problemov podnebnih sprememb jemljeta iz denarja davkoplačevalcev in se ne menita za njihove proteste. Upam, da Evropska unija temu ne bo dala ne politične ne materialne podpore.

Luisa Morgantini (GUE/NGL). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje medtem ko se v vzhodnem Jeruzalemu še vedno ruši na tisoče palestinskih domov, je tarča izraelske politike tudi palestinska kultura. Na žalost, so nekateri izraelski vojaki izdelali majice s podobo noseče Palestinke kot tarče in sloganom: "Dve muhi na en mah".

Napadena je arabska kultura. Palestinske oblasti so se skupaj z arabskimi narodi odločile, da bo vzhodni Jeruzalem – ne Jeruzalem v celoti – v letu 2009 prestolnica arabske kulture. Izrael je aretiral 20 aktivistov – med njimi so tudi mednarodni aktivisti –, ki so samo pripravljali proslavo palestinske kulture. Gre za poskus uničenja vsakršne prisotnosti Palestincev v vzhodnem Jeruzalemu.

Zato se sprašujem, ali lahko mednarodna skupnost kaj stori, da bi zagotovila, da bo ta dogodek uspešen in da bo Jeruzalem prav res skupna prestolnica. Prizadevajmo si, da se ta dogodek uresniči.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (*SL*) Konec tedna je v Sloveniji, in še posebej na Dolenjskem, vznemirila odločitev Renaulta, da bo prenesel proizvodnjo avtomobilov Clio iz Novega mesta v Francijo.

Rad bi verjel uradni razlagi, da je odločitev narekovalo povečano povpraševanje po avtomobilih Clio in Twingo in ne protekcionizem zaradi težav avtomobilske industrije.

Gospe in gospodje, čigava je tovarna avtomobilov Revoz v Novem mestu? Je slovenska? Je francoska? Odgovor je jasen: slovenska tovarna, ki proizvaja francoske avtomobile, je nedvomno evropska tovarna.

Prepričan sem, da moramo zaščititi avtomobilsko industrijo po evropskem, ne pa po nacionalnem ključu, sicer se bomo oddaljili od spoštovanja štirih temeljnih svoboščin, ki je ključna ideja skupnega evropskega trga.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, v začetku marca sta bila politična zapornika Mihail Hodorkovski in Platon Lebedev premeščena iz Čite v Sibirijo v Moskvo, da bi se še enkrat soočila z nevzdržnimi obtožbami. Prvo javno zaslišanje je napovedano za 31. marec. Isti dan bi moral potekati peti krog posvetovanj o človekovih pravicah med EU in Rusijo. Rusi so zdaj te pomembne pogovore odložili za nedoločen čas.

S tem Rusija povsem jasno sporoča, kako malo ceni človekove pravice. Namesto, da bi delil pravico, njen pravosodni sistem še vedno služi odstranjevanju nasprotnikov režima, EU pa meče pesek v oči.

Richard Seeber (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, Komisiji bi želel nameniti kritiko v zvezi z odločitvijo o prepovedi navadne žarnice, ki je bila pisno predložena prejšnji teden. V celoti podpiram zahteve glede energetske učinkovitosti in podnebnih ciljev, ki smo jih zastavili skupaj s Svetom in Komisijo. Kar je bilo

napačno v tem primeru, je bil pristop. Jasno je, da se državljani ne počutijo vključene, kadar se odločitve sprejemajo za zaprtimi vrati, s komitološkimi postopki. Zato si Komisija nedvomno zasluži kritiko, ker ni vključila Evropskega parlamenta v postopek odločanja in ker ni upoštevala običajnega postopka.

Drugič, imeli smo očitno pomanjkanje komunikacije. Ljudje so zelo zaskrbljeni, da v zvezi s temi ukrepi ni bila opravljena nikakršna celovita ocena tveganja, zlasti zato, ker vemo, da te žarnice vsebujejo živo srebro in zato predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi, posebej pa otrok.

Tretjič, pametno bi bilo tudi, če bi pomislili na prihodnost in spodbujali nove tehnologije. Zato bi Komisijo prosil, da predloži nov predlog.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gospod predsednik, Estonci, Latvijci in Litovci se vam želijo toplo zahvaliti za vaš izraz solidarnosti ob 60. obletnici izgonov iz baltskih držav, ki so se zgodili leta 1949, kar je bilo splošno priznano kot zločin proti človečnosti, ki se je zgodil v času miru, štiri leta po koncu vojne. Dve tretjini izgnancev so bile ženske in otroci, ki so bili poslani v Sibirijo za približno 10 let. Če bi se ti izgoni zgodili v treh skandinavskih državah – na Švedskem, Danskem in Norveškem –, bi to število v sorazmerju pomenilo pol milijona tamkajšnjih prebivalcev.

Vendar pa je danes jasno, da gospodarska in politična širitev Evrope ni dovolj, da bi bila Evropa resnično enotna kot "skupnost vrednot". Potrebujemo nov val širitve: potrebujemo širitev vesti Evrope. Nujno potrebujemo vseevropsko zavest in voljo, da te zločine in škodo sprejmemo kot sestavni del naše skupne zgodovine.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Mnogi izmed vas ste danes govorili o potrebi po solidarnosti, zato tudi sama želim nadaljevati pri tej temi.

Energetska neodvisnost Evropske unije in solidarnost držav članic v tej zadevi nista še nikoli bili tako potrebni. Naše ukrepanje mora biti enotno in dosledno ne samo zaradi tveganj, temveč tudi zaradi potrebe po povečanju raznolikosti virov.

Evropskemu svetu čestitam za dosežen dogovor v zvezi z načrtom za oživitev gospodarstva, za poudarek na energetskem sektorju in financiranju projekta Nabuko.

Evropsko komisijo pozivam, da hitro in uspešno poišče metode za zagotovitev, da bodo ta finančna sredstva učinkovita in da bodo dosegla potrebne rezultate v energetskem, predvsem pa tudi v gospodarskem sektorju, v katerem protekcionizem predstavlja resno nevarnost in grožnjo.

Zatekanje k protekcionizmu je najhujše, kar se lahko zgodi tako nastajajočim kot razvitimi gospodarstvom.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Gospod predsednik, eno leto je minilo od odločitve skupine za spremembo Poslovnika Evropskega parlamenta, ki je medskupinam onemogočila delovanje, saj naj bi slednje delale samo ob četrtkih popoldne. Medskupine, ki so predstavljale izhodišče za predstavljanje zamisli predvsem o vprašanjih, ki večinoma ne zadevajo evropsko politiko, kot je vprašanje o družini, so bile s tem v vsakem pogledu odpravljene.

Kot predsednica medskupine za družino in zaščito otrok vam moram prenesti globoko obžalovanje združenj družin v civilni družbi in navadnih evropskih državljanov, ker se njihov glas prek te medskupine več ne sliši.

Skupina za spremembo Poslovnika nam ni povedala, ali je ocenila delo medskupin, prav tako pa nam ni ponudila nikakršne rešitve za prihodnost. Le kako jih je mogoče zamenjati?

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Gospod predsednik, želel bi govoriti o zelo pomembnem vprašanju, povezanem z evropsko nagrado za književnost. Nagrado financira kulturni program Evropske unije, njen namen pa je osvetliti ustvarjalnost na področju sodobnega leposlovja. Mislim, da je to zelo dobra pobuda, vendar sem zaskrbljen v zvezi s samim izvajanjem.

V stik z menoj so namreč stopile kulturne organizacije v moji državi, ki niso zadovoljne, da Romunija letos ni vključena v program. Izmed 34 upravičenih držav jih je vsako leto v ta program vključenih samo 12. Legitimno vprašanje je, kako se lahko preostale države, vključno z Romunijo, aktivno udeležijo, če sploh niso vključene v program. Zato bi vas želel opozoriti na ta problem in upam, da bomo skupaj z Evropsko komisijo našli ustrezen način za njegovo rešitev.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Gospod predsednik, gospe in gospodje, to bo težko leto za Evropo. Soočamo se z izzivi, kakršnih evropska zgodovina ne pozna.

Moramo se boriti proti finančni in gospodarski krizi, proti energetski krizi, podnebnim spremembam in terorizmu, ki predstavlja grožnjo vsemu, kar smo do danes zgradili. Prav zato je danes bolj kot kdaj koli prej pomembno, da smo enotni.

Upreti se moramo protievropskemu govoru, ultranacionalističnim elementom, ki so razdiralni in nevarni. V trenutnem ozračju, ultrancionalisti, ki to neugodno splošno ozračje izkoriščajo za napad na združeno Evropo, lahko manipulirajo z državljani, ki so nezadovoljni zaradi čedalje hujše krize, da ne omenjam drugih problemov. Naj vas spomnim, da bi vplivi krize, ki jo trenutno doživljamo, bili katastrofalni, če ne bi bilo Evropske unije in evrskega območja.

Vse evropske politike, ki so vključeni v volilne kampanje, pozivam, da se odločno uprejo protievropskemu govoru. Pozivam jih, da ne uporabljajo ultranacionalističnih in šovinističnih elementov ali govorov vodij samo zato, da bi pridobili dodatne glasove. Hvala lepa.

Iuliu Winkler (PPE-DE). - (*HU*) V skladu z uradnim diskurzom, ki ga ustvarja svetovna gospodarska kriza, je treba nujno obnoviti zaupanje v mednarodni finančni sistem. Zaupanje je danes ključna beseda, ki se odraža tudi v vseh dokumentih Evropske unije.

Želel bi predlagati še eno ključno besedo, in sicer solidarnost, kajti solidarnost ali sodelovanje je pogosto pomenjena temeljna vrednota, na kateri sloni Evropska unija. Obenem pa bi želel vprašati, ali lahko mi, ki smo zunaj evrskega območja, govorimo o solidarnosti, ko se nam svetuje, naj zvišamo davke in prispevke, namesto da bi se zanesli na krizne sklade EU in njihove mehanizme, ko vendar EU ta sklad upravlja ravno na osnovi načela solidarnosti.

Ali se bodo morali državljani srednje in vzhodnoevropskih držav članic odreči upanju, da bodo dosegli življenjski standard EU v nekem razumnem časovnem okviru? Mislim, da ne. Prepričan sem, da bo evropsko stališče, ki ga EU razglaša pred bližajočim se vrhom G20, tudi stališče, ki bo sprejemljivo za vse nas.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (*HU*) Madžarske skupnosti v petih državah članicah EU so nedavno počastile spomin na madžarsko revolucijo in vojno za neodvisnost v letih 1948-49. Madžari, Poljaki, Srbi, Hrvati, Švabi, Nemci, Avstrijci, Armenci in Romuni so se takrat borili z ramo ob rami za svojo svobodo in svobodo vsega sveta pred dvema takrat največjima evropskima vojskama.

Ta dogodek počastimo vsakega marca, enako pa storita tudi predsednika drugih dveh držav. Romunske oblasti so nečastno, na način, ki je neprimeren za državo EU, želele predsedniku Republike Madžarske, Lászlu Sólyomu, preprečiti, da bi pripotoval v Romunijo. Kaj bi se zgodilo, če bi poskusile storiti enako tudi predsedniku Združenih držav, Baracku Obami, ki je prav tako priznal in počastil madžarsko vojno za neodvisnost leta 1948, če bi ta želel obiskati Romunijo?

Dobro bi bilo, če bi končno lahko vsi spoznali, da živimo v Evropi, kjer lahko spoštujemo zgodovino drug drugega, enako pa tudi državne praznike drug drugega.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Sem zagovornica vključitve in pristopa Srbije Evropski uniji. Na podlagi tega pozivam Evropsko komisijo, da sprejme učinkovite ukrepe in zagotovi pravice pripadnikom romunske manjšine, ki živijo v dolini Timoka.

Evropska okvirna konvencija za varstvo narodnostnih manjšin in Evropska listina o regionalnih in manjšinskih jezikih se morata učinkovito uporabljati v dolini Timoka, v okrožjih Krajina, Morava, Požarevac ter Timok v vzhodni Srbiji. Smo v letu 2009 in mislim, da je prišel čas, da tradicionalna romunska etnična skupnost v dolini Timoka pridobi pravico do sorazmerne zastopanosti, kakor tudi do cerkva in šol v njihovem maternem jeziku, romunščini. Hvala lepa.

PREDSEDSTVO: GOSPOD ONESTA

podpredsednik

Predsednik. – Točka se je zaključila.

14. Sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/Cariforum - Vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/Slonokoščena obala - Sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/Cariforum - Vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/Slonokoščena obala - Vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/Gana

- Začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/pacifiške države - Začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/države Južnoafriške razvojne skupnosti, ki izvajajo sporazum o gospodarskem partnerstvu - Sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/vzhodno- in južnoafriške države - Sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/partnerske države Vzhodnoafriške skupnosti - Vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu ES/srednjeafriške države (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o partnerskih sporazumih:

- priporočilo (A6-0117/2009) o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in državami Cariforuma na drugi strani, ki ga je v imenu Odbora za mednarodno trgovino predložil gospod Martin (05211/2009 C6-0054/2009 2008/0061(AVC)), in
- priporočilo (A6-0144/2009) o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi Vmesnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu med Slonokoščeno obalo na eni strani in Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, ki ga je v imenu Odbora za mednarodno trgovino predložila gospa Mann (05535/2009 C6-0064/2009 2008/0136 (AVC)),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi s Sporazumom o gospodarskem partnerstvu med državami Cariforuma na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Martin (O-0033/2009 B6-0203/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi s Sporazumom o gospodarskem partnerstvu med državami Cariforuma na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Martin (O-0034/2009 B6-0204/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Slonokoščeno obalo na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospa Mann (O-0047/2009 B6-0217/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Slonokoščeno obalo na drugi strani, ki sta ga Svetu postavila v imenu Odbora za mednarodno trgovino gospod Markov in gospa Mann (O-0048/2009 B6-0218/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gano na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Fjellner (O-0035/2009 B6-0205/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gano na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Fjellner (O-0036/2009 B6-0206/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani ter pacifiškimi državami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Ford (O-0037/2009 B6-0207/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo na eni strani ter pacifiškimi državami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Ford (O-0038/2009 B6-0208/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami Južnoafriške razvojne skupnosti, ki izvajajo Sporazum o gospodarskem partnerstvu, na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Sturdy (O-0039/2009 B6-0209/2009),

- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami Južnoafriške razvojne skupnosti, ki izvajajo Sporazum o gospodarskem partnerstvu, na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Sturdy (O-0040/2009 B6-0210/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o vzpostavitvi okvira za sporazum o gospodarskem partnerstvu med vzhodno- in južnoafriškimi državami na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Caspary (O-0041/2009 B6-0211/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Začasnim sporazumom o vzpostavitvi okvira za sporazum o gospodarskem partnerstvu med vzhodno- in južnoafriškimi državami na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Caspary (O-0042/2009 B6-0212/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi s Sporazumom o vzpostavitvi okvira za sporazum o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter partnerskimi državami Vzhodnoafriške skupnosti na drugi strani, ki ga je Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavil gospod Markov (O-0043/2009 B6-0213/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi s Sporazumom o vzpostavitvi okvira za sporazum o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter partnerskimi državami Vzhodnoafriške skupnosti na drugi strani, ki ga je Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavil gospod Markov (O-0044/2009 B6-0214/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter srednjeafriškimi državami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Arif (O-0045/2009 B6-0215/2009),
- vprašanje za ustni odgovor v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter srednjeafriškimi državami na drugi strani, ki sta ga Svetu v imenu Odbora za mednarodno trgovino postavila gospod Markov in gospod Arif (O-0046/2009 B6-0216/2009),

David Martin, *poročevalec*. – Gospod predsednik, ko smo v nečem neposredno vključeni, vedno radi preveč poudarjamo pomen vprašanja, vendar mislim, da v tem primeru tega ne moremo preveč poudariti. Nocoj tukaj obravnavamo niz sporazumov, ki lahko vplivajo na naša življenja, kakovost življenja in zdravje dobesedno milijonov ljudi v razvijajočem se svetu.

Preden spregovorim o vsebini mojega poročila, bi želel izkazati spoštovanje kolegici Glenys Kinnock, ki je bila kot sopredsednica Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU v ospredju pri prizadevanjih, da bi se pomisleki v zvezi s sporazumi o gospodarskem partnerstvu (SGP) in vplivih teh sporazumov slišali v tem Parlamentu, obenem pa je pomisleke držav AKP izražala po vsem svetu. Kot večina izmed vas ve, se Glenys po koncu mandata tega Parlamenta poslavlja, in mislim, da bomo zelo pogrešali njeno delo, ki ga je opravila v zvezi z državami AKP, zlasti pa v zvezi s sporazumi o gospodarskem partnerstvu.

Sporazumi o gospodarskem partnerstvu imajo težko zgodovino v Parlamentu. Med trgovinskimi in razvojnimi cilji so bile prave napetosti. Nekaterim bi se lahko izognili, nekateri pa so prav res sami po sebi značilnost sporazumov.

Prvič, vsiljeni so nam bili z odločitvijo STO, o enosmerni liberalizaciji, kar so sporazumi o gospodarskem partnerstvu dejansko zahtevali, pa se ni lahko pogajati.

Drugič, umetni rok, določen za dokončanje končnih in vmesnih sporazumov o gospodarskem partnerstvu, je pomenil, da pogajanja, ki bi morala potekati med enakopravnimi stranmi, dejansko niso bila takšna, ker bi stran AKP lahko vedno nekaj izgubila, če ne bi upoštevala rokov.

In na koncu – to pa ni kritika pogajanj, temveč njihova resničnost – naša pogajanja so izvajali trgovinski strokovnjaki. Za trgovinske strokovnjake je značilno, da želijo skleniti najboljši mogoč posel za Evropsko unijo. Najboljši razvojni rezultat ni bil nujno njihov cilj. Ponavljam: to ni kritika; tako so naučeni. Vendar pa je to resničnost pogajanj.

Vse od zaključka pogajanj v Parlamentu poskušamo povezati trgovino in razvoj, kar pa je nemogoča naloga.

Želel bi se osredotočiti na svoje pripombe, ki sem jih dal kot poročevalec o sporazumu o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma, ki je seveda ta trenutek edini končen sporazum o gospodarskem partnerstvu. Ker je bil ta sporazum o gospodarskem partnerstvu podpisan, besedila ne moremo spremeniti, zato imamo samo to priložnost, da ga podpremo ali ne podpremo. Prepričan sem, da bomo lahko ta teden sprejeli sporazum o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma, če nam bosta Komisija in gospa komisarka lahko dala nekakšna zagotovila in nekatera pojasnila v zvezi z besedilom.

Lewis Carrol, pisatelj, je ustvaril enega izmed likov po imenu Glava-Mož, ki je posmehljivo dejal: Ko uporabim neko besedo, ta pomeni natanko tisto, kar želim, da pomeni, nič več in nič manj. Prav res, še nedavno je na to spominjalo vsako prizadevanje razumeti določene besede sporazuma o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma: nikoli ni bilo lahko razložiti, o čem to besedilo dejansko govori.

Želel bi, da bi nam gospa komisarka danes zagotovila več stvari.

Prvič, da je klavzula o pregledu v sporazumu prava klavzula o pregledu in da jo bo Komisija tudi resno jemala: da bomo upoštevali prednostne naloge pri razvoju, kot so lajšanje revščine, trajnostni razvoj, gospodarska raznolikost in prispevanje k doseganju razvojnih ciljev tisočletja po petletnem obdobju, da bi zagotovili, da sporazumi o gospodarskem partnerstvu delujejo v interesu vseh teh stvari in da niso v nasprotju z njimi.

Drugič, želel bi, da bi nam gospa komisarka dala neka zagotovila glede finančnih sredstev za sporazume o gospodarskem partnerstvu. Izračuni kažejo, da je za države Cariforuma v obdobju za ERS in drugih okvirnih obdobjih financiranja do leta 2013 na voljo približno 580 milijonov EUR. Po mojem mnenju - seveda pa za to nisem strokovnjak - bi to moralo zadostovati, da bi se izpolnile zahteve sporazumov o gospodarskem partnerstvu, če bodo ti ustrezno programirani, če se bo denar porabil v celoti in če bodo izpolnjene prednostne naloge karibskih držav v smislu tega, kje bi bilo treba ta denar porabiti. Poleg tega moramo poskrbeti, da države članice prispevajo svoj delež od 2 milijard EUR, ki sta bili obljubljeni kot "pomoč za trgovino" v razvijajočem se svetu. Preučiti moramo tudi položaj po letu 2013; v zvezi s tem od Komisije ne moremo dobiti nikakršnih zagotovil, ker je to naloga Parlamenta in Sveta, vendar pa se moramo zavedati, da denar poteče, da se obveznosti iztečejo leta 2013.

Tretje zagotovilo, ki ga želim slišati, se nanaša na status držav z največjimi ugodnostmi (MFN). Gospe komisarki sem že prej povedal, da popolnoma razumem, da mora Evropska unija vztrajati na natanko istih pogojih, ki so jih karibske države zagotovile Združenim državam ali drugi večji razviti sili. Vendar pa se ne bi smeli sklicevati na klavzulo o MFN, če karibske države sklenejo ugodnejši dogovor z na primer skupino afriških držav.

Četrtič – in počasi bom zaključil –, pri dostopu do zdravil potrebujemo zagotovilo, da nič v sporazumu z državami Cariforuma ne bo ogrozilo mehanizma TRIP: ta ne bi smel biti predmet niti najmanjšega dvoma.

Želel bi, da bi nam gospa komisarka vse to zagotovila, toda še preden to stori, bi rad za konec povedal, da sem trdno prepričan, da je gospa komisarka spremenila ton in naravo razprav o sporazumih o gospodarskem partnerstvu, zato želim izraziti spoštovanje njenemu delu, ki ga je že opravila na tem področju.

Erika Mann, *poročevalka*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, sporazum s Slonokoščeno obalo je eden izmed tistih, o katerem moramo zdaj glasovati, da bi ga sprejeli. Lahko glasujemo samo za ali proti. Upam, da se bo to nekega dne spremenilo in da bo Parlament lahko tudi udeležen v mandatnih pogajanjih.

Tako so stvari nekoliko težje. V primerjavi s sporazumom z državami Cariforuma obstajata dve razliki. Prvič, opravka imamo z vlado, ki ni bila demokratično izvoljena. Drugič, opravka imamo z začasnim sporazumom, ki naj bi najprej samo zagotovil ohranitev starih prednosti. Pogajanj o končnem sporazumu še nekaj časa ne bo.

Kar bi želela slišati od gospe komisarke Cathy Ashton, so zagotovila o številnih zadevah, za katera vem, da bodo zelo pomembna za Slonokoščeno obalo. Prejšnji konec tedna sem bila spet udeležena v pogovorih, iz katerih je postalo zelo jasno, da bo Komisija morala zagotovila posredovati, kar je popolnoma v skladu z zagotovili, ki jih je gospa komisarka dala v primeru držav Južnoafriške razvojne skupnosti. Zato mi prosim dovolite, da omenim nekaj najpomembnejših točk.

Prva se nanaša na veliko prožnost. Ta mora zajemati naslednje. Prvič, vključitev klavzule o pregledu, ki je tudi prožna in ki ne bi določala samo petletnega časovnega okvira, temveč bi omogočala stalne ocene v razmeroma kratkem času. Drugič, o občutljivih zadevah bi morali razpravljati samo, kadar država to izrecno

želi. To zlasti velja za teme, povezane s Singapurjem, seveda pa tudi za vprašanje, kako vključiti TRIPS, ter podobna vprašanja.

Tretjič, imamo tudi vprašanje o sprejemanju regionalnih razlik med pogajanji o regionalnem sporazumu. Slonokoščena obala je soočena s posebnim problemom zaradi dejstva, da pogajanja o sporazumu še potekajo in da bo sporazum podpisan v izolaciji, medtem ko je eden izmed ciljev v prihodnosti pogajanje o regionalnem sporazumu.

Četrtič, pomembno bi bilo, če bi na vsaki ravni v okviru novih pogajanj bilo mogoče odpreti vprašanja, o katerih je treba v tej fazi še razpravljati, in če bi te teme odobrila tudi Komisija.

V tem okviru, gospa komisarka, morate zares samo podaljšati koncesije, ki ste jih v primeru držav Južnoafriške razvojne skupnosti že dali Slonokoščeni obali. S tem bi se povečala verjetnost ustreznega pozitivnega odgovora s strani Parlamenta. Preprosto smo zelo zaskrbljeni, gre pa za zaskrbljenost, ki so jo izrazile številne nevladne organizacije, da je zlasti v primeru Slonokoščene obale Komisija sprva pokazala zelo malo prožnosti, to pa je tudi bil razlog, zakaj zgoraj navedena vprašanja niso bila upoštevana pri prehodu z začasnih na končne sporazume. Koncesija bi se zato pokazala kot izjemno koristna in bi nam omogočila, da odobrimo sporazum.

Poleg tega sem v okviru razprav s predstavniki Slonokoščene obale razumela, da so zelo zaskrbljeni, da tehnična pomoč ne bo pritekala dovolj hitro in da tudi tukaj niso bili upoštevani vsi njihovi pomisleki. Kot sama razumem, se predvsem zanimajo za Komisijo in mednarodne organizacije, ki jim nudijo pomoč in omogočajo dostop na trg MSP, kjer lahko dejansko izkoristijo dostop do evropskega trga. Ko se pogajanja dotaknejo tem, povezanih s Singapurjem in ko o tem samo govorijo, so izredno previdni; močno si namreč želijo, da bi jim pomagali, da pokažejo, kako je mogoče javne dobrine uporabiti za družbo. Poleg tega si zlasti želijo, da bi jim pomagali pri zadevah, povezanih s tehničnimi standardi, saj ti pogosto predstavljajo prave ovire v trgovini.

Moja zadnja pripomba se nanaša na točko, ki zadeva Parlament. Kot sem že omenila, imamo možnost, da rečemo da ali ne, to pa očitno vsiljuje razmeroma važne omejitve, v obsegu katerih Parlament lahko sodeluje pri oblikovanju glasovanja. Izrecno bi vas želela opozoriti, kar boste razbrali tudi iz naših besedil, da možna odobritev začasnega sporazuma ne pomeni nujno, da bomo avtomatično podprli tudi končni sporazum. Pravzaprav si v okviru postopka spremljanja posebej želimo, da bi bili vključeni v nadaljevanje pogajanj, da bi lahko do neke mere, kolikor je to v naši pristojnosti, spremljali reševanje vprašanj, o katerih smo pravkar govorili.

Na koncu bi vas želela prositi, da nam v nekaj besedah poveste, kako močan bo negativen vpliv neuspeh sporazuma iz Dohe na Slonokoščeno obalo, zlasti kar zadeva banane.

Helmut Markov, *avtor*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospod Solana, v tej razpravi ne govorimo samo o paketu šestnajstih vprašanj za ustni odgovor Svetu in Komisiji, osmih resolucijah in dveh poročilih, ki so v postopku soodločanja, temveč tudi o 79 državah v razvoju, s katerimi EU obnavlja svoje trgovinske odnose in obojestransko sodelovanje. Trgovina in sodelovanje sta pomembni orodji v boju proti revščini, kakor tudi pri gradnji gospodarsko in socialno stabilnejših nacionalnih gospodarstev. Ta proces predvsem vsebuje nudenje pomoči za postavitev infrastrukture, zdravstveno varstvo, neodvisno preskrbo s hrano, delujoč socialni sistem, izobraževanje in kulturno izmenjavo.

V preteklosti so naši trgovinski odnosi z državami AKP temeljili na nerecipročnih sistemih trgovinskih prednosti, ki so omogočali večini proizvodom, proizvedenim v državah AKP, brezcarinski dostop na skupni trg. Leta 2000 je bilo dogovorjeno, da se do konca leta sestavi nov sporazum o partnerstvu. V okviru tega novega sporazuma naj bi se enostranske trgovinske prednosti nadomestile s sporazumi, ki so v skladu s STO in ki so želeli omejiti ter na koncu tudi odpraviti revščino, kakor tudi spodbujati trajnostni razvoj, regionalno integracijo, gospodarsko sodelovanje in dobro upravljanje, ter državam AKP s tem pomagati, da razvijejo svoj gospodarski potencial, in jih postopoma vključiti v svetovno gospodarstvo. Poleg tega je bilo treba razširiti proizvodno zmogljivost teh držav in sprejeti ukrepe za spodbujanje zasebnega podjetništva ter naložb.

Sporazumi o gospodarskem partnerstvu, ki so pred nami, zlasti pa tako imenovan vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu ali sporazum o blagu, je v prvi vrsti trgovinski sporazum, saj 90 % tega, o čemer govori, obsega vprašanja, povezana z dostopom na trg ter drugimi področji trgovine. Cilj je postopna liberalizacija trgovine med EU in partnerskimi regijami ali posameznimi državami.

Na kakšne probleme smo naleteli v teku pogajanj?

Prvič, zelo vprašljivo je, ali je bil časovni okvir zadosten. Komisija je seveda v dobrem položaju. Lahko je vodila pogajanja, zahtevala glasovanje in vključila države članice. Vendar pa si predstavljajte, da ste eden izmed partnerjev v pogajanjih na drugi strani. Ali so bila pogajanja res vedno vzporedna, da bi bilo mogoče opraviti ustrezna posvetovanja med civilno družbo in vlado v teh državah?

Veliko kritike je bilo slišati v zvezi z vsebino. Predvsem, čeprav smo lahko slišali tudi druga strokovna mnenja, je Komisija skladnost z STO razumela kot 80 % znižanje carin v naslednjih 15 letih. Tudi če so bile obveznosti v zvezi z liberalizacijo na začetku nesimetrične v smislu korakov v smeri proti liberalizaciji, bodo rezultat tega odprti trgi na obeh straneh, nekaj, kar si EU lahko brez težav privošči. Izvoz iz držav AKP bo predstavljal samo majhen odstotek vsega uvoza.

Državam AKP pa odprava carin pomeni izgubo prihodka iz teh dajatev ter izgubo sredstev, potrebnih za nujne javne naložbe v infrastrukturo, socialno področje, podporo gospodarskemu razvoju ter izboljšanje upravne usposobljenosti. Poleg tega pomeni tudi upočasnitev rasti nacionalnega gospodarstva in s tem nadaljevanje odvisnosti od uvoza iz razvitih držav. To vpliva na živila enako kot na industrijsko blago in na koncu se ustvari začaran krog. Nesporen dokaz tega vpliva so naraščajoče cene hrane v državah AKP. Velikokrat sem zastavil naslednje vprašanje: če 50 let nerecipročnih trgovinskih odnosov še zdaleč ni povzročilo ustreznega razvoja, kako je to mogoče doseči z odprtjem trgov na obeh straneh?

Naslednji resen problem, ki ga bo predlagani sporazum še poslabšal, je odnos med partnerskimi regijami in državami. Znotraj vzhodnoafriške skupnosti - in osebno sem odgovoren za zadevni predlog resolucije - bi lahko bil problem notranjih tarif manj pomemben, saj obstaja carinska unija, vendar bi lahko odnosi med sosedskimi državami naleteli na večje ovire zaradi različnih ravni liberalizacije. V tem primeru obstajajo seveda mnogi problemi, ki so povezani s predpisi države izvora. Obstaja močan strah, povezan s pogajanji o končnih sporazumih o gospodarskem partnerstvu. V njem se kažejo nekatera nasprotovanja znotraj blokiranega kroga o razvoju, ki je potekal v Dohi. Veliko držav meni, da niso v položaju, da bi deregulirale svoje trge storitev, naložb in javnih naročil ter jih odprle za svetovno konkurenco. To ni v celoti izvedljivo, ali zaželeno, niti znotraj same Evropske skupnosti. Kar zadeva pomanjkanje mehanizmov nadzora finančnih trgov, nam tukaj ni treba govoriti o večjih podrobnostih.

Izražene so bile in se še vedno izražajo resne kritike v zvezi s preglednostjo samih pogajanj oziroma obsegom vključenosti parlamentov in civilne družbe v sam proces. Na koncu so tu tudi vprašanja v zvezi z načinom 4. Če se zagotovi prost pretok blaga, mar tega ne bi bilo treba potem zagotoviti tudi ljudem? V tem okviru je naš odbor sestavil vprašanja, ki se ne glede na svoje ozadje vedno dotikajo istih problemov.

Kakšni finančni, tehnični in upravni ukrepi podpore so predvideni v okviru ponovne vzpostavitve trgovine in partnerstev za razvoj? Ali bo Komisija v teku neprekinjenih pogajanj pokazala prožnost in ali bo upoštevala potrebe partnerskih regij, zlasti v smislu spodbujanja izvoznih dajatev za razvojne namene, zaščite nastajajočih industrij, zagotovitve prostega gibanja delavcev in posebne zaščite sistema javnih naročil? Poleg tega ali je Komisija pripravljena, da ponovno premisli o svojem stališču v zvezi z varstvom pravic intelektualne lastnine, zagotovitvijo ohranitve biotske raznovrstnosti in prenosa znanja ter zagotovitve zdravstvene oskrbe po sprejemljivi ceni v revnejših državah? Ali sta Svet in Komisija pripravljena, da Parlamentu in civilni družbi posredujeta ustrezne informacije v zvezi z možnostjo udeležbe? In na koncu, ali sta pripravljeni spremeniti sporazum, ki je bil sprejet na pogajanjih, če bi se izkazalo, da nekatere točke negativno vplivajo na razvoj držav AKP?

Dovolite mi, da na koncu povem kratko, osebno pripombo. Že dve leti in pol sem predsednik Odbora za mednarodno trgovino. Ker ne kandidiram več za to mesto, bi želel izkoristiti to priložnost in se močno zahvaliti mojemu sekretariatu, gospodu Rodasu, zlasti pa gospe Pribaz za njihovo veliko podporo; zahvaljujem se tudi svojim kolegom. Sodelovanje je bilo uspešno in mislim, da smo veliko dosegli. Bilo bi odlično, če bi lahko dosegli uspeh tudi pri sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Vsem tistim, ki bodo tukaj ostali, pa bi želel zaželeti uspeh v naslednjem parlamentarnem mandatu. Dejansko močno upam, da bo trgovina začela igrati večjo v vlogo v tem Parlamentu. Hvala lepa.

Christofer Fjellner, *avtor*. – (*DE*) Gospod predsednik, veseli me, da imamo lahko danes to razpravo. V teh časih okrepljenega protekcionizma, ko se revščina širi, namesto da bi se zmanjševala, je še posebej pomembno, da poskrbimo, da ostane trgovina med Evropo in nekaterimi najrevnejšimi državami sveta odprta. To je v bistvu pomen vmesnih sporazumov. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu želijo zagotoviti neprekinjeno trgovino in razvoj v nekaterih najrevnejših državah sveta.

Tem državam grozi nevarnost najhujših posledic zaradi udarcev svetovne recesije, protekcionistična tekma pa se bo očitno okrepila. Zato ne morem razumeti nekaterih kritik, ki so bila izrečene. Nekateri trdijo, da

gredo ti sporazumi predaleč in da so preobsežni. Nekateri kritiki bi rajši govorili o izgubljenih prihodkih iz carin kot o možnostih za novo trgovino. Prav nasprotno, mislim, da bi morali biti zadovoljni, da smo toliko dosegli. Ne verjamem, da obstaja neko notranje nesoglasje med trgovino in razvojem, kot trdijo nekateri govorniki. Ravno nasprotno: trgovina vodi k razvoju, carina vodi k revščini.

Sam sem bil odgovoren za vmesni sporazum z Gano. Najprej moram reči, da priznam, da vsebuje nekaj pomanjkljivosti, kot je nadaljnje predpisovanje dajatev EU na riž in sladkor za prehodno obdobje, vendar pa je v svojem bistvu ta sporazum zelo dober. Zato je pomembno, da zagotovimo, da bo čim prej podpisan. Predsedniške volitve v Gani so prej predstavljale oviro, zdaj pa bi želel pozvati novega predsednika države, Johna Atto Millsa, da podpiše vmesni sporazum. Upam tudi, da bomo sporazum, o katerem smo se pogajali, podpisali tudi v EU. Nesprejemljivo je, da je zanj potrebno toliko časa, zlasti nesprejemljivo pa je, da je bilo potrebno toliko časa zato, ker prevajalska služba na Svetu ni uspela ustrezno opraviti svoje naloge.

Zato bi želel izkoristiti to priložnost in vas pozvati, da sporazum podprete. V teh negotovih časih svet potrebuje več trgovine, ne manj.

Daniel Caspary, *avtor*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot vidim sam, so sporazumi, ki jih podpišejo gospodarski partnerji, ključnega pomena v smislu zagotovitve trgovinskih odnosov z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami. Sodelovanje je v interesu tako Evropske unije kot teh držav. Nujno se moramo izogniti dajanju razvojne pomoči afriškim državam, kar smo počeli zadnjih petdeset ali šestdeset let. Končno moramo tem državam omogočiti, da se tudi mentalno osvobodijo, tako da bodo lahko vzele prihodnost v svoje roke in gradile svoje bogastvo zase, tako kot so vse druge regije sveta počele v teku zadnjih nekaj desetletij.

Trgovina lahko da odličen prispevek v tem primeru. Na eni strani mislim na trgovino med Evropsko unijo in temi državami, v glavnem pa mislim tudi na trgovino med temi državami samimi, torej med njimi in drugimi državami v razvoju. Prepričan sem, da bi morali malce pritisniti na vlade in države, da odpravijo skrajno visoke carine na mnogih področjih, da bi ustvarili potrebne pogoje za gospodarsko rast v tej regiji.

Zakaj moramo to storiti? Te države nujno potrebujejo okvirne pogoje, ki bodo ljudem omogočili, da ustvarijo svoje lastno bogastvo. V okviru razprav s predstavniki iz teh držav sem pogosto dobil vtis, da so ljudje hvaležni, ker v Evropski uniji pritiskamo na številna področja, in hvaležni so bili, ker dajemo zahteve na številnih področjih in nacionalne vlade silimo k nekakšnemu napredku v smislu gospodarske politike.

Bil bi zadovoljen, če ne bi pozabili na ta vidik v prihodnjih tednih in mesecih, zlasti pa v okviru pogajanja, da ne bi samo obravnavali legitimnih želja vlad, temveč da bi na eni ali drugi točki podprli tudi naše legitimne zahteve in da bi predstavljali legitimne zahteve ljudi iz teh držav.

Zato upam, da bodo naša pogajanja obrodila sadove.

Kader Arif, *avtor.* – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v tej današnji dolgi razpravi bi želel izkoristiti nekaj minut, kolikor mi jih namenjate, da povem nekaj o poti, po kateri smo do zdaj potovali.

Spomnimo so začetnih stališč nekaterih poslancev tega Parlamenta navkljub čedalje večji zaskrbljenosti afriških, karibskih in pacifiških (APK) držav, navkljub demonstracijam proti sporazumom o gospodarskem partnerstvu, navkljub opozorilnim znakom s strani nevladnih organizacij s severa in z juga, ko smo zahtevali, da mora biti prednostna naloga teh pogajanj razvoj, nekaj, kar je danes samoumevno, saj Komisija ves čas to ponavlja. Vendar pa se je gospod Mandelson v tistem času komajda upal odzvati, saj prednost daje spodbujanju trgovine, kot da bo odprava carinskih ovir na nek čudežen način prinesla razvoj.

Ljudje pravijo, da smo idealisti, s katerimi manipulirajo nevladne organizacije, in so bili užaljeni, ker smo zahtevali inštrumente za zaščito, ureditev in poseganje javnih organov, toda kaj se je zgodilo? Izkazalo se je, da nismo bili neodgovorni. Ne, vlade držav AKP niso želele nadaljevati pogajanj pod pritiski in grožnjami. Ne, tveganja, ki jih predstavlja odpiranje trgovine, niso samo nekaj namišljenega, so resnična in bodo imela resnične in takojšnje posledice: državni proračun se bo zmanjšal zaradi izgube prihodkov iz carin, nove industrije v kmetijskem sektorju bodo oslabljene, varnost hrane za njihove prebivalce pa ogrožena.

Ta strah izražamo že nekaj časa, še preden so se začeli nemiri zaradi lakote ali finančna kriza. Torej, kaj lahko rečemo o današnjem stanju? Mednarodni denarni sklad, Svetovna banka in Združeni narodi priznavajo, da bo svetovna recesija resno prizadela države v razvoju, kar je v nasprotju s tistim, kar je bilo rečeno na samem začetku.

Jacques Diouf, generalni direktor Organizacije za hrano in kmetijstvo, je to nedavno poudaril in se vprašal, ali bi se tistim, ki jih imenujemo partnerji, drznili povedati, da smo pripravljeni porabiti na milijarde, da bi rešili svetovni bančni sistem, da pa ne moremo rešiti njihovih ljudi, ki umirajo od lakote.

Gospa komisarka, želel sem biti popolnoma odkrit in želim, da bi to bilo jasno. Če se ne boste v imenu Komisije močno in jasno zavezali, da nam boste dali zagotovilo, da bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu v celoti namenjeni razvoju, potem sporazumov ne bom podprl. Besede ne bodo dovolj, prav tako ne izjave o nameri, kajti slišali smo že veliko tega. Želimo si točno določenih zavez in rad bi jih navedel, eno po eno. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu ne bodo zadovoljivi, če ne bodo spodbujali regionalne integracije in prispevali k razvoju držav AKP ter izpolnitvi razvojnih ciljev tisočletja.

Ko pozivamo k spodbujanju regionalne integracije, je treba to prevesti v praktičen pomen. Kamerun v Osrednji Afriki je bil na primer deležen kritik, da ne rečem hudih obsodb, s strani svojih sosed, ker je podpisal ta vmesni sporazum z Evropsko unijo. Opažam, da je med osmimi državami v regiji pet najmanj razvitih držav, kar pomeni držav, ki avtomatično in popolnoma v skladu s pravili Svetovne trgovinske organizacije dobijo prost dostop na evropski izvozni trg brez kakršnih koli zahtev za trgovinske koncesije. Popolnoma razumem njihovo zaskrbljenost, ko jih Komisija prosi, naj sprejmejo do 80 % evropskega izvoza.

Če se gospa komisarka torej lahko zaveže, da bo spodbujala regionalno integracijo, če lahko obljubi večjo prožnost, da bi se lahko upoštevale različne ravni razvoja naših partnerk, potem nam mogoče lahko pove, zakaj ne more sprejeti ponudbe za 71 % liberalizacije, ki jo je dala Osrednja Afrika?

Druga temeljna točka, v zvezi s katero čakamo na odgovor, so vprašanja v zvezi s Singapurjem. Teh ne moremo vsiliti v pogajanja, če si tega države partnerke ne želijo. Na tej točki bi želel posebej poudariti javna naročila. Seveda moramo imeti preglednost – to bom vedno zagovarjal –, toda ali lahko našim partnerkam AKP odrečemo temeljno orodje njihove suverenosti s podpiranjem njihovih industrij in lokalnih storitev, tako da vsiljujemo liberalizacijo pri javnih naročilih?

Tretja točka so storitve. V naših razpravah o sporazumih o gospodarskem partnerstvu s Kamerunom je Komisija vedno znova poudarjala, da se naše partnerke želijo pogajati o storitvah. To je mogoče res, vendar se moramo kljub temu paziti tistih, ki uporabljajo ta argument, da bi vsilili liberalizacijo storitev vsem regijam in vsem državam, zlasti pa upravičili liberalizacijo javnih storitev. Gospa komisarka, od vas pričakujem trdno zavezo, da bodo javne storitve ostale zunaj področja pogajanj v vseh regijah. Vemo, da bo izguba prihodka iz carin povzročila zmanjšanje proračuna naših partnerk. Če se prihodek zmanjša, bodo prvi sektorji, ki bodo trpel posledice tega, sektorji, kot so izobraževanje, zdravje ali raziskave. Zato bi bilo v tem okviru nesprejemljivo, če bi države AKP izgubile nadzor nad svojimi javnimi storitvami; gospo komisarko torej pozivam, da da svoje trdno zagotovilo v zvezi s temi vprašanji.

Četrta točka, ki je bila že omenjena, je varnost hrane, ki jo je treba zaščititi. To ne vključuje samo uvedbe ustreznih zaščitnih ukrepov, temveč tudi omogočanje našim partnerkam, da ohranijo izvoz, da bi ostale konkurenčne na svetovnih trgih. Vem, da je bilo nekaj pozitivnih dosežkov v tej smeri v regiji Južnoafriške razvojne skupnosti. Ali je Komisija pripravljena predlagati podobne ukrepe v drugih regijah?

Za konec naj povem, da vemo, da bo nadgradnja gospodarstev držav AKP zahtevala ogromne finančne zaveze iz Evropske unije za namen zaščite nastajajoče industrije pred negativnimi vplivi liberalizacije ter razvoja konkurenčnosti gospodarstev naših partnerk. Na žalost pa je v nasprotju z večkrat izraženimi priporočili naše skupine treba kot prvi vir sredstev za sporazume o gospodarskem partnerstvu uporabiti Evropski razvojni sklad. Vemo, da se v preteklosti Komisija ni ravno izkazala pri načinu uporabe teh sredstev, zato moram poudariti, kako pomembno je, da se ta sredstva uporabijo hitro in v skladu s prednostnimi nalogami naših partnerk.

Na koncu, gospa komisarka, ti sporazumi predstavljajo vtis, kakršnega bo Evropska unija dala vsemu svetu, vtis, kakršnega bo Evropska unija dala najrevnejšim državam sveta.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

Glyn Ford, *avtor.* – Gospa predsednica, najprej mi dovolite, da se opravičim gospe komisarki in mojim kolegom poročevalcem, ker sem se razprave udeležil pred petimi minutami. Bil sem zadržan in sem uspel priti še zadnji čas. Upam, da ne bom ponovil, kar so rekli drugi pred mano, ali da vsaj ne bom ponovil veliko tega, zato vas prosim, da mi oprostite tudi za to.

Govoril bom o dveh vprašanjih: govorim kot poročevalec o Vmesnem sporazumu o gospodarskem partnerstvu s pacifiškimi državami in kot poročevalec v senci v imenu Skupine socialdemokratov v zvezi z Vmesnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu z Vzhodno in Južno Afriko.

Nocojšnje razprave ni sprožila nikakršna odločitev Evropske komisije ali Evropske unije, da si želimo novih trgovinskih odnosov z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami, temveč jo je sprožila odločitev – izpred deset ali več let – Svetovne trgovinske organizacije, da nepravično dajemo prednost nekaterim državam v razvoju na račun drugih. Nekateri so rekli, da bi morali iti samo za razvoj – to močno podpiram –, vendar ne smemo pozabiti, da je ena izmed zahtev tudi ta, da gre za usklajevanje naših sporazumov s temi državami s STO. Zato moramo to tudi storiti; to je prva stvar.

Poleg uskladitve s STO moramo storiti vse, kar je v naši moči, da bi izboljšali položaj teh različnih regionalnih blokov in poskusili rešiti poseben položaj, s katerim so dejansko soočeni. Kar zadeva Pacifik, v zvezi s katerim nastopam kot poročevalec, imamo zbirko 14 - in še ene, če vključite Vzhodni Timor - zelo majhnih držav. Ena je dejansko najmanjša država na svetu, njeno prebivalstvo pa šteje točno milijonkrat manj ljudi, kot je Kitajcev - to je Nauru. A celo največje so dejansko razmeroma majhne, zato moramo to upoštevati pri zahtevah, ki jim jih nalagamo. Poskrbeti moramo za ustrezna obdobja prehoda za mala in srednje velika podjetja, kajti iskreno rečeno, razen nekaterih rudnikov na Papui Novi Gvineji, so vsa druga podjetja mala ali srednje velika podjetja. Storiti moramo vse, kar lahko, v zvezi z regionalno trgovino, zlasti pa moramo upoštevati poseben odnos, ki ga imajo pacifiške države z Avstralijo in Novo Zelandijo.

Samo dve izmed 14 držav sta dejansko podpisali vmesni sporazum. Vendar pa sem na svojem prvem obisku v Port Moresbyju na zadnjem srečanju AKP izvedel, da bi končen sporazum želele podpisati tudi druge pacifiške države, če bo ta izpolnjeval njihove zahteve, zaradi česar sem sam tudi naklonjen vmesnemu sporazumu. To je sporočilo, ki sem ga dobil, tako od vlade Papue Nove Gvineje, kot od vlade Fidžija. Ne gre za to, da so popolnoma zadovoljni – je nekaj vprašanj, o katerih bi se želeli ponovno pogajati –, vendar pa vidijo odgovor v podpisu in sprejetju vmesnega sporazuma, ki bi jih lahko odpeljal proti končnemu sporazumu, ki bo bolj prijazen do razvoja in bo omogočil dejansko vključitev večjega števila pacifiških držav.

Preučiti moramo tudi številna posebna vprašanja, ki se nanašajo predvsem na Papuo Novo Gvinejo in Fidži ter druge kraje Pacifika, ki pa se lahko uporabljajo tudi v kakšnem drugem izmed teh sporazumov. Preučiti moramo pogajanja o pravicah intelektualne lastnine, ki ne pokrivajo samo zahodnih tehnoloških artefaktov, temveč tudi tradicionalnega znanja; poskrbeti moramo za preglednost vladnih naročil, ki morajo biti odprta za evropska naročila, ki so sprožena na točki, ki ustreza potrebam pacifiških držav; preučiti moramo primer Pacifika, zlasti na področju delovnih vizumov, ki naj bi se omogočili državljanom Evropske unije za vstop na pacifiški otok za obdobje najmanj 24 mesecev, da bi lahko delali: ne v visokih poklicih, temveč bolj kot negovalci ali v podobnih poklicih.

Ali lahko rečem, da bi se številne izmed teh točk lahko uporabile tudi v primeru Vzhodne in Južne Afrike? Zlasti bi se želel zahvaliti gospodu Casparyju, ker je delal na tem skupaj z mano, kar zadeva Pacifik pa naj omenim delo gospoda Audyja.

Vendar pa moramo v zvezi z državami Vzhodne in Južne Afrike posebej preučiti vprašanja dobrega upravljanja. To vključuje Zimbabve. Vmesni sporazum me ne moti, vendar menim, da bo Parlament težko sprejel končni sporazum, če ne bomo imeli jasnega programa za Zimbabve, da bi poskrbeli za ustrezen demokratičen režim v tej državi in režim, ki bi znal najti nekakšno pot iz težav, v katerih se je država danes znašla.

Zadnja točka v zvezi z državami Vzhodne in Južne Afrike, poleg tega, da bom podprl poročilo gospoda Casparyja – z nekaterimi predloženimi spremembami –, je položaj arhipelaga Chagos. Tam notri je zato, ker sem vložil spremembo, ki je bila sprejeta. Občasno se pri takšnih sporazumih dejansko posvetujemo s sosednjimi državami in ozemlji. Arhipelag Chagos se nahaja sredi te regije: vmes med Sejšeli Mauritiusem in Madagaskarjem. Ti ljudje so trenutno begunci na Sejšelih in upam, da se bomo zdaj, v času do sklenitve kakršnega koli končnega sporazuma, z njimi lahko posvetovali o tem, kako bi to vplivalo nanje in na njihovo ozemlje, če bi jim bilo omogočeno, da se vrnejo.

Jan Kohout, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, na začetku bi se želel zahvaliti Parlamentu, ki mi je v tem ključnem trenutku omogočil, da na tej seji spregovorim o zadevi, ki je nedvomno zelo občutljiva, to pa so sporazumi o gospodarskem partnerstvu.

Želel bi izraziti tudi svojo zahvalo za zelo pozitivno vlogo, ki jo je Parlament odigral v teku pogajanj s političnimi razpravami. Posebej bi se zahvalil Odboru za mednarodno trgovino in Odboru za razvoj za njuno neutrudno delo ter interes, ki sta ga pokazala v razpravah.

Sporazumi o gospodarskem partnerstvu so bili vedno največja prednostna naloga ministrstev za razvoj na njihovih srečanjih v okviru Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose. V preteklih letih so skoraj vsa takšna srečanja vključevala razprave s Komisijo o izvajanju mandata Sveta v zvezi s sporazumi o gospodarskem partnerstvu, kar je pogosto pripeljalo do sprejetja sklepov. Ko je češko predsedstvo januarja predstavilo svoj program Parlamentu, smo dejali, da je to ključno obdobje, in obljubili, da si bomo čim bolj prizadevali za zagotovitev nadaljnjega napredka. Izkoristili smo priložnost, da bi odgovorili na številna različna vprašanja, in namenili veliko truda nizu tem. Še naprej štejemo sodelovanje in konstruktivno razpravo med institucijami za najboljši način oblikovanja in razvoja pravih politik.

Razvite države in države v razvoju so soočene z neprimerljivo finančno in gospodarsko krizo, ki je zajela ves svet. Če države v razvoju vprašate, kako kriza vpliva na njihovo gospodarstvo, vam bodo odgovorile, da je prišlo do upada trgovine, kar pelje k nižji gospodarski rasti, omejitvam pri proizvodnji ter višje stopnje brezposelnosti. Upad trgovine ter izguba izvoznih trgov, ki so bili vzpostavljeni po številnih letih prizadevanj, sta zelo boleča za gospodarstva v razvoju ter življenjske pogoje in blaginjo njihovih prebivalcev.

V takšnih okoliščinah moramo v okviru našega odziva na svetovno gospodarsko krizo izkoristiti vsako priložnost, da iz trgovine ustvarimo gonilno silo trajnostnega razvoja. Temu služijo sporazumi o gospodarskem partnerstvu. S postopno regionalno integracijo ti sporazumi nudijo priložnost regionalni trgovini in širjenju dostopa na naše široke trge brez carin in kvot, kar omogoča večji obseg trgovine z EU. Sporazumi o gospodarskem partnerstvi delujejo na način, ki je skladen s pravili STO. Ta dejavnik je pomemben pravni vidik, ki sporazume o gospodarskem partnerstvu ločuje od prejšnjih komercialnih prednosti, ki so se izvajali na podlagi Cotonoujskega sporazuma, in ki so bili škodljivi za trgovino med državami AKP ter EU ter so povzročili precejšnjo negotovost.

Negotovost pa je nasprotje zaupanja. Negotovost preplaši naložbe, medtem ko jih zaupanje privlači. Vsi vemo, da so države v razvoju doživele strašen upad v naložbah vse od začetka trenutne krize. V današnjem negotovem svetu lahko sporazumi o gospodarskem partnerstvu zagotovijo ukrep pravne varnosti in zaupanje, ki bosta pomagala pri gospodarski obnovi. Ti sporazumi niso zdravilo za vse bolezni, vendar predstavljajo pozitiven instrument, ki ga je mogoče združiti z drugimi instrumenti.

V preteklih mesecih je bil objavljen niz zavezujočih poročil, ki opisujejo, kako lahko gospodarska kriza blokira napredek k doseganju razvojnih ciljev tisočletja v mnogih regijah. Zaradi tega bi nam moralo biti zelo neprijetno. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu izkoriščajo vso prožnost, ki jo omogočajo pravila STO, da bi pomagala pri razvoju. Našim partnerjem iz držav AKP zagotavljajo takojšnje in nesimetrično odprtje trgov z dolgim prehodnim obdobjem, izjemami in rednim spremljanjem, ter določajo obveznosti za politične reforme. EU se je obenem zavezala, da ne bo pustila svojih partnerk, da se same spopadajo z izzivi. Za namen delovanja teh sporazumov zagotavljamo tudi posebej prilagojeno finančno podporo.

Vesel sem, da se je nedavno spet obudil interes za širši dialog o sporazumih o gospodarskem partnerstvu s strani tako EU kot držav AKP. Zato bi želel izkoristiti to priložnost in se zahvaliti gospe komisarki Ashton za njen trud in pomen, ki ga je pripisala poslušanju stališč naših partnerjev iz držav AKP. Na podlagi njenega pristopa pri sporazumih o gospodarskem partnerstvu v Parlamentu oktobra lani in potem na Svetu novembra so se okrepili stiki z našimi političnimi kolegi v različnih regijah AKP. Trenutno poteka velik napredek pri pogajanjih z različnimi regijami. Vsaka regija ima svoje lastne značilnosti in napreduje s svojo hitrostjo. V prihodnjih mesecih bi morali na podlagi teh pogajanj dobiti bolj jasno sliko.

Prepričan sem, da bo Evropski parlament podprl sporazume o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma ter vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu s Slonokoščeno obalo. To bo dalo spodbuden signal vsem državam AKP. To bo dokaz, da potrpljenje pri pogajanjih prinaša rezultate, ki so sprejemljivi in koristni za obe strani. Pokazalo se bo tudi, da se partnerstvo AKP-EU lahko odzove na nove izzive, bodisi pravne, gospodarske ali politične. V tem času negotovosti vsak nov mednarodni sporazum predstavlja močnejše partnerstvo in novo upanje za prihodnost. Podpis sporazumov bo dal koristno politično sporočilo, ki bo mogoče dalo nek prispevek na prihodnjem srečanju dveh skupnih teles AKP-EU: Skupne parlamentarne skupščine, ki bo potekalo aprila v Pragi, ter skupnega Sveta ministrov, ki bo konec maja v Bruslju.

EU mora še naprej podpirati svoj partnerje, to pa ne pomeni samo regije Cariforum, ki je drugim pokazal pot s podpisom prvega celovitega sporazuma o gospodarskem partnerstvu, temveč tudi druge države in regije, ki so naredile prve korake in jih je treba spodbuditi, da stopijo dalje. Med temi je Slonokoščena obala,

katere vmesni sporazum o gospodarskem partnerstvu prav tako čaka na potrditev tega Parlamenta. Pripravljajo se drugi sporazumi o gospodarskem partnerstvu. Komisija si močno prizadeva, da bi ustvarila pogoje za partnerske države, ki jih bodo omogočili, da se zberejo in začrtajo pot proti celovitim regionalnim sporazumom. Svet vedno poudarja Komisiji in partnerjem, da so ti sporazumi razvojni instrument in da je prednosti za razvoj treba izkoristiti v celoti samo s celovitimi regionalnimi sporazumi.

Celoten političen in gospodarski okvir, v okviru katerega je bil Parlament pozvan, da odobri sporazum o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma, ter sporazum o gospodarskem partnerstvu s Slonokoščeno obalo, je pomemben, vendar pa je Parlament kljub temu zaprosil Svet in Komisijo za številna konkretna pojasnila. Ta korak je bistven in legitimen del procesa, zato poskušam oblikovati najpopolnejši odgovor na vprašanja, ki spadajo v mojo pristojnost. Vem, da so bila postavljena tudi druga vprašanja, na katera bo z veseljem odgovorila gospa komisarka Ashton. Na začetku bi želel omeniti nekaj tem, ki so bile omenjene.

Eno izmed teh je vprašanje, kdaj in v kolikšni meri bo mogoče opraviti preglede sporazumov o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma. Tako Svet kot skupina AKP v celoti skrbita za to. Lahko potrdim, da bodo celoviti pregledi sporazumov o gospodarskem partnerstvu opravljeni najpozneje v petih letih po datumu podpisa, kar je bilo oktobra lani. Pregledi bodo seveda dopolnjevali redno spremljanje izpolnjevanja teh sporazumov, kot je določeno v členu 5. Ti pregledi so obvezni na podlagi pogojev sporazumov in so ena izmed nalog skupnih teles, vključno s parlamentarnimi in svetovalnimi odbori. V okviru teh pregledov bodo opravljene ocene vpliva, ki bodo vključevale stroške in posledice sporazumov. Če bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu kakor koli spremenjeni ali če pride do sprememb pri njihovem izvajanju, je zagotovljena vključenost parlamentov, bodisi na podlagi zakonodaje podpisnic sporazumov o gospodarskem partnerstvu ali v okviru parlamentarnih odborov, oblikovanih na podlagi teh sporazumov.

Drugo vprašanje, ki zanima Parlament, se nanaša na spremljajoče finančne ukrepe za podporo trgovine, ki jih zahtevajo regije AKP in predvsem naša podjetja. Kakor veste, so se oktobra 2007 Evropska skupnost in države članice zavezale, da bodo do leta 2010 v okviru Strategije EU za pomoč trgovini povečale pomoč na področju trgovine na 1 milijardo EUR. Skoraj 50 % tega zneska bo na voljo za potrebe, ki jim dajejo prednost same države AKP, vključno s potrebo, ki nastane zaradi delovanja sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Zaveze vseh držav članic za podporo trgovine dopolnjujejo pomoč iz Evropskega razvojnega sklada, vse naše zaveze pa so trdne.

Tretjič pa bi rad Parlament pomiril glede pomembne zadeve v zvezi z dostopom do zdravil. V tem primeru lahko zelo jasno naznanim, da noben člen sporazumov ne more oslabiti zmožnosti držav Cariforuma za podporo dostopa do zdravil. Tu ne moremo izvesti podrobne pravne analize, a s političnega stališča vam lahko ponovno zagotovim, da ti sporazumi takšnih namenov ne vsebujejo.

V zvezi z napredujočim sistemom povezovanja v državah Cariforuma bi morali pozornost posvetiti združljivosti teh sporazumov z drugimi regionalnimi programi, kot sta enotni trg in gospodarski prostor CARICOM. Poleg podpiranja razvoja in pospeševanja postopnega povezovanja držav AKP v svetovno gospodarstvo je glavni cilj sporazumov o gospodarskem partnerstvu ravno podpora regionalnega povezovanja.

Člen 4 sporazuma o gospodarskem partnerstvu jasno navaja, da bo njegovo izvajanje ustrezno upoštevalo postopke povezovanja v države Cariforum, vključno z enotnim trgom in gospodarskim prostorom CARICOM. Posebno pozornost bomo posvetili okrepitvi programov regionalnega povezovanja in zagotavljanju njihove trajnostne prihodnosti. Med pogajanji so države Cariforuma že zagotovile, da bodo vse obveznosti, ki nastanejo iz sporazumov o gospodarskem partnerstvu, v celoti skladne z regionalnimi obveznostmi, ki so jih karibske države sprejele v okviru svojih ustreznih regionalnih programov povezovanja.

Vendar pa je skladnost sporazuma o gospodarskem partnerstvu z regionalnimi postopki povezovanja prav tako pomembna za vse druge regije, ki se trenutno pogajajo o celovitih sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Kot primer bi lahko tu omenili celovit sporazum o gospodarskem partnerstvu, ki je namenjen gospodarstvom Zahodne Afrike. Celovit regionalni sporazum o gospodarskem partnerstvu bi okrepil regionalno povezovanje, spodbudil konkurenčnost in prispeval k razvoju regije. Že sam postopek pogajanja je prispeval k povečanim prizadevanjem za regionalno povezovanje, saj se ustvarjanje skupne zunanje tarifne lestvice za gospodarsko skupnost držav Zahodne Afrike smatra kot bistven predpogoj za sklenitev pogajanj glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Prav tako je mogoče enako reči za druge regije, z ustreznim sklicevanjem na njihove specifične potrebe in postopke povezovanja.

Regionalno povezovanje bo nedvomno okrepljeno takoj, ko bodo vse regije podpisale celovite sporazume, prilagojene njihovim posebnim potrebam. Parlament je večkrat pozval k prožnemu pristopu v prehodu iz začasnih sporazumov na celovite sporazume. V tem okviru lahko le potrdim, da ima Svet enako mnenje in

da poudarja potrebo po prožnem pristopu. Ko je ostalo v pogajanjih nerešenih več vprašanj, smo lani maja Komisijo pozvali, da izkoristi vso prožnost in asimetričnost, skladno s pravili STO, da bi upoštevala različne potrebe in različne ravni razvoja držav in regij AKP. Poleg teh korakov smo naredili tudi druge. Svet je izjavil, da lahko države in regije AKP, če tako želijo, kjer je potrebno, odstopijo od določb, za katere se med pogajanji za sporazume o gospodarskem partnerstvu dogovorijo z drugimi državami in regijami.

Jasno je, da je treba predvsem v afriških državah med posameznimi sporazumi o gospodarskem partnerstvu ohranjati kohezijo. Vendar pa ima vsaka regija svoje specifične značilnosti, ki jih je treba upoštevati. Sporazum o gospodarskem partnerstvu, podpisan z državami Cariforuma, je primer, a nikakor model.

Upam, da so moje pripombe glede teh posebnih točk pripomogle k njihovi razjasnitvi in dale zagotovilo glede nekaterih vprašanj, postavljenih tu v Parlamentu. Trdno sem prepričan, da bo komisarka, ki se je skupaj s svojimi kolegi o teh zadevah pogajala neposredno s političnimi predstavniki držav Cariforuma in drugimi regijami AKP, želela podrobneje spregovoriti o številnih drugih točkah.

Trenutno, marca 2009, ko se soočamo z najhujšimi svetovnimi gospodarskimi pretresi generacije, bi rad poudaril kako pomembno je, da cenimo uspešne rezultate na političnem področju. V času nazadujoče trgovine in vse bolj zaščitnih ukrepov, ki se sprejemajo na tem področju, v času grožnje, da bo v nekaterih regijah izgubljen napredek, dosežen pri izpolnjevanju razvojnih ciljev tisočletja, bo odobritev sporazuma o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma s strani Evropskega parlamenta in začasnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu s Slonokoščeno obalo zagotovila pozitiven signal v podporo regionalnemu povezovanju in v podporo trgovini, ki bo pripomogla k razvoju. Na sedanjo krizo se moramo odzvati z vzpostavljanjem nadaljnjih partnerstev in ne tako, da jih omejujemo. Potrditev sporazuma o gospodarskem partnerstvu z državami Cariforuma s strani Evropskega parlamenta bo prav tako prinesla upanje in spodbudo za druge regije, kjer so pogajanja napredovala in prav tako potrebujejo občutek zaupanja in močnega partnerstva, ki ga lahko zagotovijo ti sporazumi.

Catherine Ashton, *članica Komisije*. – Gospod predsednik, v veliko zadovoljstvo mi je, da lahko na plenarnem zasedanju Parlamenta spregovorim o vprašanju, kot ga je opisal David Martin, ki je temeljnega pomena za odnos Evropske unije z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) narodi.

Preden pa povem kar koli drugega, bi rada popolnoma razjasnila eno stvar: popolnoma nikakršnega interesa nimam, da bi se pogajala o sporazumih z državami AKP, zaradi katerih bi lahko bile te države revnejše. Vem, da je to samoumevno, a iz izkušenj vem, da moram poskrbeti, da bo to splošno znano in ne morem domnevati, da je že splošno razumljeno. Ko boste poslanci kasneje glasovali, upam, da se bo to zgodilo na podlagi razprave, ki smo jo imeli danes, in argumentov, ki so bili razloženi tu, in ne na podlagi kakršnih koli v naprej oblikovanih zamisli, ki jih morda imate.

Mislim, da je današnje plenarno zasedanje pomemben korak naprej glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Prosili vas bomo, da odobrite celoten sporazum o gospodarskem partnerstvu na Karibih in začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu s Slonokoščeno obalo. Predložili ste nič manj kot osem sklopov osnutkov resolucij in vprašanj za ustne odgovore, ki po mojem mnenju odražajo moč udeležbe Parlamenta in mnenje o sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Rada bi izrazila priznanje, in želim, da se to priznanje zabeleži, velikim prizadevanjem, ki sta jih Odbor za mednarodno trgovino in Odbor za razvoj vložila v razpravo o tem vprašanju.

V preteklih mesecih sem pozorno poslušala izražena stališča in moj cilj je opredeliti primer za sporazume o gospodarskem partnerstvu in odpraviti mite v zvezi z njimi, da bo lahko vsaka članica obveščeno glasovala, ko bo čas za to. Verjamem, da imamo pred sabo dobre sporazume, ki podpirajo gospodarski razvoj in povezovanje v AKP in zagotavljajo stabilnost v teh gospodarsko nemirnih časih. So sporazumi o partnerstvu, ki temeljijo na skupnem cilju razvoja, zaradi katerega trgovina služi temu cilju in ne nasprotno. Predvsem pa so to sporazumi, ki zagotavljajo za države AKP priložnost, da svoje državljane potegnejo iz revščine z dostojanstvom lastnega dela in genialnostjo svojih lastnih zamisli.

Obstaja prepričanje, da Evropska unija v sporazumih o gospodarskem partnerstvu prekinja vezi s preteklostjo in poskuša enostransko ponovno opredeliti partnerstvo med EU in AKP. Seveda je res, da so sporazumi o gospodarskem partnerstvu drugačni od Lomejske konvencije in Cotonoujske konvencije, ki sta 30 let utelešali odnose Unije z AKP, vendar so začele enostranske ugodnosti, ki so značilni za ti konvenciji, v Svetovni trgovinski organizaciji izpodbijati države v razvoju. Dilema, s katero smo se soočali, je bila, kako varovati razvojne potrebe AKP in hkrati spoštovati mednarodna pravila in tudi, bi dodala, moralne obveznosti.

Odgovor je bil dvojen: "Vse razen orožja" za najmanj razvite države in gospodarski sporazumi za države v razvoju na območju AKP. Skupna tema, ki se razteguje vse do Lomejske konvencije, je bila trgovina. Trgovina je bila vedno dejavnik pri opredeljevanju odnosov med EU in AKP, in kar je bilo nekoč omejeno na enostranske trgovinske ugodnosti za blago in surovine v začetku Lomejske konvencije, je bilo sedaj nadomeščeno z bolj raznoliko trgovino s končnimi izdelki, storitvami in zamislimi v 21. stoletju.

Sporazumi o gospodarskem partnerstvu nudijo AKP najboljši dostop do trgov EU in nadaljujejo našo zavezo za zagotavljanje priložnosti za gospodarski razvoj. Regionalno povezovanje v in med trgi AKP je bilo prav tako ključni cilj tega postopka in predmet, ki je – kar ni presenetljivo – pritegnil veliko pozornosti pri vprašanjih za ustni odgovor. Naše svetovno gospodarstvo pomeni, da je postala velikost pomembnejša, nauk, ki smo se ga naučili v Evropski uniji. S poenostavitvijo trgovinskih predpisov in z nadomestitvijo zapletenega blodnjaka dvostranskih sporazumov z majhnim številom trgovinskih odnosov med regijami lahko AKP ustvarijo večje regionalne trge, ki bodo privlačnejši za vlaganja, ki jih potrebujejo trgi v razvoju, da bi ustvarili delovna mesta in rast.

Sporazumi so seveda dvostopenjski postopek: začasni sporazumi za zagotavljanje, da ne pride do spora s STO in da se ustvari nekaj prostora za drugo stopnjo, pogajanja za celotne sporazume o gospodarskem partnerstvu. Priprave na rok decembra 2007 za začasne sporazume o gospodarskem partnerstvu so povzročile vtis poteptanja interesov AKP, a Parlamentu bi rada zagotovila, da so ti začasni sporazumi le začasna rešitev za zaščito in izboljšanje dostopa AKP do trgov Evropske unije.

Ta dokument sem nasledila na napredni ravni pogajanj. Od takrat sem srečala veliko število ministrov in predstavnikov AKP in drugih zainteresiranih strani v postopku sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Slišala sem jih in poslušala sem jih. Nekaj je jasno: vsi postavljajo razvoj AKP v središče sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu so, če tako želite, kraj, kjer se združita trgovina in razvoj. In vse to pomeni, da mora biti razvoj temelj našega trgovinskega odnosa, ki temelji na odkritem in odprtem dialogu.

Trdno sem prepričana, da bodo ta partnerstva uspela le, če bodo zasidrana v trajno partnerstvo, ki temelji na zaupanju in vzajemnem spoštovanju. Ključni preskus partnerstva je v tem, ali imamo s partnerji AKP skupno vizijo prihodnosti. V južni Afriki vidim regijo, ki je spor glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu spremenila v dialog in kjer smo sedaj rešili glavna vprašanja kot so izvozni davki, zaščita industrije v razvoju in varnost preskrbe s hrano. V Karibih vidim regijo, ki je jasno določila svoje lastne ambicije za gospodarstvo, ki temelji na inovacijah. V Zahodni Afriki vidim, kako novi regijski trgi dostopajo do položaja, za katerega so mnogi mislili, da ni mogoč, v Vzhodni Afriki pa vidim novo carinsko unijo, ki je ob začetku pogajanj ni bilo in sedaj okoli svojih lastnih načrtov povezovanja gradi sporazum o gospodarskem partnerstvu. Mislim in čutim, da so to začetki uspešnega partnerstva.

Da nadaljujem, moja vizija za pogajanja o celotnih sporazumih o gospodarskem partnerstvu je takšna, kjer vsako pogajanje odraža in spoštuje regionalno specifičnost strani k temu sporazumu – prožen postopek. To pomeni preverjanje vsebine – ker mora sporazum o gospodarskem partnerstvu služiti njegovim podpisnikom – pa tudi hitrost pogajanj. Prav tako pomeni, da bi morali biti sporazumi o gospodarskem partnerstvu dinamični in ne statični, sposobni reagirati na prihodnje dogodke in upoštevati različne regijske interese in potrebe. V tem postopku bo Komisija seveda še naprej na pregleden način obveščala in vključevala Evropski parlament.

Medtem ko bi morali biti ambiciozni, prav tako ne sme priti do vsiljenih dialogov, zaradi katerih so bila mnoga vprašanja, kot so vladna naročila, umaknjena iz nekaterih pogajanj in so singapurske zadeve vključene le, ko so dobrodošle in zaželene s strani zadevnih držav. Prav tako si bomo vzeli čas in zagotovili podporo za nadgradnjo regionalne in nacionalne ureditve kot predpogoj za nadaljnja pogajanja, "pomoč za trgovino" in tehnična pomoč bosta v tem pogledu vsekakor ključna. Zagotovim lahko, da ne bo odprtja javnih storitev, nobenega pritiska za privatizacijo. Izrecna pravica AKP, da lahko sami urejajo svoje trge, bo priznana in ne bo omejitve dostopa do osnovnih zdravil ali zbiranja semen. Dejansko bi raje poskušali okrepiti kot pa omejiti pravice AKP in njihovo zmogljivost na teh področjih.

Vse to je prekrito z našo zavezo, da lahko regije AKP črpajo iz določb, dogovorjenih v drugih sporazumih o gospodarskem partnerstvu, da se bo lahko vsaka regija varno pomikala naprej ob spoznanju, da ne bo prikrajšana. Tako lahko Slonokoščena obala neposredno zaprosi in dobi vse v zvezi s tem, kar je del pogajanj s SADC in razprav ali katerih koli drugih. To je ključni vidik prožnosti, ki ste jo zahtevali od mene, in omogočanja sporazumom o gospodarskem partnerstvu, da nadomestijo tržni režim za vse države AKP s takim, ki ustreza regionalnim rešitvam za regionalne potrebe brez spodkopavanja solidarnosti AKP.

V sedanji krizi so bili bolj izpostavljeni dinamični kot pa statični sporazumi o gospodarskem partnerstvu . Pogajanja za sporazume o gospodarskem partnerstvu smo začeli v obdobju širitve trgovine z vlaganji, blagom in storitvami in naraščanja cen blaga. Redki so predvideli, da bo v nekaj letih svetovno gospodarstvo zašlo v recesijo, z dramatičnim padcem cen, nestanovitnostjo deviznih tečajev in trga ter kreditno sušo, ki bo dušila trgovinske finance, ki jih potrebujejo izvozniki in uvozniki.

Ne potrebujemo določenega dogovora, ki bo postal nepotreben še preden se bo posušilo črnilo na papirju. Potrebujemo sporazum, ki vzpostavlja odnos, kjer lahko institucije in spremljanje pomagajo pri prepoznavanju in reševanju problemov, ko se ti pojavijo.

Specifičen problem glede banan, o katerem me je vprašala Erika Mann, je vključen v začasen sporazum o gospodarskem partnerstvu – jamstvo za dostop, ki je v tem primeru prost dajatev in kvot.

Ko se ti problemi pojavljajo, moramo vključiti zaščite in klavzule, ki omogočajo državam AKP, da rešujejo vsa povečanja uvoza, pritiske glede cen hrane in davčne krize: klavzule "rendez-vous" za specifična vprašanja, redne klavzule o pregledu in kot v karibskem sporazumu o gospodarskem partnerstvu, vlogo za parlamentarni nadzor in spremljanje.

Da se vrnem tja, kjer sem začela: Parlament ima danes zgodovinsko priložnost, da privoli v prve primere nove generacije sporazumov, ki varujejo naš poseben odnos z AKP, sporazume, ki temeljijo na resničnem partnerstvu in ne na paternalizmu, ki koristijo trgovino kot gonilo za razvoj, ki spodbujajo regionalno povezovanje, ki bo državam AKP pomagalo uspeti v globaliziranem svetu, ki so prožni v smislu vsebine, spoštujejo tradicijo in so zadnji dokaz tega dolgoročnega trgovinskega odnosa, zgrajenega na spoštovanju suverenih držav. Na kratko, so prihodnost in na podlagi tega upam, da jih bodo poslanci odobrili.

PREDSEDSTVO: GOSPOD SIWIEC

podpredsednik

Robert Sturdy, *avtor*. – Gospod predsednik, opravičujem se, ker sem pozen, in se zahvaljujem osebju, ker me je prestavilo na dnevnem redu. Komisarka Ashton, v bistvu ste povedali večino stvari, ki sem jih hotel povedati sam, zato bom za ta Parlament ponovno izpostavil le eno ali dve.

Začasni sporazumi so sporazumi o blagu, ki so namenjeni preprečevanju motenj trgovine AKP in spodbujanju postopnega povezovanja. To daje AKP priložnost, da lahko preko trgovine najde izhod iz revščine, in mislim, da priznanje teh sporazumov vključuje številna sporna vprašanja: storitve, pravila o poreklu za države z največjimi ugodnostmi (MFN), ki so večkrat pritegnila mojo pozornost. Te boste morali ponovno obravnavati, in opravičujem se, če sem preslišal, da ste to že prej povedali.

Postopek soglasja za države Cariforuma in Slonokoščeno obalo je bistvenega pomena za uresničitev potenciala teh reform. Odobritev teh podpisanih sporazumov bo omogočila napredovanje uradnega postopka pogajanj. To bo zagotovilo raven zakonitosti, ki je bistvenega pomena za zaščito trgov AKP in zavarovanje stabilnejšega okolja. V zvezi z resolucijami o Cariforumu, ki je edini celoten sporazum o gospodarskem partnerstvu, države pozivam k podpori izvirnega besedila Odbora za mednarodno trgovino. Nudi bolj uravnoteženo trgovino in razvojni pristop in je namenjeno podpori številnih kompromisov, ki jih predlaga poročevalec. Mislim, da ti resoluciji izpostavljata tako priložnosti kot tudi izzive, ki so pred pogajalskimi stranmi v ključnem koraku do zagotovitve parlamentarnega nadzora in odobravanja odnosov z AKP.

Komisarka, na samem začetku ste omenili, da je trgovina zelo pomembna, in popolnoma se strinjam z vami. Prav tako smo dejali, da smo v posebno težkem finančnem položaju. To je nekaj, kar mislim, da ste upoštevali in ste izredno trdo delali na tem. Čestitam vam za način, kako ste jih reševali – "more power to your elbow" [dobro opravljeno], kot pravimo v Združenem kraljestvu.

Smo na težki stopnji in trgovina bo edina možnost in ne le za te države, ampak za ves svet. To je zelo pomembno. Hvala za način, kako ste se prilagodili; v teh težkih časih ste naredili že več kot pol poti. Čestitam in ponovno pravim, da ste odlično opravili.

Jürgen Schröder, pripravljavec mnenja Odbora za razvoj. – (DE) Gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil, komisarka Ashton, za vaše besede, ki bi si jih vsekakor morali zapomniti za dolgo časa.

Pred nekaj tedni sem bil prisoten na zadnjem regijskem vrhu AKP v Gvajani. Med mojimi kolegi iz karibskih držav je prevladalo mnenje, da je prišel čas za pogled v prihodnost, da je čas, da nehamo zvoniti po toči in pošteno izvajamo sporazume o gospodarskem partnerstvu.

Za zagotovitev uspešnega izvajanja teh sporazumov je pomembno, da parlamenti nadzirajo postopek s svojo parlamentarno kontrolo. Le če lahko parlamenti potrdijo, da lahko nov sistem ureditev doseže to, za kar je bil oblikovan, lahko sporazumi o gospodarskem partnerstvu delujejo kot gonilna sila razvoja. Le takrat, ko bodo parlamenti prevzeli to nadzorno funkcijo, lahko zagotovimo, da bo finančna pomoč dosegla področja, kjer je potrebna. To ravno toliko velja za nacionalne parlamente Karibov kot tudi za Evropski parlament.

V vseh resolucijah pred nami glede sporazumov o gospodarskem partnerstvu so odstavki, ki se nanašajo na vprašanje parlamentarnega nadzora. Vendar pa te navedbe niso skladne. Besedilo, ki ga vsebuje resolucija držav Južnoafriške razvojne skupnosti, ki izvajajo sporazum o gospodarskem partnerstvu, predstavlja dober kompromis. Zagotavlja, da so v postopek vključeni tako Odbor Evropskega parlamenta za mednarodno trgovino in Odbor za razvoj, kot tudi Skupni parlamentarni odbor AKP-EU. Ker na ta kompromis gledam kot na uspešnega, sem skupaj s kolegom, gospodom Sturdyem, predložil številne spremembe, ki so namenjene standardizaciji teh odstavkov v vseh resolucijah sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Zelo rad bi imel vašo podporo pri tej pobudi.

Johan Van Hecke, poročevalec mnenja Odbora za razvoj. – Gospod predsednik, kot poročevalec mnenja Odbora za razvoj o Vmesnem sporazumu o gospodarskem partnerstvu s Slonokoščeno obalo bi se rad zahvalil naši kolegici, Eriki Mann, da je upoštevala nekatere skrbi, ki so bile izpostavljene v odboru, kot sta nujna potreba po demokratično izvoljeni vladi Slonokoščene obale in potreba, da država prejme ustrezen delež pomoči EU, povezane s trgovino.

Bolj splošno sem vesel, da sta do kompromisa o organu nadzora, ki bi Skupni parlamentarni skupščini omogočil, da igra vlogo, ki si jo najprej zasluži igrati, prišla tako Odbor za mednarodno trgovino kot tudi Odbor za razvoj.

Pomembno je, da upoštevamo, da je ta sporazum o gospodarskem partnerstvu vmesni sporazum, kar pomeni, da je to le začasna rešitev.

Da bi imela sprostitev trga bistven pozitiven učinek na celotno regijo, je bistvenega pomena, da gospodarska skupnost ECOWAS podpiše celoten sporazum o gospodarskem partnerstvu.

V tem okviru Odbor za razvoj predlaga, da Parlament odobri ratifikacijo začasnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu s strani Slonokoščene obale.

Alain Hutchinson, *v* imenu skupine PSE. – (FR) Gospod predsednik, predsednik Sveta, komisarka, gospe in gospodje, pripravljenih sem imel par beležk, vendar jih bom dal na stran in vam govoril brez njih, če mi dovolite, saj je bilo mnogo stvari že povedanih in ne želim ponavljati besed svojih kolegov poslancev.

Smo tik pred pomembnim glasovanjem, izredno pomembnim, skoraj zgodovinskim glasovanjem, ker bomo ta teden v tem Parlamentu glasovali o prvih sporazumih o gospodarskem partnerstvu. O tem smo govorili že vrsto let in te razprave so bile predmet mnogih, pogosto zelo osovraženih razprav, kjer dogovor ni bil vedno nujen, prav tako pa nima soglasja.

Danes smo seveda lahko zadovoljni z načinom, kako se je položaj razvil. Mnenja, ki ste jih podali, prav tako pa tudi mnenja predsedstva, kažejo, da se je to vprašanje zelo pozitivno razvijalo, predvsem od vašega prihoda, komisarka, to je treba povedati.

Žal, in zaradi tega imam nekaj dvomov, pa za nekatere med nami še obstajajo vprašanja in strahovi glede teh sporazumov o gospodarskem partnerstvu.

Najprej moram priznati, da je danes tu le en celoten sporazum o gospodarskem partnerstvu. Drugih še ni, smo na stopnji začasnih sporazumov, medtem ko je temeljni pristop regionalno povezovanje. Le eden izpolnjuje to merilo in še v tem primeru ena od glavnih držav v tej regiji Karibov, Haiti, ni podpisala sporazuma, kar vsekakor pove veliko.

Drugič, kakor ste poudarili, imamo na področju trgovine zgodovinske vezi. Dolgo časa je med severom in jugom potekala trgovina, a poglejte, kako se izvaja. Ropamo vse, kar obstaja, in poberemo vse bogastvo.

Seveda prodajamo koltan, ki so ga naša podjetja pridobila iz Kivuja, da bi ga prodala na sever, a poglejte katastrofalne posledice za ljudi na jugu in milo rečeno neenako delitev, ki jo vidimo tam.

Temu dodajte še razvojno politiko, ki smo jo uporabljali 40 let s trditvijo, da smo Evropejci največji svetovni sponzor, a to je politika, ki sedaj slabi in jo je treba ponovno oživiti. Večina najrevnejših držav na svetu trpi pomanjkanje, ravno tolikšno kot pred 40 leti, če ne še slabše. To je zato razlog za naše zle slutnje in dvome. Kakšna zagotovila imamo glede tega? Ne bom ponavljal, kar je povedal gospod Arif, a pridružujem se mu pri njegovih besedah, da bi radi od vas izjavo v imenu Komisije, o seznamu točk, ki ga je jasno razložil, in rad bi zaključil z nekaj besedami o nacionalnih parlamentih.

Kot poslanci Evropskega parlamenta moramo sprejeti odločitev o sporazumih o gospodarskem partnerstvu, katerih posledice, če bodo slabo sklenjeni, bodo tragične za ljudi z juga, ne za nas. Nobenemu evropskemu državljanu ne bo šlo slabše, če bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu neuspešni. Po drugi strani pa bi bili lahko na jugu prebivalci, ki bi jim lahko šlo še slabše. Komisarka, zaključil bom s preprostimi besedami, da bi radi, da imajo nacionalnih parlamenti partnerskih držav pri tem svojo besedo, saj v tej zadevi predstavljajo ljudi z juga in ne le nas.

Ignasi Guardans Cambó, *v imenu skupine ALDE.* – (*ES*) Gospod predsednik, kot so povedali drugi, je ta razprava nedvomno pomembna; vsekakor je bila ravno poimenovana kot zgodovinska, med drugim zaradi številnih ur, posvečenih delu, in zaradi politične razprave, ki je vodila do nje.

Mislim, da je dobro, da med razburjenjem, ki je bilo pred to razpravo in ki jo v neki meri obkroža sedaj – razburjenje pravim ob vsem spoštovanju do prispevkov civilne družbe, nevladnih organizacij in nacionalnih parlamentov, ki so prav tako vključeni –, med vsem tem je pomembno razumeti, zakaj in kako smo prišli tja, kjer smo danes.

Razumeti moramo, da pogajanja o teh partnerskih sporazumih z državami AKP niso politična odločitev, ki jo je izbrala Evropska unija kot bi imela na razpolago različne možnosti in bi to izbrala namesto drugih. V bistvu je to pravna zahteva, ki temelji na pravnih predpisih, ki jih je določila Svetovna trgovinska organizacija.

Gre za nujnost, ki je nastala zaradi okoliščin, ki so obkrožale prejšnji pravni okvir o trgovini z državami območja AKP. Prav tako bi si bilo treba tu in zdaj zapomniti, da so bili tisti, ki so odnose Evropske unije z državami AKP obsodili, ravno tiste druge države v razvoju, ki so imele popolnoma upravičene zahteve za dostop do naših trgov, pa so bile izpuščene iz preprostega razloga, da niso bile nekdanje kolonije sedanjih držav članic EU.

Tako je imela Evropska unija dvojna merila in jih še vedno do neke mere ima: ena za svoje nekdanje kolonije in druga za druge države s podobno ravnjo razvoja, ki ne sodi v ta sistem. To je postalo nevzdržno in te iste države so si zadale, da bodo to poudarjale v Svetovni trgovinski organizaciji.

Poleg vsega drugega moramo upoštevati, da sistem, ki ga bomo zamenjali, najprej Lomejska konvencija in nato sporazum, ki temelji na Cotonoujskih sporazumih, nikakor nista dosegla želenih rezultatov. Nihče ne more trditi, da je bil cotonoujski sistem popolnoma zadovoljiv. Če bi bil, potem bi bile številke – obseg trgovine EU s temi državami – mnogo večje kot so danes. Zato ne bi smeli niti zahtevati, da bomo nadomestili nekaj, kar je prineslo rezultate, ker ni tako.

Zaradi vsega tega bi morali na sporazum o gospodarskem partnerstvu gledati kot na veliko priložnost, predvsem za vse nas, ki verjamemo, da razvoj in rast teh držav ne moreta biti odvisna samo od zunanje pomoči. Jasno se sklicujem samo na tiste države, ki so stranke teh sporazumov, a niso med najmanj razvitimi državami. V tem pogledu leži za temi sporazumi o partnerstvu v političnem smislu – in lahko bi rekel psihološkem – koncept lastništva, da se prevzame nadzor nad lastno usodo in da ni izključne odvisnosti od zunanje pomoči.

Načeloma moja skupina zato v celoti podpira pogajanja o teh sporazumih s strani Evropske komisije in dejstvo, da bi morali biti izčrpni ter dovršeni, pokrivati pa bi morali poleg blaga tudi storitve in pravila konkurence, da bi morala biti dogovorjeni kot celota.

Še ena stvar, ki bi jo seveda morali obravnavati, je, kako se je ravnalo v zvezi s temi pogajanji in posebnimi temami, ki jih sedaj obravnavamo. Glede te teme bi se skliceval na to, kar so vsi poročevalci povedali o različnih območjih, ker govorimo o celostnem pristopu, medtem ko se dejansko vsako pogajanje obravnava ločeno.

Nekatere točke izstopajo in nekatere zadeve – na primer, da omenim samo en primer, položaj najbolj oddaljenih regij, ki si zaslužijo posebno pozornost v primeru Carifourma, a kot celota (mislim v političnem smislu), v celoti podpiramo tako to pogajanje kot tudi potrebo za njegovo nadaljevanje in za učinkovito spremljanje s strani Parlamenta.

Ena izmed sprememb, ki smo jih predložili, navaja, da bi bilo treba parlamentarni nadzor tega vprašanja izvesti enotno in ne na različne načine, odvisno od zadevne države.

Liam Aylward, *v* imenu skupine UEN. – Gospod predsednik, pozdravljam to razpravo, ki nam nudi priložnost, da pozornost ponovno usmerimo v potrebo po povezovanju in spoštovanju določb o delu otrok v vseh trgovinskih dogovorih EU.

S tem nimam v mislih le praznega govoričenja v boju proti delu otrok ali izdelave površnih ali nenatančnih sistemov za nadzor. Vse države EU in spodbudno vedno večje število drugih držav podpisujejo konvencije MOD o najmanjši starosti za zaposlitev in o odpravi najhujših oblik dela otrok.

Sedaj pa moramo v naših trgovinskih sporazumih in naših sporazumih GSP ter v naših politikah javnih naročil te zaveze izpolniti. To pomeni zagotavljanje, da v podjetjih, ki delujejo v EU, ne sme biti dela otrok.

Brez dela otrok ne pomeni le, da se v matičnem podjetju ali celo pri njegovih neposrednih dobaviteljih ne izkorišča dela otrok: podjetje na vrhu dobavne verige mora biti odgovorno, da bo zagotovilo, da so vsi koraki in vse poti do dobavne verige brez dela otrok.

Danes verjetno več kot 200 milijonov otrok po svetu dela nezakonito, odrečena sta jim izobrazba in otroštvo, njihovo fizično in duševno zdravje pa sta ogrožena.

Pomembnost dela otrok mora biti prednostna naloga v središču vseh sporazumov.

(Predsednik je prekinil govornika.)

Margrete Auken, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*DA*) Gospod predsednik, ta razprava je pomembna, ker bomo seveda zaradi volitev ravno naredili velik premor v našem delu. Zato moramo zagotoviti, da bo Generalni direktorat za trgovino upošteval našo vztrajno kritiko vsebine sporazumov o gospodarskem partnerstvu, predvsem zato, ker bo Direktorat kmalu podpisal te sporazume. V tem pogledu moramo poudariti pomembnost tega, da se sporazumi vrnejo Parlamentu za pridobitev naše odobritve.

V imenu skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze bi rada razjasnila, da najbolj dvomimo v način, kako so bili ti sporazumi sklenjeni. Pri pogajanjih z državami AKP ni bilo nikjer upoštevano vprašanje razvoja.

Zato imam par specifičnih pripomb glede dveh sporazumov, h katerim se mora Parlament zavezati v sredo, in pojasnila bom, zakaj jih skupina Zelenih ne podpira. Glede sporazuma s Cariforumom podrobne analize Čezmorskega inštituta za razvoj kažejo, da je sporazum o gospodarskem partnerstvu s karibskimi državami med vsemi sporazumi, o katerih so do sedaj potekala pogajanja, verjetno najmanj prijazen razvoju. To bo slab model, ko bo treba sklepati druge regionalne sporazume, predvsem, ko gre za vidik razvoja. Seveda, ni naša stvar, da odločamo, če je naša skrb upravičena, ko pa so vlade Cariforuma same za te sporazume, a popolnoma na mestu bi bilo, da bi se posameznim državam, na katere to vpliva, dovolilo glasovanje o sporazumih, preden jih odobri Evropski parlament.

Vendar pa so naše skrbi glede sporazuma s Cariforumom, ki se nam porajajo tu, v EU, v vsakem primeru upravičene. V sedanjem času, ko obstaja velika potreba po nadzoru gibanja denarja na finančnih trgih, mislimo, da je popolnoma nesprejemljivo, da sporazumi s Cariforumom omogočajo popolno liberalizacijo finančnih služb z osmimi davčnimi oazami, ki so trenutno del Cariforuma. Če mi ne verjamete, poglejte svoje dokumente, preden v sredo glasujete. V teh dokumentih lahko berete o prostem gibanju finančnih storitev, ki se prodajajo na drobno, z drugimi besedami temu pravimo "neregistrirani špekulativni finančni inštrumenti". Prav tako piše o pravici ustanavljanja skladov za posamezne prebivalce. Vse to prihaja v EU preko naših lastnih davčnih oaz, na primer preko Malte in Cipra. To se lahko dogaja, dokler ni nadzora ali ureditve po vsej EU, in zato preprosto ni pravi čas za zaščito teh struktur, ki so v veliki meri odgovorne za zlom naših gospodarstev.

Glede sporazuma s Slonokoščeno obalo seveda obstaja notranjih spor, ki se tam odvija, in zato morda ni pravi čas, da se sklene ta sporazum.

Madeleine Jouye de Grandmaison, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (FR) Gospod predsednik, komisarka, prihajam iz Martinika in sem vedno živela na Karibih.

Verjemite mi, gospod predsednik, komisarka, gospe in gospodje, sporazum o gospodarskem partnerstvu med karibskim forumom afriških, karibskih in pacifiških držav in Evropsko unijo je zame zelo pomembna zadeva.

Martinik, Guadeloupe in Gvajana so najbolj oddaljene evropske regije in zato Karibi kot celota niso bili upoštevni. Po mojem mnenju so pogajanja o tem sporazumu potekala predvsem za namene trgovine, razvojni cilji tisočletja pa so bili ponovno prestavljeni na drugo mesto. Izziv za karibske države bo zato nadoknaditi izgube v dohodku iz carin s povečanjem obsega trgovine z Evropsko unijo.

V tem času svetovne recesije to morda ne bo enostavno. Dejstva so dejstva in ti sporazumi so bili sklenjeni predvsem s strani Generalnega direktorata za trgovino in zdi se mi, da je bil v tem Parlamentu Odbor za razvoj nekoliko oviran.

V tem sporazumu navedeni cilji glede razvoja in povezovanja na regionalni ravni niso v skladu z ukrepi, ki se uporabljajo za njihovo doseganje. Ti ukrepi se nanašajo v večini le na trgovino in konkurenčnost. Tudi pri regionalnem povezovanju se nameravani cilji in uporabljeni viri ne skladajo.

Sedaj pa se bolj specifično usmerjam na regionalno povezovanje najbolj oddaljenih regij Karibov in njihovega okolja. Oddaljene regije so v središču "živega bazena". Ena od glavnih meja Gvajane poteka celo s Surinamom. Oddaljene regije imajo več kot 35 milijonov prebivalcev, ki so razširjeni v 40 državah in naseljujejo več kot dva milijona kvadratnih kilometrov. To je zelo velik potencialni trg.

Ta sporazum je bil priložnost za zmanjšanje vpliva določenih tako imenovanih strukturnih ovir, kot je na primer oddaljenost, ki koristijo bližini med našimi otoki. Zakaj se nismo pogajali o specifičnem medregionalnem trgu med najbolj oddaljenimi regijami Evropske unije in Cariforumom? V času, ko Evropsko komisijo skrbi obravnavanje nerazvitosti karibskih držav in vzpostavljanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu s to skupino za namen odprtja trgov in regionalnega povezovanja, je najbolj oddaljena regija Karibov upoštevana le, da bi postala del odprtega trga Cariforuma in je obtičala pri enakih načelih kot smo jih sklenili za celotno Evropo. Zaradi teh načel smo lahko v slabšem položaju.

To je bila priložnost za spodbujanje dialoga med kulturami, oblikovanje sodelovanja, izmenjavo storitev in da bi se najbolj oddaljene regije...

(Predsednik je prekinil govornico)

Syed Kamall (PPE-DE). - Gospod predsednik, vsi vemo, da je bilo mnogo kritik na temo sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Z nekaterimi izmed njih se strinjam. Strinjam se, da sporazumi o gospodarskem partnerstvu ne bi smeli biti metoda za agresivno odpiranje trgov le za podjetja EU: prav tako bi morali od njih imeti koristi podjetniki in potrošniki v revnih državah. Strinjam se z zaskrbljenostjo Erike Mann glede pristopa "vse ustreza vsem" do sporazumov o gospodarskem partnerstvu, ki ne upošteva razlik med regijami in med državami v regijah. Pozdravljam dejstvo, da smo dejansko podpisali začasne sporazume le s tistimi državami, ki so pokazale zanimanje za podpis takih sporazumov.

Prav tako me je skrbelo stališče, ki ga je izrazil uslužbenec Komisije na sestanku Odbora za mednarodno trgovino pred nekaj meseci, in sicer, da so sporazumi o gospodarskem partnerstvu več kot le trgovina in razvoj in da gre tudi za regionalno politično povezovanje. Tako kot mnogo kolegov v tem Parlamentu mislim, da bi bilo treba to odločitev prepustiti državam samim, predvsem tistim, ki so demokratične in ne želijo sedeti v regionalnih skupščinah z diktatorstvi iz iste regije.

Kljub tem skrbem bi morali pozdraviti odobritev teh sporazumov o gospodarskem partnerstvu s strani Odbora za mednarodno trgovino. Nekaj časa me je skrbela retorika, uperjena proti trgovini, ki sem jo slišal od socialdemokratov, ko so v odboru glasovali proti ali pa se glasovanja vzdržali. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu morda niso popolni, a mnogo mojih prijateljev in družin v revnejših državah ima dovolj pomanjkanja dostopa do blaga in storitev in tega, da so prisiljeni, da se morajo zanašati na monopole, ki jih vodi država, ali na podjetja, ki imajo povezave s pokvarjenimi politiki. Prav tako je zaskrbljujoče, da so socialdemokrati želeli, da tako ostane. Ne pozabimo, da uvozni davki pogosto pomenijo, da morajo revni državljani plačati več za uvoženo blago in zdravila.

Komisarki bi se rad zahvalil za njeno odločnost pri nadaljevanju pogajanj za sporazume o gospodarskem partnerstvu. Niso popolni, a podjetnikom in potrošnikom v revnejših državah dolgujemo pomoč pri dostopu do blaga in storitev, ki jih trenutno uživamo v EU.

Glenys Kinnock (PSE). – Gospod predsednik, potrdim lahko, kot so potrdili tudi drugi, da smo, odkar je Cathy Ashton postala komisarka, videli ogromno sprememb ne le v stilu in tonu, pač pa tudi v besednjaku in sedaj vse bolj tudi v vsebini.

Prepričana sem, da se bo komisarka strinjala z mano in mnogimi med nami v tej dvorani, da je pred nami še pomembna naloga, ko poskušamo zgraditi in obnoviti zaupanje po letih pogajanj, ki so ustvarila ogromno napetosti in pikrosti.

V skoraj natanko 10 letih od podpisa Cotonoujskega sporazuma se moramo spomniti na to, kar je bilo dejansko povedano v sporazumih o pričakovani trgovini med AKP in EU. Besedilo se je glasilo "novi okvir za trgovino, ki je enak obstoječemu položaju in v skladu s pravili STO". Res moramo narediti mnogo več za izpolnjevanje teh ciljev.

Politika sklepanja ločenih sporazumov s posameznimi državami je vodila do neskladij in tistim, ki ne poznajo Skupne parlamentarne skupščine in ki nimajo toliko stika s parlamentarci v AKP kot jaz in ostali v tej dvorani, lahko potrdim, da je to ustvarilo zelo težavne situacije in resno škodovalo koheziji, ki sem jo v preteklosti opazila med AKP. Vem, da je pred le nekaj tedni novi predsednik Gane predsedstvu EU napisal pismo v imenu celotne skupine AKP in je trdil, da postopek sporazumov o gospodarskem partnerstvu še naprej ogroža sam obstoj nekaterih razvrstitev regionalnega povezovanja. To je nedavna pripomba novega predsednika.

Parlamentarci AKP nam na vsakem našem sestanku povedo, da skoraj niso bili vključeni in da je bilo malo, če sploh kaj, posvetovanj z njimi. Rada bi, da nam komisarka pove, kaj misli, da je glede tega primerno v prihodnosti.

Vesela sem, da vidim kaj se je zgodilo pri pogajanjih s SADC, a jasne zaveze za spremembo besedil, prehodnih obdobij za ureditev tarif, zaščitnih ukrepov, pravil o izvoru, itd., so sedaj na razpolago pri SADC in upam, da boste potrdili, da so to možnosti za vse države AKP, ki se bodo še naprej pogajale.

Komisarka, nam lahko prosim poveste, da boste vztrajali pri natančnih zavezah v sporazumu o gospodarskem partnerstvu za razvojne programe in da je treba povezati liberalizacijo trga z razvojnimi merili? Če je tako, kako boste to storili?

Boste poskrbeli, da bodo za določbo o časovno določenem in predvidljivem financiranju pravno zavezujoče obveze v sporazumih o gospodarskem partnerstvu?

Komisarka, mislim, da je pred državami AKP obdobje počasnejše rasti in prvič v 25 letih se prizadevanja za zmanjšanje revščine zaključujejo. Imam le še dve zaključni hitri točki, ena se nanaša na sporazum o gospodarskem partnerstvu CARIFORUM: ne gre za popoln izid, a še vedno potrebuje zaščitne ukrepe.

Glede Slonokoščene obale potrebujemo zagotovila, ki jih je zahtevala Erika Mann in ki jih je zahteval gospod Van Hecke. To je za nas zelo pomembno.

(Predsednik je prekinil govornico.)

Fiona Hall (ALDE). - Gospod predsednik, če se pomaknemo korak nazaj na začetek postopka sporazumov o gospodarskem partnerstvu, je bilo v Cotonoujskem sporazumu iz leta 2000 določeno, da ima EU pravno obveznost upoštevanja interesov držav v razvoju na vseh političnih področjih, ki bi lahko vplivala na njih. Leta 2005 je Komisija to politično usklajenost o razvoju prepoznala kot ključno za dosego razvojnih ciljev tisočletja.

Obžalujem prepiranje, do katerega je prišlo med Odborom za mednarodno trgovino in Odborom za razvoj glede tega, kdo ima vodilno vlogo pri sporazumih o gospodarskem partnerstvu, saj bi se lahko Parlament pri določenih točkah sam odzval bolj usklajeno, ko so potekala pogajanja za sporazume o gospodarskem partnerstvu, pa je pozabil na obljubo, da so to razvojni instrumenti.

Končno sem bil vesel, da je komisarka omenila storitve, ker me skrbi predvsem odprtje bančništva. Zahodne države niso uspele ustrezno urediti velikih mednarodnih bank, ki delujejo na njihovih lastnih ozemljih, torej se morate vprašati, ali je res pametno odpreti bančni sektor v državah, kjer je mnogo manj regulativnega režima in ko pravila STO ne zahtevajo takšne poteze. Odprtje bančnega sektorja bi morda lahko pomagalo velikim podjetjem, a lokalne banke lahko žene k temu, da se pridružijo iskanju pomembnih strank in zanemarjajo mala podjetja ter jim tako puščajo še manj dostopa do kreditov kot prej.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). - (FR) Gospod predsednik, komisarka, gospod Kohout, predsednik Sveta, gospe in gospodje, najprej moram čestitati svojemu kolegu poslancu, gospodu Fordu, za kakovost njegovega

poročila in za njegov občutek kompromisa. To vprašanje smo lahko obravnavali v Papui Novi Gvineji med Skupno parlamentarno skupščino afriških, karibskih in pacifiških držav ter Evropske unije. Videl sem ga, kako dela s poslanci nacionalnih parlamentov, in sem zato zadovoljen.

Komisarka, rad bi se pridružil čestitkam, ki so bile naslovljene na vas glede teh sporazumov o gospodarskem partnerstvu, ki so bili sklenjeni z namenom izognitve vsakršnim razdorom trgovine med državami AKP in Evropsko skupnostjo. Rezultat teh pogajanj je bil začasni sporazum z Republiko Fidži in Papuo Novo Gvinejo, edinima državama v pacifiški regionalni skupini, ki sta se strinjali z začasnim sporazumom in priznavata delo, ki je potrebno za sklenitev celotnih regionalnih sporazumov.

V tem sporazumu so vključeni vsi ukrepi, ki so potrebni za vzpostavitev območja proste trgovine. V resoluciji je poudarjeno, da mora sporazum o gospodarskem partnerstvu prispevati h krepitvi gospodarske rasti, regionalnemu povezovanju, gospodarski raznolikosti in zmanjšanju revščine. Pomembno je, da si zapomnimo, da pristni regionalni trg predstavlja bistveno podlago za uspešno izvajanje začasnega sporazuma o gospodarskem partnerstvu in da sta regionalno povezovanje in sodelovanje bistvenega pomena za socialni in gospodarski razvoj pacifiških držav.

Ta sporazum je priložnost, da damo nov zagon trgovinskim odnosom, in zagotavlja dostop do evropskega trga z oprostitvijo carin in brez kvot za večino blaga. Rad bi vztrajal na tem, da se do leta 2010 zagotovi 2 milijardi EUR pomoči, in v zaključek bi rad dodal, da je zelo pomembno, da tudi na gospodarski ravni ne sme biti kršitev patentnih pravic ali pravil intelektualne lastnine, ki vplivajo na trg. Glede človekovih pravic sem začuden, da poslujemo s Papuo Novo Gvinejo, ko pa ta država še vedno kaznuje drugačne spolne usmerjenosti. Na koncu pa je na političnem področju pomembno, da imamo v okviru Svetovne trgovinske organizacije zavezništvo z državami AKP.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (*EL*) Gospod predsednik, uspešno končanje pogajanj o sklenitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu med Evropsko unijo in državami AKP je skrajni izziv za evropsko tržno in razvojno politiko.

Potrebujemo dogovore, ki so združljivi z mednarodnimi obvezami Evropske unije, glede na to, da je bilo ugotovljeno, da enostransko prednostno obravnavanje, ki ga je Evropska unija zagotovila državam AKP v primerjavi z drugimi državami v razvoju, kot veste, ni v združljivo s pravili STO.

Vendar pa se razen pravnega vprašanja izziv sestoji predvsem iz doseganja sporazumov, ki bodo spodbujali razvoj zadevnih držav s krepitvijo njihove tržne zmogljivosti, raznolikosti njihove gospodarske osnove in regionalnega povezovanja.

Novi tržni režim, ki bo urejal odnose med Evropsko unijo in državami AKP, bi moral zagotoviti, da so vse te države povezane v mednarodni trgovinski sistem, v svetovno gospodarstvo, gospodarstvo, ki doživlja krizo brez primere, krizo, ki vpliva tako na razvite države kot tudi države v razvoju ter države v vzponu.

Vsi se strinjamo, da mora biti odprtje držav AKP proti Evropski uniji nesorazmerno in postopno, z ustrezno prožnostjo v smislu kvot na občutljivih področjih in učinkovitih zaščitnih klavzul. Kakor veste, je bil cilj pogajanj zajemanje področij kot so storitve, vlaganja, pravice intelektualne lastnine in okrepljeno delo na področju trgovinskih zadev, kot tudi dostopa do trga z blagom.

Zato podpiramo razširitev obsega dogovorov do stopnje, ki je koristna za same države AKP. Vsekakor je nujno, da se v sporazume o gospodarskem partnerstvu vključijo določbe o razvoju in da se za trgovino zagotovi ustrezna pomoč.

Glenys Kinnock (PSE). – Gospod predsednik, glede sprejetja bi omenila le dve sporni vprašanji. Omenila sem CARIFORUM. Vsi se počutimo zelo udobno in optimistično glede sporazuma CARIFORUM, a seveda so še vedno potrebni določeni zaščitni ukrepi. Vsekakor so na nedavnem sestanku v Gvajani predsednik in drugi v tej državi to popolnoma jasno povedali, prav tako pa tudi poslanci Parlamenta.

Odprto je bilo tudi vprašanje glede banan. Baronica Ashton, povedali ste, da bo dostop brez carin in kvot, kar je v redu, a sporno vprašanje je, da bodo sporazumi, ki so bili podpisani s Srednjo Ameriko in posledično z državami pakta Mercosur in Andskega pakta, zanje znižali tarife in mi z ničemer ne bomo mogli omogočiti pridelovalcem banan v državah AKP, da bi ostali konkurenčni. To je odločilno vprašanje in sporazumi so bili doseženi še preden se je posušilo črnilo na sporazumu CARIFORUM.

Prav tako na Karibih obstaja resna zaskrbljenost glede enot za izvajanje, ki še niso bile določene. Imamo še težave, ki jih povzročajo napetosti, ki so bile ustvarjene med različnimi državami na Karibih. Prav tako obstaja

vprašanje glede Haitija. Konferenca donatorjev ni prinesla tako zadovoljivega izida, kot bi hoteli, in obstaja nekaj skrbi glede tega, ali se je mogoče v celoti dogovarjati oziroma obravnavati sporazum o gospodarskem partnerstvu dokler Haiti ni vključen.

Glede Slonokoščene obale bi radi imeli zelo jasna zagotovila. To je država, ki je mnogo let doživljala zelo veliko nemirov, negotovosti in nestabilnosti, in zelo pomembna je naša odobritev, a prav tako moramo imeti zagotovila, da boste v obliki pisma navedli pogajalcem Slonokoščene obale in vladi Slonokoščene obale, da ostajamo predani pogajanjem v dobri veri, da bo izid dostojen za ljudi te države.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Gospod predsednik, gospod Kohout, gospa Ashton, poslušala sem, kar ste povedali.

Gospod Kohout, govorili ste o gospodarski trajnosti. Vprašanje, ki si ga danes postavljam, je, kaj to poleg besed pomeni. Zares, kaj to pomeni v času gospodarske, finančne in okoljske krize? Kakšna zagotovila lahko damo? Kljub pomirjevalnim besedam komisarke sprašujem, ali je, glede na to, da se je o sporazumih razpravljalo v drugem svetu, projekt, ki ga predlagamo našim afriškim, karibskim in pacifiškim partnerjem dejansko še vedno primeren v sedanjem položaju?

Sama mislim, da ne. Sestajamo se z nevladnimi organizacijami, sestajamo se z MSP. Nedavno smo bili v Gvajani, kjer nam je predsednik dejal: od nas zahtevate raznolikost, a povejte nam, kaj lahko proizvaja naša mala država, kar bo lahko konkurenčno Braziliji ali Venezueli?

Danes zato mislim, da ne smemo zapreti oči. Na eni strani govorite o prožnosti in na drugi o pravilih STO. Žal mi je, a ta dva pojma sta popolnoma nezdružljiva, saj bi ju bilo treba preoblikovati, in zelo dobro vemo, da preoblikovanje v teh državah povzroča še večjo revščino.

Zato mislim, da to, kar predlagamo danes in kar smo predlagali v preteklosti, sploh ni primerno. Ali smo pregledali rezultate razvojnega modela, ki smo ga ustvarili v zadnjih 40 letih? Neuspešen je in mislim, da je bilo to že povedano. Mislim, da se bo ta neuspeh sedaj nadaljeval, položaj se bo s temi sporazumi o partnerstvu poslabšal, saj nikakor niso primerni za svetovni gospodarski, družbeni in okoljski položaj.

Daniel Caspary (PPE-DE). – (*DE*) Komisarka, po pripombah obeh predhodnih govornikov bi rad postavil vprašanje. Ali se strinjate, da so na svetu države, ki so v preteklih dvajsetih letih uspele bistveno izboljšati svojo raven brez sporazuma o gospodarskem partnerstvu, in da morda lahko sporazum o gospodarskem partnerstvu za države predstavlja tudi priložnost?

Jan Kohout, *predsednik Sveta.* – (*CS*) Hvala, gospod predsednik, in hvala predvsem poslancem Evropskega parlamenta za konstruktivno in zanimivo razpravo. Dovolite mi, da se odzovem na dve točki, ki ste jih izpostavili. Prva se nanaša na prožnost. Iz govorov poslancev EP sem videl, da obstaja želja po zagotavljanju nujne prožnosti pri pogajanjih o sporazumih o gospodarskem partnerstvu.

Poudaril bi rad, da se Svet zelo dobro zaveda prožnosti na dveh pomembnih ravneh. Prva med temi je prožnost v smislu celostnega izkoriščanja možnosti za nesorazmerne sporazume, urnike in zaščitne ukrepe v okviru pravil Svetovne trgovinske organizacije. Zato se ne morem strinjati niti z mnenjem ali splošnim zaključkom, da je bilo 40 let pomoči državam v razvoju katastrofa. Mislim, da bi bil položaj brez pomoči EU in drugih držav mnogo slabši. Hkrati pa mislim, da pravila, ki jih imamo, omogočajo takšno raven prožnosti, da bi morala biti vsaka od teh držav (in pri tem verjamem v Komisijo in komisarko) sposobna najti rešitev, ki ustreza njenim potrebam in interesom.

Druga vrsta prožnosti pa je prožnost, ki jo nudimo pri prehodu od začasnih določb sporazumov o gospodarskem partnerstvu k polnim regionalnim sporazumom v interesu podpiranja regionalnega sodelovanja. Druga točka iz razprave, na katero bi se rad odzval, se nanaša na vprašanje razvojne razsežnosti sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Ne dvomim, da sporazumi niso običajni trgovinski sporazumi, saj imajo močno notranjo razvojno razsežnost. Sporazumi vzpostavljajo dolge začasne sporazume do 25 let in prav tako vključujejo izjeme – do 20 % blaga, ki prihaja iz držav AKP, je mogoče izvzeti iz liberalizacije. V sporazumih so določbe o nadzoru in revizijah, ki vključujejo Parlament. Njihovo izvajanje bo podprto s finančnim svežnjem pomoči za trgovino. Menim, da je vse to dokaz za razvojni značaj teh sporazumov.

Hkrati pa bi rad v imenu češkega predsedstva in Sveta povedal, da bomo podrobno spremljali napredek pogajanj o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in rad bi izrazil svojo podporo Komisiji in tudi komisarki Ashton za njena prizadevanja, da bi izpolnila mandat, ki ji ga je dal Svet. Med češkim predsedovanjem se bomo osredotočali na sporazume o gospodarskem partnerstvu na majskem zasedanju Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose v okviru ministrov za razvojno sodelovanje. Če bo dosežen sporazum med nami

in našimi partnerskimi ministri iz držav AKP, potem bo to vprašanje tudi na dnevnem redu razprav za skupno zasedanje AKP in Sveta ministrov EU, ki bo maja. Med češkim predsedstvom Svet prav tako pozdravlja skupno parlamentarno skupščino AKP-EU v Pragi, ki bo v začetku aprila, čez le nekaj dni. Prepričan sem, da bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu ena glavnih tem razprave in da se bodo razprave izkazale kot zelo pomembne, predvsem zato, ker se dogajajo v okviru Parlamenta.

Z osebnim zanimanjem se veselim vašega glasovanja, ki bo jutri. Po mojem mnenju je to ključni trenutek v razvoju sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Kot smo slišali, se pogajanja še vedno nadaljujejo v mnogih regijah, a v karibski regiji so bili doseženi pomembni in dobri rezultati. Kar zadeva Slonokoščeno obalo, smo dosegli ključno točko glede nadaljnjega napredka. Mnogo držav čaka na odobritev Evropskega parlamenta in z njo vrhunec več let zahtevnih pogajanj in trdno verjamem, da bo dal Parlament pozitiven znak svetu, ki je v tem času zelo potreben. Verjamem in prepričan sem, da je to kljub trenutni krizi, ki je bila tu večkrat omenjena, instrument, ki bo res pomagal, celo med to veliko negotovostjo, ki jo vsi čutimo. Vsi vemo, da bo pomagalo razvoju teh držav.

Catherine Ashton, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, dovolite mi, da se odzovem na nekatere podane pripombe.

Gospod Guardans Cambó, gospod Hutchinson in gospa Hall, vsi ste na različne načine govorili o preteklosti in o potrebi po boljšem delu. S tem se strinjam. Morda se ne strinjam popolnoma z analizo, a strinjam se, da je to priložnost, ki se je moramo veseliti, in del tega je, da se veselimo vključenosti ne le tega Parlamenta, temveč tudi parlamentov po AKP. Seveda je od posameznih narodov odvisno, kako vključujejo svoje parlamente. Biti moramo zelo previdni, in vem, da bi poslanci radi, da sem previdna, da ne bomo vsiljevali svojega mnenja drugim državam. Naj gospe Kinnock povem, da se veselim zasedanja Skupne parlamentarne skupščine.

Predvsem gospod Martin, pa tudi drugi, ste govorili o potrebi po revizijah in ponovno se strinjam, predvsem v tem gospodarskem ozračju, da je resnično nujno, da nadziramo in revidiramo. Zelo bom zavzeta za nadaljevanje dialoga s poslanci glede tega, kako v zvezi s tem sodelujemo s Parlamentom, pa tudi o vaših zamislih o tem, kako lahko poskrbimo, da bosta ta nadzor in revidiranje res učinkovita, in kako bomo poskrbeli, da se bodo te države, ki delajo z nami, počutile v tej smeri zelo pozitivno.

Gospod Sturdy in gospod Martin, "država z največjimi ugodnostmi" je, kot je bilo povedano, oblikovana, da bi na nek način zajela tiste velike države, ki niso podprle postopka, pri katerem smo bili udeleženi. Ne gre za škodovanje trgovini med južnimi državami ali škodovanje na kakršen koli način ali v kakršni koli obliki priložnostim in suverenosti teh držav, ki želijo odpreti trgovino. Zato imamo zgornjo mejo za obseg svetovne trgovine, v katerega mora biti vključena država, preden začne veljati ta določba. Moram reči, da vedno iščemo prožnost, ki bi jo lahko imeli tudi znotraj tega.

Glede prihodkov od carin: gospod Arif in gospa Jouye de Grandmaison, do leta 2013 to zajema Evropski razvojni sklad in zanima nas zagotavljanje, da lahko gospodarska rast in davčne spremembe prav tako podprejo narode, da se ne bodo zanašali le na te prihodke, ampak da bodo dejansko našli nove načine za podporo svojih gospodarstev.

Ne glede na to, kaj se bo zgodilo z bananami, bodo ugodnosti za tiste države boljše kot kjer koli drugje. A zelo pozorni smo na erozijo ugodnosti in ko raziskujemo dogovore, na katere smo čakali mnogo let, da bi jih poskusili urediti, moramo to upoštevati in to tudi nameravam storiti.

Gospod Van Hecke, gospa Mann in gospa Kinnock: kar dobi eden, dobi tudi drugi. Naj bom popolnoma jasna: vesela sem, da lahko pišem komur koli, vsekakor pa Slonokoščeni obali, in povem, da bodo prožnosti, o katerih smo razpravljali z Južnoafriško razvojno skupnostjo (SADC), veljale zanje, ker sta ena ali dve stvari, ki sta specifični za to regijo in jih oni ne bi želeli, a tiste, ki jih želijo, lahko imajo. Zelo vesela sem, da lahko to kjer koli in kadar koli zapišem komur koli. Torej, prosim vas, le povejte mi, kaj hočete, da storim.

Gospod Ford in gospod Fjellner sta govorila o pomembnosti trgovine na splošno in popolnoma se strinjam s to analizo. Mislim, da je gospod Fjellner povedal, da v tem gospodarskem ozračju potrebujemo več trgovine in ne manj, in popolnoma se strinjam z njim.

Gospod Caspary, svoboda, da lahko svojo prihodnost vzamejo v svoje roke – popolnoma se strinjam. In tiste države, ki so se gospodarsko razvile brez sporazumov o gospodarskem partnerstvu – predvidevam, da sta Indija in Kitajska dva primera.

Tudi gospod Kamall je ponovil to temo, ki mislim, da je zelo pomembna, in sicer, da narodom dovolimo, da se razvijajo in rastejo, in da jim dovolimo, da to storijo z razvojem svojih gospodarstev in jih podpiramo preko razvoja in trgovine, ki sta povezana.

Gospa Kinnock, razvojna povezava je zelo pomembna, a zavezujoča zaveza za pomoč je v Cotonoujskem sporazumu – že obstaja. Za nas gre tu za izkoriščanje sporazumov o gospodarskem partnerstvu, da bi omogočili, da se vzpostavijo prednostne naloge za razvoj na skupni podlagi, kar je izredno pomembno.

Nazadnje pa bi le rada storila nekaj, kar redko dobim priložnost storiti, in sicer bi rada pohvalila skupino, ki sodeluje z mano. Naš glavni pogajalec sedi za mano. On je opravljal vse delo s SADC. Tu so moji kolegi in želela sem le poskrbeti, da priznate, da izredno podpirajo agendo, ki sem jo navedla, in da so ji popolnoma predani.

Sama upam, da boste glasovali v duhu, v katerem sem vam predstavila, kaj poskušam storiti. Popolnoma se zavezujem, da bom to nadaljevala, a resnično upam, da bom dobila vašo podporo za nadaljevanje z agendo na način, ki sem ga opisala. To bi mi ogromno pomenilo in upam, da boste lahko to storili nocoj.

David Martin, *poročevalec*. – Gospod predsednik, najprej mi dovolite, da povem, da je bila to zelo dobra razprava. Imeli smo zelo pozitivne prispevke tako s strani Sveta kot tudi s strani Komisije.

Predvsem bi se rad vrnil na to, kar je Svet povedal o tem, da je CARIFORUM primer, a ne model za druge sporazume o gospodarskem partnerstvu. S tem se popolnoma strinjam. Lahko je podlaga za druge, a vsak sporazum o gospodarskem partnerstvu mora imeti lastno individualnost in prav tako se moramo kaj naučiti iz pogajanj za CARIFORUM.

Drugič, vesel sem bil, da se je Svet lahko obvezal glede pomoči za trgovino, da nameravajo države članice pomagati pri tej pomoči.

Vesel sem bil, da sta tako Svet kot tudi Komisija dala zagotovila glede dostopa do zdravil in da sta nam Svet in Komisija zagotovila, da bo petletna revizija prava revizija, ki pregleduje razvojne cilje za zagotavljanje njihovega izpolnjevanja.

Vesel sem bil, da je komisarka rekla, da verjame, da mora biti ureditev pripravljena pred vsako liberalizacijo in odprtjem finančni storitev. Za nekatere med nami v tej dvorani je to tudi izredno pomembno. Navedla je, kot že vemo, a pomembno je, da se to zabeleži, da nič v teh sporazumih ne vsiljuje privatizacije v nobeni karibski državi in da se ne pričakuje, da bo preko tega sporazuma prišlo do privatizacije javnih storitev. Vesel sem bil, da se je zavezala tudi glede statusa države z največ ugodnostmi.

Na podlagi dejstva, da je sedaj to, kar sta povedala Komisija in Svet, zabeleženo v tem Parlamentu, bi kot poročevalec z veseljem priporočil Parlamentu, da odobri karibski sporazum o gospodarskem partnerstvu.

Naj se sedaj vrnem na ločeno vprašanje, in sicer na resolucijo. Dva moja konservativna kolega iz skupine EPP sta imela glede tega pripombe. Za socialdemokrate še vedno obstajajo določene prepreke v trenutnem stanju resolucije, ki je drugačna od glasu za odobritev. Dejansko so vse stvari, ki sta se jim zavezala Svet in Komisija, naše omejitve. Torej, če Parlament podpira Svet in Komisijo, ne vidim razloga, zakaj ne bi smel podpirati naših kompromisov in kompromisnega besedila in jih uvrstiti v resolucijo Parlamenta.

Upam, da bomo lahko ob koncu dne glasovali tako za odobritev kot tudi za sporazumno resolucijo, ki odpira trgovino, prav tako pa ustvarja močne razvojne zaveze.

Erika Mann, *poročevalka*. – Gospod predsednik, rada bi se zahvalila komisarki in Svetu. Danes ste se strinjali, da Slonokoščeni obali damo, kar je Parlament zahteval že precej časa, in mislim, da bo država več kot zadovoljna. Komisarka, bi lahko, prosim, poskrbeli, da boste čim prej nekoga poslali ali pa boste šli sami na Slonokoščeno obalo, da bi prenesli to zelo pozitivno sporočilo in to čim prej potrdili s pismom? To je sporazum, ki resnično izpolnjuje, kar zahtevamo.

Rada bi pripomnila glede nekaterih stvari, ki jih niste res podrobno obravnavali. Radi bi imeli nadzor. Vem, da je to zapleteno in da potrebujemo pomoč Sveta. Radi bi imeli nadzor med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo, ki bi se odvijal v fazi prehoda od začasnega do polnega sporazuma. To je edini način, da lahko razumemo, kaj boste sklenili. Drugače nam boste poslali le osnutek na koncu tega obdobja, s katerim se bomo strinjali ali pa ne. To je nekaj, česar nočemo.

Nočemo biti del postopka pogajanj, a radi bi spremljali, kaj počnete. Tega vam ni treba storiti danes, čeprav bi nam bilo v pomoč, če bi lahko privolili danes, a s kolegom sva vesela, da se lahko o postopku pogajava z

vami. To smo že počeli z drugačnimi sporazumi in v drugačnih okoliščinah, a prepričana sem, da bomo, če je Svet pripravljen, našli nekaj, o čemer se lahko strinjamo.

Moja zadnja pripomba komisarki in tudi Svetu je, da prosim za zagotovilo, da se bosta po svojih močeh potrudila za zagotovitev, da se tovrstni dosežki dogovorijo v času kroga razvojnih pogajanj v Dohi. Tako je bilo v primeru banan in bombaža za druge države. Vpleteni so tudi drugi vidiki, ki so pomembni za države v razvoju. Vem, da ne morete danes reči "da", a prosim, zagotovite nam, da se boste po svoji moči potrudili za zagotovitev tovrstnih sporazumov.

Na koncu se zahvaljujem najprej gospe Glenys Kinnock, ker nam je bila zelo v pomoč in sem zelo vesela, da priporoča odobritev v primeru Slonokoščene obale. Vem, kako zapleteno je, in zelo sem hvaležna, da mi pri tej zadevi pomaga. Prav tako bi se rada zahvalila kolegu Syedu Kamallu, ker je glede na položaj prav tako pomagal, kolikor je mogel. Vem, da je to včasih proti njegovim prepričanjem glede trgovine. Je za odprto trgovino zato je zanj težko priti do dogovora. Zato sem vesela, da se lahko zahvalim obema kolegoma in se ponovno zahvalim Komisiji in Svetu.

Predsednik. - Prejel sem devet osnutkov predlogov resolucije⁽¹⁾, predloženih v skladu s členom 108(5) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo, 25. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), v pisni obliki. – Mednarodna gospodarska kriza bi nas morala voditi k ponovnem pregledu in spremembi politike EU glede liberalizacije in deregulacije, ne le v EU, ampak tudi v odnosu do držav v razvoju.

A sporazumi o gospodarskem partnerstvu, ki so pred Parlamentom, namesto tega predlagajo okrepitev tega neuspelega pristopa.

Te sporazume je sklenila EU, ki je izvajala močan pritisk na vlade držav v razvoju in ni ustrezno upoštevala stališč ljudi v teh državah, ki bi najbolj trpeli zaradi njihovega izvajanja.

Nejasne obljube prožnosti pri izvajanju sporazumov ne nadomeščajo konkretnih zavez.

15. Kozmetični izdelki (prenovitev) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo gospe Roth-Behrendt v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kozmetičnih izdelkih (prenovitev) (COM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD)) (A6-0484/2008).

Dagmar Roth-Behrendt, *poročevalka.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, verjetno na začetku te razprave ne bom potrebovala štirih minut, ki so mi dodeljene, saj je zadeva, o kateri danes razpravljamo, resnično zelo preprosta in prijetna. Razpravljamo o novi različici Direktive o kozmetičnih izdelkih, ki je sedaj uredba. Ta uredba bo dejansko posodobljena in zelo radi bi jo posodobili, izboljšali in jo bolj uskladili.

V mislih imamo tri manjše izboljšave. Na eni strani Uredba zagotavlja, da je uporaba rakotvornih snovi v kozmetičnih izdelkih res prepovedana, a ohraniti moramo smisel sorazmerja, da ne bodo za uporabo v kozmetičnih izdelkih prepovedane snovi, ki so dovoljene za uporabo v živilih, kot sta na primer vitamin A ali alkohol. To je Komisija pravilno prepoznala in upoštevala v svojem predlogu.

Komisija je pravilno prepoznala tudi dejstvo, da je potrebno posebno pozornost posvetiti novim tehnologijam kot je nanotehnologija, predvsem, ko se ukvarjamo z mikroskopskimi delci, ki lahko prehajajo skozi plasti kože. Preprosto želimo poskrbeti, da ne bodo predstavljali nikakršne nevarnosti. Tudi tu sem zadovoljna, da smo dosegli kompromis, ki ga lahko iskreno podprem.

Gospod predsednik, na koncu pa moram obravnavati še nekaj, in sicer izjave o izdelkih. Prav tako bi jih morali pregledati in jih posodobiti. Če bi danes prišli sem, če bi do tu hiteli in če bi bile na dezodorantu danes

zjutraj obljube, da se 14 ur ne bomo potili, a bi bili nocoj kljub temu premočeni od potu, potem je velika verjetnost, da bomo zelo presenečeni in bomo rekli, da izjava ni resnična. Izjave, ki zagotavljajo, kar obljubljajo, so pomemben del poštenega in verodostojnega izdelka. Imamo zakonodajo za zagotavljanje varnih izdelkov in hkrati tudi za zagotavljanje pristnih in čistih izdelkov.

Zelo sem hvaležna za odlično sodelovanje s češkim predsedstvom. Predvsem bi se rada zahvalila gospe Popadičovi, ki danes ne more biti prisotna, a se je resnično po najboljših močeh potrudila, kar v tem Svetu ni bilo vedno enostavno.

Prav tako bi se rada posebej zahvalila Komisiji, katere sodelovanje je bilo izredno konstruktivno in uspešno. Tudi to ni vedno tako v tej dvorani. Nadalje bi se rada zahvalila svojim kolegom, in sicer svojim kolegicam, ki so dolgo časa delale na tej zadevi. Rada bi se zahvalila Françoise Grossetête, Margret Auken, Hiltrud Breyer in tudi Fréderique Ries, ki je danes ni tu, za njihovo sodelovanje. Nismo se vedno strinjali o zadevah kot so način obravnavanja obvestila v zvezi z nanotehnologijo in kaj bi bilo treba storiti v smislu označevanja, a uspelo nam je doseči odličen kompromis. To me prav posebej veseli.

Rada bi povedala le še nekaj o vprašanju označevanja. Mislim, da morajo nekatere delegacije, morda celo moja delegacija in moja država članica, upoštevati nekaj stvari. Označevanje nima ničesar opraviti z opozorili. Označbe potrošnikom omogočajo svobodno in informirano izbiro. Potrošniki imajo pravico do obveščenosti o nanotehnologijah in imajo pravico vedeti, da določena snov vsebuje posebno male, celo mikroskopske delce. Pravico imajo, da se odločijo, ali hočejo sami uporabljati losjon za sončenje ali hočejo losjon za sončenje uporabljati na svojih otrocih. Potrošniki imajo pravico do odločanja. Sama bi to z veseljem naredila in bi z veseljem uporabljala te izdelke. Drugi ne bi. Vendar pa je za nas pomembno, da poskrbimo, da vsi ljudje lahko sprejemajo te odločitve.

Komisar Verheugen, vem, da boste danes podali izjavo glede celotnega vprašanja preprečevanja ponarejanja zdravil. Zelo sem hvaležna in upam, da boste prav tako obravnavali zadevo o grožnji, ki jo predstavlja, ali pa o priložnostih, povezanih z internetno trgovino. Če boste to storiti, bo jutri, ko bomo glasovali o različici kompromisa, o katerem je Svet že glasoval prejšnji teden, boljši dan za nekatere moje kolege, ki v splošnem podpirajo ta kompromis, a bi radi nekaj dodatnih zagotovil. Hvala lepa.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije* – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, iskreno bi se rad zahvalil poročevalki, gospe Roth-Behrendt, in njenima poročevalkama v senci, gospe Ries in gospe Grossetête, za njihovo konstruktivno in intenzivno sodelovanje, ki nam je pomagalo doseči soglasje na prvi obravnavi.

To je uredba, ki ima tri pomembne posledice in dosega tri pomembne korake naprej. Zagotavljamo večjo varnost in večjo preglednost za potrošnike in dosegli smo bistveno poenostavitev obstoječe zakonodaje. Predvsem vprašanje varnosti je bilo osrednji element našega dela.

Rad bi obravnaval le nekaj točk. Sedaj prvič resnično ustvarjamo mehanizem, ki bi ga rad opisal kot "kozmetičnega čuvaja", namreč gre za stalno spremljanje kozmetičnih izdelkov. Nekaj podobnega že imamo za farmacevtske izdelke. Zvišujemo raven nadzora trga s strani držav članic in ustvarjamo sistem za zagotavljanje obvezne sledljivosti kozmetičnih izdelkov. Vsi ti se uporabljajo za vse proizvajalce, od amaterjev do veletrgovcev in maloprodajnih trgovcev, z drugimi besedami za vse zainteresirane strani po distribucijski verigi.

Gospa Roth-Behrendt je že govorila o nanotehnologiji. V tem primeru smo našli rešitev, ki bi jo rad opisal kot model, saj bo ta ista rešitev ponovno uporabljena kasneje ta teden v zvezi z drugimi pomembnimi deli zakonodaje. Posebne določbe o nanomaterialih, ki se uporabljajo v kozmetiki, uvajajo mehanizem za zagotavljanje nujnih informacij preden so ti materiali splošno dostopni na trgu. To zagotavlja, da je treba predstaviti ustrezne podatke o varnosti in da imajo organi čas, da sprejmejo vse potrebne varnostne ukrepe.

Potekala je dolga, intenzivna in uspešna razprava o tem, ali je mogoče materiale, ki so razvrščeni med rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, uporabljati v izrednih primerih. Zelo sem vesel, da sta se Svet in Parlament strinjala s Komisijo, da bomo ohranili splošno prepoved teh snovi v kozmetičnih izdelkih. Minimalne izjeme, ki jih je predlagala Komisija, so namenjene le izogibanju protislovjem v zvezi z zakonodajo o živilih saj ni takoj jasno, da lahko nekdo alkohol pije, ne sme pa ga uporabljati v kozmetičnih izdelkih.

Poleg zagotavljanja varnosti izdelkov pa predlog izboljšuje raven informacij, zagotovljenih potrošnikom. Primer je dodajanje informacij na seznam sestavin o tem, katere snovi se pojavljajo v nano obliki. Nadalje zakonodaja zagotavlja posebne preglede informacij, ki jih zagotavljajo proizvajalci. S precejšnjim

zadovoljstvom potrjujem, da države članice in Komisija s svojim tesnim sodelovanjem pri tej zadevi želijo preprečiti možnost zavajanja potrošnikov.

Kakor sem dejal, je ta uredba tudi del našega programa za poenostavitev. Na ta način bodo iz direktive, ki je stara že 33 let in je bila v tem času že 55-krat spremenjena, odpravljene dvoumnosti in protislovja. Verjetno obstaja malo ljudi, ki jo resnično razumejo. Zato smo pripravili bistveno poenostavitev zakonodaje EU.

Prav tako bi rada poudarila, da bodo zaradi izdelave centralnega sistema za prijavo kozmetičnih izdelkov pred dajanjem na trg v EU nastali prihranki v industriji.

Navedel sem že, da so Evropski parlament, Svet in Komisija sodelovali zelo tesno in konstruktivno. V imenu Komisije se lahko strinjam z vsemi spremembami, ki jih je predložila poročevalka, gospa Roth-Behrendt.

Komisija je prav tako zagotovila obrazložitve, ki jih je zahteval Parlament glede tega, da je to sedaj uredba in ne direktiva, glede internetne prodaje, ponarejenih izdelkov, prehodnih določb in časovnega okvirja za začetek veljavnosti uredbe in glede vprašanja o opredelitvi nanomaterialov. Da bi prihranili čas, bi rad, da privolite v to, da se vse obrazložitve prenesejo konferenčnim službam, saj Parlament vsebino že pozna.

Izjave Komisije

Komisija upošteva zaskrbljenost držav članic glede preoblikovanja direktiv v uredbe.

Meni, da bi bilo mogoče obstoječe določbe direktiv, kadar so dovolj jasne, natančne in podrobne, spremeniti v neposredno veljavne določbe uredb s preoblikovanjem. To zlasti velja, kadar so zadevne določbe tehnične narave in so jih vse države članice že v celoti prenesle v nacionalno zakonodajo.

Komisija glede na podana različna mnenja pristaja na to, da poseben primer uredbe o kozmetičnih izdelkih ne bo precedens za razlago medinstitucionalnega sporazuma v zvezi s tem.

Zavezuje se, da bo pojasnila dogajanje v zvezi s spletno prodajo kozmetičnih izdelkov pred datumom začetka uporabe te uredbe.

Tako kot Evropski parlament jo skrbi, da bi v sektor kozmetike lahko prodrlo ponarejanje, zaradi česar bi se lahko povečalo tveganje za zdravje ljudi. Komisija bo zato sprejela ukrepe za okrepitev sodelovanja med pristojnimi nacionalnimi organi za boj proti ponarejanju.

Pripravila bo obrazložitev o prehodnih določbah in datumih uporabe uredbe (zlasti glede členov 7, 8, 10 in 12a).

V zvezi z opredelitvijo nanomaterialov ugotavlja, da delo na področju skupne opredelitve nanomaterialov še poteka, zato potrjuje, da bi bilo treba napredek v zvezi s skupno opredelitvijo upoštevati v prihodnji zakonodaji Skupnosti, in ugotavlja, da postopki v odboru, vsebovani v tem predlogu, prav tako omogočajo posodabljanje opredelitve iz tega predloga.

Françoise Grossetête, v imenu skupine PPE-DE.

– (FR) Gospod predsednik, dovolite mi, da najprej iskreno čestitam ne le Svetu, pač pa seveda tudi poročevalki, gospe Roth-Behrendt, Evropski komisiji, mojim kolegom poročevalcem v senci in predvsem gospe Ries, za delo, ki smo ga opravili. Včasih je bilo med nami nekaj ostrih izmenjav pogledov, a na koncu smo dosegli rezultat, ki je zelo zadovoljiv in na eni strani krepi varnost kozmetičnih izdelkov v korist potrošnikov in na drugi strani zmanjšuje upravna bremena, ki so postala nesmiselna za našo Evropsko industrijo.

Ta uredba je bila nujna, ker je bilo treba povrniti jasnost v zakonodajo, ki je bila v zadnjih 30 letih popravljena skoraj petdesetkrat. Prenos direktive je povzročal probleme v 27 državah članicah. Bilo je nekaj pravnih negotovosti in besedilo je postalo zelo težko in mnogo predrago za naša podjetja v smislu izvajanja. Prav tako se spomnim, da so kozmetična podjetja v Evropski uniji na tem področju vodilna v svetovnem merilu, saj je med njimi 3.000 proizvajalcev kozmetičnih izdelkov. To je izredno inovativna industrija, ki predstavlja trg v vrednosti 65 milijard EUR in neposredno ali posredno ustvarja več kot 350.000 delovnih mest. Zato je pomembno, da nas kozmetični izdelki zanimajo.

Kot sem povedala, ta nova uredba krepi varnost in odgovornost proizvajalca preko spremljanja trga, hkrati pa tudi zmanjšuje birokracijo. Zagotavlja boljšo sledljivost kozmetičnih izdelkov, identifikacijo odgovorne osebe, opisno mapo z opisom kozmetičnega izdelka in metode proizvodnje.

Dejansko smo mnogo razpravljali o nanomaterialih, ki se uporabljajo v kozmetiki, predvsem pri izdelkih za zaščito pred soncem, in jih je treba podvreči strogim zahtevam glede varnosti, a pri tem ne smemo ovirati inovativnosti. Odgovorna oseba bo zato morala priglasiti izdelek, ki vsebuje nanomateriale, in ne samega nanomateriala.

V zaključek bi rada vašo pozornost pritegnila k dejstvu, da se moramo resnično boriti proti ponarejanju kozmetičnih izdelkov, ker je to še vedno resna nevarnost. Na tem področju moramo storiti še mnogo.

Daciana Octavia Sârbu, *v imenu skupine PSE.* – (RO) Varni kozmetični izdelki so posebej pomembni za Evropske potrošnike, zaradi česar moramo posebno pozornost osredotočati na njih.

Smatram, da je Komisija pravočasno podala pobudo za revizijo direktive in njeno nadomestitev s predlogom za uredbo. To bo omogočilo, da se nenatančnosti in neskladnosti pravne narave odpravijo in da se med prenosi v nacionalno zakonodajo izognemo neskladnostim.

V okoliščinah, kjer so izkušnje na evropski ravni pokazale, da vrsta pristopa po posameznih sestavinah po mojem mnenju ni niti izvedljiva niti primerna, naše prednostne naloge so v dajanju večje odgovornosti proizvajalcem in uveljavljanju strogega nadzora notranjega trga.

Uporaba nanomaterialov je obetavna rešitev na tem področju, a oceniti jih mora znanstveni odbor za izdelke, ki so namenjeni za uporabo potrošnikov, in jih tudi razglasiti kot varne, medtem ko je uporaba alternativnih metod pobuda, ki jo je treba še naprej podpirati.

Mislim, da je vključenost Odbora, ki sem ga navedla, bistvena v zvezi z uporabo snovi, razvrščenih med rakotvorne, mutagene ali strupene za potrditev njihove uporabe v proizvodnji kozmetičnih izdelkov.

Za učinkovito izvajanje te uredbe, mislim, da morajo države članice izvajati ustrezne preglede in v primeru neskladnosti redno predložiti poročila Komisiji.

Chris Davies, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, Parlament prihaja do konca tega parlamentarnega obdobja in nekateri med nami se začenjamo pripravljati za volitve. Vsaj v Združenem kraljestvu nas vidim pred morjem evroskeptikov in evrofobov, ki želijo kritizirati vse, kar počnemo ob vsaki možni priložnosti. In zgodovina te zakonodaje jim bo dala dodatno strelivo: 55 pomembnih sprememb v zadnjih 30 letih, zaradi katerih je še bolj nerodna in begajoča in le malo v pomoč industriji ali potrošnikom.

A vendar mislim, da se kritike prehitro končajo. Ne stremijo k temu, da bi dejansko pogledali kaj Evropska unija dela, da bi poskušala izboljšati obstoječi položaj in spraviti koristi v prakso. Predvidevajo, da ves čas mirujemo. Tu imamo torej primer zakonodaje, ki je v praksi zagotovila, da se obstoječe ureditve poenostavijo, da se zmanjša birokracija in da se zakonodaja razjasni za vse. In imamo direktivo, ki je spremenjena v uredbo. Sedaj pa nazaj k moji državi, ki je grozna – ki odpravlja del svobode za manevriranje držav članic – a resničnost je takšna, kot smo videli pri uredbi REACH, kot vidimo sedaj tu, da industrija noče 27 različnih interpretacij evropskega zakona, hoče preprosto to, da ve natančno kje se nahaja na tem trgu, največjem tovrstnem trgu na svetu.

Bodo kritiki vstali in dejali: "Narobe delamo, ko vztrajamo pri tem, da se prepovejo snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje"? Bodo vstali in rekli: "Nismo imeli prav"? Bodo povedali kaj *bi* morali dajati v kozmetične izdelke, proizvode, ki jih ne bi dajali v živila, kljub dejstvu, da nekatere od teh kozmetičnih izdelkov dajemo na našo kožo, v oči, jih celo dajemo v usta? Bodo nasprotovali temu, da se izvajajo primerne ocene kozmetike ali centralizirane informacijske službe, za katere je komisar po pravici povedal, da bodo industriji dejansko prihranile denar? Mislim, da ne bodo storili ničesar od tega.

Kolegica Frédérique Ries, ki nocoj ne more biti z nami, je hotela zagotoviti, da se naredijo koraki v smeri, da se poskusimo izogniti trženju ponarejenih izdelkov, da se okrepi sledljivost izdelkov in da se poostrijo omejitve za izdelavo lažnih trditev glede koristnih učinkov teh izdelkov. Želela je podpreti jasno označevanje izdelkov glede vsebnosti nanomaterialov. Na teh področjih smo napredovali. Zato bi se rad v njenem imenu zahvalil poročevalki, poročevalcem v senci in komisarju Verheugenu. Mislim, da je to dobra zakonodaja, in bom, ko bom v postopku volitev, zelo zadovoljen, da jo bom lahko podprl kot primer nečesa, kar lahko Evropska unija stori dobro.

Roberta Angelilli, *v imenu skupine UEN.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, evropska kozmetična industrija je zelo pomembno področje v smislu gospodarstva in zaposlovanja. Kakor je bilo povedano, predstavlja promet v višini več kot 35 milijard EUR in več kot 350.000 delovnih mest v prodaji, distribuciji

in transportu. Gre za področje z visoko ravnjo inovativnosti, a prav tako bi rada poudarila, da je potrebno zagotoviti visoko raven zaščite človeškega zdravja in visok standard informiranja potrošnikov.

Natanko na podlagi tega poročevalki čestitam za njeno izvrstno delo in rada bi izpostavila nekatere točke, ki mislim, da so posebno pomembne. Pravilno je, da se izdelke podvrže oceni varnosti, ki distributerjem prav tako daje odgovornost za izvršitev potrebnih pregledov preden se da blago na trg. Prav tako je dobra prepoved, ki se z novo ureditvijo uveljavlja za več kot 1.000 snovi, ki se uporabljajo v kozmetiki in so bile razvrščene med rakotvorne ali strupene.

Še en pomemben vidik je seznam dovoljenih barvil, konzervansov in sončnih filtrov, pa tudi večja jasnost pri označevanju delovanja kozmetičnega izdelka, njegovega roka trajanja, posebnih opozoril glede uporabe in seznam sestavin, ki so razporejene po teži od največje do najmanjše količine, je prav tako bistvenega pomena. Najpomembneje pa je, da mora označba predstavljati besede, oznake ali podobe, ki pripisujejo realne značilnosti in funkcije izdelka in ne značilnosti ali funkcije, ki jih nima.

Zato bo nujno zagotoviti sledljivost izdelkov, nenazadnje zato, ker moramo preprečiti zaskrbljujoči pojav ponarejanja kozmetičnih izdelkov in tako imenovanih "vzporednih uvozov". Gospod predsednik, zaključila bom tako, da izpostavim, da samo v Italiji za 120 milijonov EUR kozmetičnih izdelkov, vključno s parfumi in zobnimi pastami, prihaja iz vzporednega trga in ima morebiti resne posledice za zdravje.

Hiltrud Breyer, *v* imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, zaščita zdravja ljudi je prav tako temeljni cilj, ko gre za kozmetične izdelke. S tem glasovanjem oblikujemo zgodovino. To je prvič, da so bili pripravljeni posebni predpisi glede uporabe nanomaterialov v kozmetičnih izdelkih, in na tem področju orjemo ledino. Seveda sem posebno vesela, da lahko povem, da je bila to pobuda Skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze, ki je vodila do tega naprednega dogodka. Mi, Zeleni smo bili gonilna sila, mi smo ga uvrstili na agendo in iskreno bi se rada zahvalila poročevalki, gospe Roth-Behrendt, za njeno jasno in neomajno podporo. Prav tako sem vesela, da lahko Komisijo pohvalim, ker si je premislila. Do sedaj je neprestano poudarjala, da je obstoječa zakonodaja zadostovala za zagotavljanje varnosti nanomaterialov. Sedaj pa je jasno izjavila, da vsekakor potrebujemo posebne predpise.

To ne velja le za Uredbo o kozmetičnih izdelkih, temveč tudi za uredbo, o kateri moramo ta teden še razpravljati glede novih živil, saj je bila nanotehnologija do sedaj nekakšna črna luknja. Na trg je prišla brez zadostnih obrazložitev glede tveganj. Zato je to dober dan za zdravje in varstvo potrošnikov, kljub temu pa mislim, da je obžalovanja vredno, da opredelitev nanomaterialov ni zadosti obsežna, ampak je omejena le na netopne in biološko odporne materiale. Vendar pa je kljub temu pomembno in za nas bistveno, da so bili sprejeti predpisi, specifični za nanomateriale.

Prav tako upam, in bi rada že sedaj prosila za vašo podporo glede te zadeve, da se bo ta teden prav tako za uspešno izkazala uredba o novih živilih, ker ta primer nima tako široke podpore Komisije. Potrebujemo složnost (in ne le glede alkohola), ko gre za kozmetične izdelke pa tudi za živila. Enako v splošnem velja tudi na področju nanotehnologije. Tudi tam potrebujmo složnost med kozmetičnimi izdelki in živili. Prav tako pa iskreno upam tudi, da bomo imeli končno odprto razpravo o namenu in uporabi nanotehnologije. Vesela sem tudi, da nismo omilili prepovedi snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, ki je bila dogovorjena leta 2008 in so jo predlagali Zeleni.

Eva-Britt Svensson, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*SV*) Gospod predsednik, z mojo skupino pozdravljamo kompromis, ki sta ga uspela doseči Svet in Parlament v tem preoblikovanju Direktive o kozmetičnih izdelkih.

Največja ovira v pogajanjih s Svetom so bili ravno nanomateriali. To se nanaša na uporabo izredno malih struktur za izdelavo novih materialov, ki pridobijo nove lastnosti ali funkcije ravno zato, ker so delci tako mali. Na primer, material lahko postane trši, trdnejši, tanjši, vodoodporen, zadržuje lahko toploto ali pa pridobi katero drugo lastnost. Dejansko še vedno ne vemo dosti o tem. Nekatera ličila in kreme vsebujejo nanodelce in mogoče je, da ti delci prodrejo v poškodovano kožo in pridejo v telo, kjer nikakor ne bi smeli biti.

Naj potem dovolimo aktivno snov v kozmetičnih izdelkih brez vsakršnega nadzora? Odgovor je seveda "ne". O nanomaterialih je treba pridobiti več znanja in informacij. Zato sem s tem sporazumom, o katerem bomo jutri glasovali, zadovoljna. Je korak v pravi smeri.

Posledica sporazuma bo boljša zaščita evropskih potrošnikov, ko se nanomateriali uporabljajo v barvah za lase, UV filtrih in tako dalje. Prav tako bodo podvrženi oceni varnosti preden jih bo dovoljeno dati v promet, pa tudi kozmetična industrija bo morala Komisijo obvestiti o uporabi nanomaterialov v vsakem svojem

drugem izdelku, Komisija pa se bo nato lahko posvetovala z Odborom za notranji trg in zaščito potrošnikov glede tega, ali obstajajo kakršni koli sumi, da nanomateriali predstavljajo grožnjo za zdravje.

Rada bi se zelo zahvalila odgovorni poročevalki in Komisiji za izdelavo tako dobre prenovitve.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Rada bi se zahvalila poročevalki. Bravo, Dagmar, za vaše delo na osnutku uredbe Evropskega parlamenta in Sveta, ki nam jo je predstavila Komisija. Gre za izredno pomemben dokument za zaščito zdravja potrošnikov. Brez dvoma vsi uporabljamo kozmetične izdelke, saj med njimi niso le lepotni izdelki ampak tudi tako imenovani kozmetični izdelki za vsakodnevno uporabo kot so zobna pasta, dezodoranti, šamponi, izdelki za lase in nohte, šminka in tako dalje.

Sedaj je preteklo 33 let od zadnje direktive in to je dovolj dolgo kljub spremembam. Navsezadnje je razvoj v kemiji in v sami kozmetiki prinesel velikanske in temeljne spremembe. Tu mislim na uporabo nanomaterialov, ki se tu tako pogosto omenjajo. Ti imajo lahko pozitivne pa tudi negativne učinke na zdravje ljudi. Zato se strinjam z mnenjem, da bi bilo treba prepovedati vse materiale, ki se uporabljajo v kozmetičnih izdelkih in imajo rakotvorni učinek. Prav tako bi morali zelo previdno premisliti o uporabi materialov, katerih mutagenih in strupenih učinkov ni mogoče izločiti.

Potrošniki pogosto kupujejo kozmetične izdelke na podlagi zavajajočih oglasov ali nepopolnih informacij, zato moramo v naših evropskih agencijah, med njimi sta sedaj tudi Evropska agencija za kemikalije in Evropski urad za varnost hrane, poskusiti pripraviti direktive in smernice za nadzor. Ne smemo pozabiti, da so kozmetični izdelki najpogosteje uporabljani ponarejeni izdelki in to le povečuje verjetnost, da so prisotni škodljivi materiali. Poleg teh opozoril bi morali potrošnike opozoriti tudi na morebitna tveganja za zdravje tudi od izdelkov, ki jih proizvajajo dobro znana podjetja.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, po mojem mnenju je odločilna točka v poročilu pred nami sprememba pravne osnove. Čeprav so se države članice Evropske unije razvile na različnih stopnjah in so med njimi še vedno ogromne razlike v smislu razvoja, bomo več pravne gotovosti dosegli, če bo uredba prednostna metoda izbora in bo tako ostalo tudi v prihodnosti.

Nekatere direktive so povzročile več škode konkurenci in več nepravičnosti, kot ju je bilo pred njimi zaradi različnih načinov, kako so jih države članice izvajale. Zato je prav, da sta v tem poročilu direktiva in nacionalno izvajanje zgoščena v eni obsežni uredbi. Na ta način se bo tako seveda povečala raven pravne gotovosti, ki je izredno pomembna predvsem za podjetja na tem področju, ki so vključena v raziskave. Seveda je prav tako dobrodošla zaveza Komisije, da bo v kratkem znižala 25 % obveznih registracij. S to uredbo smo naredili smo prvi korak. Čestitke, komisar.

Poročilo pred nami prav tako razjasnjuje kako se lahko novi proizvodi pojavijo na trgu in prisilijo zakonodajne oblasti k ukrepanju. Vprašanje spremembe Direktive o kozmetičnih izdelkih smo obravnavali že pred nekaj leti. Uporaba nanomaterialov nas je prisilila, da vprašanje ponovno obravnavamo. V okviru preprečevalne zaščite potrošnikov, so prav tako dobrodošle odločitve glede označevanja, medtem ko je priložnost za začasno sprejetje z vidika stanja znanstvenih odkritij prav tako sprejemljiva. Na tej točki bi rad prav tako opozoril pred delanjem preplaha, kot se je zgodilo v primeru drugih dogajanj, in bi namesto tega svetoval znanstven pregled celotne zadeve.

Z zahtevami, ki smo jih uveljavili, namreč da oglaševalske trditve in označbe odražajo le resnične lastnosti izdelka, ravnamo kot zagovorniki potrošnika. Vendar pa je primer dezodoranta, ki ga je omenila gospa Roth-Behrendt, drugačna zadeva. Deluje na eni osebi, a ne deluje na drugi. Včasih ista snov enkrat deluje na meni, drugič pa ne. Zato zadeve ne bi smeli jemati tako resno.

Upam le, da ne bo Komisija oslabila pravnega pristopa zaradi mnogo prevelike količine ukrepov v postopku komitologije. Zato vas prosim, da tega postopka ne podaljšujete preveč.

Margrete Auken (Verts/ALE). - (*DA*) Gospod predsednik, vsi uporabljamo kozmetične izdelke. To ni luksuzno blago, ki je pomembno le za določen spol ali le za odrasle. Milo, šampon, zobna pasta, losjoni, dezodoranti, losjoni za sončenje – povsod okoli nas so in vplivajo na nas. Pomembno je, da so varni in da imajo vse države razumna, jasna pravila in to smo dosegli s tem predlogom. To priložnost bi rada kot vsi drugi izkoristila, da se zahvalim gospe Roth-Behrendt za njeno dobro delo.

Veseli smo, da se je ohranila naša prepoved snovi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje, a je bila urejena tako, da je ustreznejša. Če bi bil prepovedan etanol v kozmetičnih izdelkih, bi to verjetno povzročilo probleme in hkrati bi se to zdelo malce čudno, saj ga spijemo v precej velikih količinah. Vendar pa je dobro, da Svet ni uspel oslabiti določb. Odstopanja od prepovedi je treba sedaj omejiti na snovi, ki so

dovoljene v hrani in do sedaj niso povzročale problemov in jih lahko prenašajo ranljive skupine kot so mali otroci in noseče ženske. Vendar pa je najpomembnejše, da so bili nanomateriali vsaj vključeni. To je bil težak boj. Zdi se kot da je industrija poskušala zadušiti razpravo o varnosti nanomaterialov. Zelo veseli bi bili, če bi le sprejeli te snovi kot neproblematične in čudovite. Ni bilo namiga o javni zaskrbljenosti, da so na primer obstajali spremljajoči GSO.

V Skupini Zelenih/Evropske svobodne zveze smo ponosni na to, da so nanomateriali sedaj vključeni. Treba jih je testirati, označiti in kjer gre za večje število izdelkov (UV filtri, barve in konzervansi), bo sedaj moral proizvajalec jamčiti varnost, Komisija pa bo morala zagotoviti podrobne informacije in najti čas za spremljanje preostalega. In nazadnje, prav tako smo uspeli vključiti označevanje, da bodo lahko potrošniki videli kaj kupujejo in dajejo na svojo kožo. Vključili smo tudi določbo o reviziji, ki od Komisije zahteva, da bo zagotovila, da bodo zadovoljivi tako opredelitve nanomaterialov kot tudi varnostni postopki. Nazadnje je dobro, da mora biti nedopustno oglaševati izdelek, kot da ima lastnosti, ki so mnogo boljše od tistih, ki jih lahko v resnici ponudi. Zanimivo bo videti kako se bodo vse kreme proti gubam, ki jih dajemo na obraz in jasno ne delujejo, prodajale v prihodnosti.

Péter Olajos (PPE-DE). - (*HU*) V kozmetični industriji kot tudi na mnogih drugih področjih, se trenutno dogaja revolucija. Pred nekaj letih je nanotehnologija začela premagovati tudi to vejo industrije in posledično so se sedaj odprle nove priložnosti in možnosti brez primere. Seveda je nanotehnologija daleč od tega, da bi bila nov izum: ljudje nanotehnologijo uporabljamo že štiri tisoč let, čeprav se tega zavedamo šele zadnjih dvajset let.

Hkrati pa je pomembno, da to zadevo obravnavamo z ustrezno previdnostjo, pri tem ne smemo zavlačevati novih odkritij in njihovega izvajanja, kljub temu bi morali pozornost prav tako posvečati zdravstvenim tveganjem. Naše državljane moramo zaščititi pred temi morebitnimi nevarnostmi, predvsem z raznolikim pristopom, ki temelji na tveganjih.

Obstajajo nano področja uporabe in izdelki, namenjeni za neposredno uporabo potrošnikov, kot so oblačila in hrana, vključno s kozmetičnimi izdelki, v primeru katerih je lahko posledica nezadostno preudarnega pristopa to, da ljudje doživijo, dobesedno v mesu, morebitne škodljive posledice.

Ravno zaradi tega je pomembno, da ljudje vedo kakšne vrste pripravkov uporabljajo; ustrezno in natančno označevanje je zato nepogrešljivo in odgovornost proizvajalca je bistvena. Govorimo o velikanskem sektorju, ki se neprestano veča, saj kozmetična industrija v EU ustvarja letne prihodke v višini 65 milijard EUR. Ena vodilnih evropskih kozmetičnih firm (ena od 3.000) potroši več kot 450 milijonov EUR na leto le za raziskave in razvoj in zaposluje skoraj 3.000 znanstvenikov in raziskovalcev.

Po oceni Evropske komisije je leta 2006 5 % kozmetičnih izdelkov vsebovalo nanomateriale, številka, ki se je do sedaj morda celo podvojila. Da bi premagali nekatere svetovne probleme, ki smo jih povzročili, potrebujemo nanotehnologijo, zato bom s čisto vestjo glasovala za to zakonodajno resolucijo, a ne smemo pozabiti, da ima vsak kovanec dve strani.

Čestitam gospe Roth-Behrendt, gospe Grossetête in gospe Wallis, ki so predložile ta predlog za resolucijo – opravile so odlično delo.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Gospod predsednik, uvedba minimalnih standardov za varnost kozmetičnih izdelkov pomeni pomemben korak za zagotavljanje bistveno večjih ravni varnosti za evropske potrošnike. Ta sodobna uredba hkrati zmanjšuje upravno breme za evropske proizvajalce, ki zaposlujejo več kot 350.000 ljudi. Obsežne razprave so bile tu osredotočene predvsem na označevanje, ker to pogosto zavaja potrošnike in zato toplo pozdravljam dejstvo, da je treba nove izjave o učinkih izdelkov dokumentirati. Tu je bilo prav tako zelo malo razprave, in ne le tu, o izdajanju dovoljenj za nanomateriale in seveda odpravi rakotvornih materialov iz kozmetičnih izdelkov. Ne strinjam se, da bi morala imeti sporočila o vsebnosti nanomaterialov v izdelkih obliko opozoril. Za nas je pomembno, da imamo seznam dovoljenih nanomaterialov, ki niso škodljivi, a izboljšujejo kakovost izdelka. Seveda je nesmiselno strašiti potrošnike. Minimalni standardi bi morali zagotoviti varnost potrošnikov. Vsekakor smatram, da je ponarejanje resen problem, in prav tako bi rada pozornost pritegnila k omejeni zmogljivosti nadzornih organov na nacionalni ravni, da dejansko spremljajo vse.

Vesela sem, da to besedilo vključuje enotno opredelitev nanomaterialov in prav tako pozdravljam dejstvo, da bomo lahko to spremenili, da bo ohranjen stik z zadnjim znanstvenim razvojem. Prav tako pozdravljam dejstvo, da bo direktiva dejansko postala uredba in bo imela tako večji pravni poudarek. Zato to delo

pozdravljam in čestitam vsem poročevalkam, da so uspele doseči soglasje o tako občutljivem vprašanju kot je uvedba kozmetičnih izdelkov na evropski trg, ki temeljijo na znanstvenem razvoju.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (*FI*) Gospod predsednik, kompromisi, ki so bili sklenjeni pri prvi obravnavi v zadnjem zakonodajnem letu so zaradi pritiska časa hitro postali nekaj običajnega. Poleg tega to ustreza malim skupinam, saj zaradi dogovorov, sprejetih za pogajalsko mizo, postajajo močnejši kot ustreza njihovi velikosti. Vendar, če se bo takšna praksa nadaljevala, bo to razjedlo verodostojnost parlamentarne demokracije v tem Parlamentu.

Vendar je tokrat demokracija zmagala, ker so največje skupine našle skupno stališče in dosežen rezultat ima resnično podporo večine.

Očitno je bilo, da je bilo treba Direktivo o kozmetičnih izdelkih ponovno oblikovati. Njene določbe je bilo treba razjasniti in posodobiti in pristna direktiva je morala postati uredba in nič manj, da bi lahko zagotovila visoke ravni zaščite človeškega zdravja povsod po EU kot tudi delovanje notranjega trga. Ta načela se logično nadaljujejo iz dela, začetega ob razpravljanju o uredbi REACH.

Zastarela zakonodaja v kozmetični industriji predstavlja posebno grožnjo za zdravje in mero, do katere se lahko zanesemo na pravo. Izjave o nanodelcih in kozmetičnih izdelkih so dober primer tega. Medtem ko so pozitivne značilnosti nanomaterialov bolj ali manj znane, tveganja v veliki meri še niso zabeležena. Podobno ni bilo mogoče z gotovostjo potrditi posebnih značilnosti kozmetičnih izdelkov, ki imajo neposreden vpliv na odločitev za njihov nakup.

Zato je pomembno uveljaviti skupno politiko med tremi največjimi političnimi skupinami, da bomo lahko upoštevali premisleke glede zdravja, okolja, trgovine in družbe, z namenom, da omogočimo sporazum s Svetom. Ustrezno zato zelo cenim delo, ki ga je opravila moja kolegica gospa Grossetête kot poročevalka v senci. V sodelovanju s parlamentarno poročevalko gospo Roth-Behrendt in njenimi liberalnimi kolegicami je zagotovila večinsko stališče, ki je omogočilo ta končni rezultat. Resnična demokracija prisluhne vsakemu, a odraža stališče večine.

Predsednik. – Nihče ni izrazil želje, da bi dobil besedo. Zato, preden dam besedo poročevalki, bi vas rad obvestil, da je sedaj spregovorilo štirinajst držav članic, med katerimi je bilo enajst žensk.

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospod predsednik, na kratko sem želel komentirati vašo zadnjo pripombo, a sem se odločil, da tega ne bom storil. Tudi moški se zanimajo za kozmetiko. Dejansko se zanjo zanimajo vse bolj. V vsakem primeru se zanimajo za zagotavljanje, da so naši kozmetični izdelki varni.

Na tej točki mi preostane, da storim le še eno. Iskreno bi se vam rad zahvalil za vaš dogovor in podporo. Kot je dejal gospod Davies, smo resnično podali dober primer tega, kaj lahko doseže evropska zakonodaja.

Če vam lahko osebno dam nasvet, gospod Davies, je ta naslednji: V vaši matični državi je morda prav tako vredno upoštevati, da imamo v Evropi predpise o kozmetiki, ki drugod ne obstajajo, namreč prepoved testiranja kozmetike na živalih. V Evropi to ni dovoljeno. Nadalje, pred nekaj dnevi je začela veljati uredba, ki določa, da izdelkov, ki se testirajo na živalih, ni mogoče dati na evropski trg. Glede na to, da so Britanci poznani po tem, da so ljubitelji živali, je to argument, ki ga boste morda lahko tudi vi uporabili.

Dagmar Roth-Behrendt, *poročevalka.* – (*DE*) Hvala, gospod predsednik, hvala, komisar, gospe in gospodje. Predvsem sem hvaležna komisarju Verheugenu, ker je ponovno izpostavil prepoved testiranja na živalih, saj me je to spomnilo, da je to sedaj tretja revizija zakonodaje o kozmetičnih izdelkih, v katero sem imela čast biti vključena, to pa so bile šesta sprememba, sedma sprememba in sedaj sprememba v uredbo.

Vsekakor smo uspeli prepovedati testiranje na živalih. Uspeli smo na primer zagotoviti, da bodo potrošniki vedeli rok trajanja izdelka, s pomočjo majhnega okenca s številko, ki jim pove, koliko časa je mogoče izdelek uporabljati. Te pripombe naslavljam tudi na določene kolege, kot je gospa Roithová, ki žal niso mogli biti prisotni na začetku te razprave. Označbe niso bile nikoli opozorila. Če izdelek ni varen, ne bi smel biti dan v promet, ne bi smel biti tržen. Vsi izdelki na evropskem trgu morajo biti varni in neškodljivi. Vendar pa označevanje potrošnikom omogoča izbiro. Za to gre pri demokraciji in za to gre pri svobodi izbire.

Imamo odličen del zakonodaje. Poskusila sem, da bi bil ta postopek zelo pregleden. Kakor je povedala gospa Grossêtete, sem poskušala združiti različna mnenja. To je zato, ker sem poskusila zagotoviti, da oblikujemo zakonodajo, ki je dobra za vse, namreč za potrošnike v Evropski uniji, za industrijo, ki bo morala delati s to zakonodajo, in na koncu za vse, ki imajo od nje koristi.

Želela bi le še enkrat povedati gospodu Schnellhardtu, da je res, da dezodoranti delujejo drugače na različnih ljudeh, a kljub temu je na njih navedeno, da preprečujejo potenje. Zato je pomembno, da so trditve, ki se nanašajo na globoke kolobarje okoli mojih oči po tednu dni v Strasbourgu do določene mere resnične in zanesljive.

Še enkrat bi se rada zahvalila komisarju, predvsem za pojasnila, ki jih je podal, kot tudi mojim kolegom in mojim sodelavcem, ki so opravili večino dela. Hvala lepa.

Predsednik. - To je bila izredno uspešna in zanimiva razprava.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v torek, 24. marca 2009.

16. Dajanje biocidnih pripravkov v promet – Novi predlog za revizijo o biocidih (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o naslednjem:

- o poročilu gospe Sârbu v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o predlogu za spremembo Direktive 98/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju biocidnih pripravkov v promet glede podaljšanja določenih rokov (COM(2008)0618 C6-0346/2008 2008/0188(COD)) (A6-0076/2009) in
- o izjavi Komisije glede novega predloga za revizijo Direktive o biocidih.

Daciana Octavia Sârbu, *poročevalka.* – (*RO*) Rada bi poudarila, da smatram za uspešnega dogovor, ki smo ga s Komisijo in Svetom dosegli za podaljšanje roka za oceno aktivnih snovi do leta 2014, da bi v ustreznem času ustvarili urejen trg za biocidne pripravke.

Tudi to se je odražalo v rezultatu glasovanja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Zaradi tega bi se rada zahvalila svojim kolegom, ki so podprli ta kompromis med tremi institucijami.

Podaljšanje prehodnega obdobja je izredno pomembno za zagotavljanje, da se biocidni pripravki, ki vsebujejo aktivne snovi, dajo v promet zakonito.

Mislim, da je bilo bistvenega pomena, da se revizija te direktive izvede na prvi obravnavi, da ne bomo tvegali, da prekoračimo desetletno obdobje za sistematično pregledovanje biocidnih pripravkov in da se z izvajanjem izognemo tveganju njihovega umika iz prometa od leta 2010.

Podaljšanje roka bo zagotovilo, da bodo imele države članice dovolj časa za oceno teh snovi do leta 2014, ko bo najverjetneje začela veljati vsebinska revizija Direktive o biocidih.

Še ena točka, predlagana v osnutku poročila je omejitev možnosti za nadaljnje podaljšanje rokov za preostalo dokumentacijo preko komitologije na največ dve leti, da se izognemo možnosti neskončnega zavlačevanja celotnega postopka. Ta ukrep je bistven za ta položaj, če direktiva ne bi bila končana do leta 2014.

Upamo, da bodo vidiki, povezani z zaščito podatkov in prakso "parazitstva", pri čemer podjetja uporabljajo informacije, ki jih druga podjetja registrirajo kot del nacionalnega načrta, naslovljeni med vsebinsko revizijo Direktive o biodcidih.

Rada bi omenila, da so spremembe, sprejete v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane, del dogovora s Komisijo in Svetom, saj so del končnega osnutka, o katerem bomo jutri glasovali na plenarnem zasedanju. Ko bo glasovanje na plenarnem zasedanju končano, bomo imeli podporo Sveta, da dosežemo dogovor na prvi obravnavi.

Stavros Dimas, *član Komisije.* – (*EL*) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil poročevalki, gospe Sârbu, za njeno prizadevnost in trud za dosego dogovora na prvi obravnavi glede predloga za spremembo Direktive 98/8 o dajanju biocidnih pripravkov v promet.

Rad bi povedal, da je Evropska komisija pripravljena sprejeti kompromisni sveženj, predvsem točko, ki je povezana s potrebo po podaljšanju prehodnega obdobja na štiri leta namesto treh, in točko, ki se nanaša na dveletno omejitev vsakih nadaljnjih podaljšanj, da bi pospešili program revizije.

Christa Klaß, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar Dimas, gospe in gospodje, lahko smo ponosni na dejstvo, da smo v Evropski uniji dosegli tako visoke zdravstvene in higienske standarde. Uporaba biocidov je pomembno prispevala k tem dosežkom. Ko se uporabljajo kot razkužila in pesticidi, nas ščitijo pred nevarnimi boleznimi ali pred njihovimi prenašalci. Biocidi so nepogrešljivi. Biti morajo neškodljivi za ljudi in okolje in zato potrebujemo revizijo vseh biocidnih snovi.

Za varnost je potreben čas in revizija sedaj traja dlje kot je bilo v začetku načrtovano. Ne moremo tvegati, da bi izgubili pomembne pripravke, ker njihova registracija ni bila zaključena. Zato pozdravljam dejstvo, da so se Parlament, Svet in Komisija na prvi obravnavni dogovorili za hitro podaljšanje rokov za Direktivo o biocidnih pripravkih, komisar, mislim da do 2014.

Vendar pa, zakaj se je ta predlog pojavil tako pozno? Nevarnost, da bi lahko snovi bile puščene ob strani zaradi poteklih rokov, je bila nekaj, kar smo lahko dolgo časa pričakovali in naše razprave v Parlamentu morajo sedaj potekati pod večjim časovnim pritiskom.

Komisar, že nekaj časa smo čakali na predlog Komisije o reviziji Direktive o biocidih. Sedaj je treba nujno uskladiti in urediti pomembna področja. Med primere sodijo opredelitev meril za odobritev, dolžina odobritve in najpomembneje zaščita podatkov. Proizvajalci potrebujejo jasne predpise in gotovost. Predpise potrebujemo, ko gre za uporabo in ravnanje s temi pripravki. Testiranje aktivne sestavine stane več tisoč evrov in ta vložek je mogoče zabeležiti le, če rezultati vsaj za določen čas niso dostopni drugim prosilcem. Nihče noče, da bi izgubili naše visoke higienske standarde. Ohraniti jih moramo, da bi lahko dosegali nove izzive.

Upam, da bo Komisija predstavila jasno in dobro utemeljeno poročilo, ki dosega vse te zahteve in upam, da bo to storila kolikor je mogoče hitro.

Vittorio Prodi, *v imenu skupine ALDE.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, hvala, gospod Verheugen, ker ste prišli in nam dali priložnost za skupno razpravo o tem dokumentu. Glede predloga za spremembo Direktive o dajanju biocidnih pripravkov v promet se je Parlament strinjal s potrebo, da se zagotovijo določena podaljšanja obdobja za revizijo, ki je potrebno za pravilno oceno glavnih aktivnih snovi določenih biocidnih pripravkov ob upoštevanju posebne narave nujnih testov in tržnih zahtev. Vendar se morate zavedati, da čakamo na temeljitejšo revizijo Direktive 98/8/ES o biocidnih pripravkih, da bi izrazili svoja stališča glede vsebine. Zato bi rad predlagal, da Komisija premisli o nekaterih zamislih.

Zlasti bi bilo koristno, da bi naredili prehod iz direktive v uredbo, zakonodajni instrument, ki bo omogočil, da začnejo iste določbe veljati sočasno v vseh državah članicah in tako enotno urejajo to področje. Ena ključna točka bo izmenjava podatkov v skladu s smernicami EU in, kot je bilo že uvedeno v uredbi REACH, bi se morali izogibati testiranja na vretenčarjih ali ga bistveno zmanjšati za biocidne pripravke tudi zaradi obvezne izmenjave podatkov, pridobljenih pri takšnih testiranjih med tistimi, ki registrirajo isto aktivno snov, ter se tako izogniti podvajanju študij.

Izmenjava podatkov bi omogočila večjo učinkovitost pri sistemu ocenjevanja in bi zmanjšala stroške priprave teh dokumentov, ki bi bili pomembni tako za mala in srednje velika podjetja kot tudi za nacionalne organe, odgovorne za preverjanje prošenj.

Poudariti je treba poenostavitev postopkov in uporabo vzajemnega priznavanja odobritve zadevnega pripravka in njegovo uporabo med različnimi državami članicami za pospešitev tako postopkov kot tudi dajanja biocidnega pripravka v promet v prej omenjenih državah. Glede na to bi bilo treba uskladiti obremenitve in skupne časovne omejitve za pregledovanje prošenj v različnih državah in postopek odobritve bi bilo treba poenostaviti primeru formulacij z minimalnimi razlikami ali odstopanji, na primer v barvi, s čimer bi se tako izognili dodatnim posebnim preskusom, ki zahtevajo nadaljnje ocenjevanje s strani posamezne države članice.

Nazadnje se moramo izogniti diskriminaciji med evropskimi proizvajalci blaga, ki je obdelano z biocidnimi pripravki, in blaga, proizvedenega zunaj Skupnosti, ki vsebuje takšne izdelke. Komisiji prepuščam, da izdela rešitev, ki upamo, da jo bo lahko novi Parlament podprl.

Urszula Krupa, *v imenu skupine IND/DEM*. – (*PL*) Gospod predsednik, usklajevanje zakonodaje o biocidnih pripravkih v Evropski uniji se zdi toliko nujnejše glede na to, da se ureditve v posameznih državah zelo razlikujejo. Pomanjkanje določb skupne zakonodaje predstavlja nevarnost za zdravje in življenja ljudi kot tudi to, da je to okoljska grožnja, predvsem pod pogoji prostega trga.

Vendar pa se zdi predlog, ki ga vsebuje prvotna različica besedila, in sicer desetletno obdobje za uvedbo zakonodaje, nerealen z vidika izredno zapletenih in dragih postopkov registracije za kemikalije, ki se uporabljajo v teh pripravkih. Ti postopki, ki so bili namenjeni zagotavljanju visoke ravni varnosti, bi lahko, kar je ironično, prispevali k zmanjšanju ravni nadzora, kar je toliko bolj problematično, če upoštevamo dejstvo, da so v nekaterih primerih predpisi nadzirali biocidne pripravke, uvedene v promet.

Vendar pa umik teh mehanizmov in uvedba manj učinkovitih in dragih postopkov ocenjevanja lahko omeji prodajo biocidnih pripravkov. Osrednji, evropski register aktivnih snovi, ki se uporabljajo v biocidnih pripravkih, tudi ne bo zagotovil varnosti, predvsem ob upoštevanju dejstva, da se biološke snovi izredno razlikujejo med sabo in da so odporne na aktivne snovi. Omejena izbira učinkovitih sestavin bo služila le povečanju ravni odpornosti. Nadalje, visoki stroški in zapleteni postopki, ki se uporabljajo, bodo iz trga izpodrinili mala podjetja, to pa bo vodilo do monopola velikih podjetij na tem področju na trgu.

Predlog za podaljšano štirinajstletno prehodno obdobje, ki bi ga bilo mogoče podaljšati še za dve leti, je postal še toliko bolj neprecenljiv zaradi dejstva, da ne bo mogoče registrirati aktivnih snovi ali teh predpisov prenesti v nacionalno pravo pred letom 2014.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Gospod predsednik, rada bi postavila vprašanje komisarju, ker je moje mnenje precej drugačno. Mislim, da je obžalovanja vredno, da EU ne more v desetih letih, z drugimi besedami do leta 2010, končati revizije in registracije okoli 900 razkužil, konzervansov in pesticidov, ki se prodajajo na evropskem trgu. Preseneča me, da potrebujemo za to še nadaljnja tri leta in poročevalka je temu dodala še eno leto. To pomeni odlašanja pri usklajevanju in zato večjo zaščito trga v zvezi s temi škodljivimi materiali. Očitno nismo imeli druge izbire kot pa oznaniti odložitev, ker bi drugače mnogo teh proizvodov izginilo iz prometa. Vendar pa mi dovolite, da vam ponudim svoje razmišljanje. Morda bi bilo koristno, če bi morali nekateri pripravki, ki se uvažajo iz azijskih trgov, zapustiti naš trg. To bi pospešilo razvoj alternativnih varnejših materialov. Rada bi slišala, ali je Komisija poskusila sodelovati s centri in ustanovami za testiranje v državah članicah in uporabiti njihove vire, da bi dosegli prvotni, krajši rok. Ali mi lahko Komisija ali poročevalka odgovori na to vprašanje?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Gospod predsednik, zaradi posebne narave te zakonodaje in morebitne nevarnosti vsakršne njene nepravilne razlage bi morali posebno pozornost posvetiti vprašanju biocidnih snovi.

Strinjam se s poročevalko, ki je govorila o dejstvu, da je nujno podaljšati prehodno obdobje za oceno aktivnih snovi, ki se uporabljajo v biocidnih pripravkih, do leta 2014, da bi zakonodajo EU uporabili za urejanje trga. Če tega koraka ne bi naredili, bi bila posledica nacionalnih določb, ki bodo prenehale veljati leta 2010, da bi postala prodaja velikega števila biocidnih pripravkov nezakonita, kar bi vodilo do različnih paradoksnih položajev.

Med prehodnim obdobjem bi bilo treba nacionalno zakonodajo uporabljati za strog nadzor tega posebnega področja na trgu. Velja dodati, da bi morali biti posebno previdni, ko obravnavamo vsako zakonodajo, ki zadeva biocidne snovi in pomniti, da so ti pripravki namenjeni uničenju in odganjanju škodljivih organizmov in da vsebujejo aktivne kemične snovi. Vsaka neprevidnost z naše strani ima lahko nepopravljive posledice.

Stavros Dimas, član Komisije. – (EL) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil govornikom za njihova konstruktivna opažanja in naj povem, da bo ocena aktivnih snovi dejansko na koncu zahtevala več časa kot je bilo v začetku optimistično predvideno. V letu 2000, ko je bila zakonodaja sprejeta, se programi ocenjevanja niso začeli takoj, približno štiri leta so bila porabljena za različne pripravljalne postopke in postopke ocenjevanja, ki jih pristojni nacionalni organi nedvomno uporabljajo, so se začeli šele v letu 2004. Kljub temu, da je bilo do sedaj opravljenega veliko pomembnega dela, za mnoge aktivne snovi do maja ne bo mogoče izvesti ocene.

Glede na to, da direktiva določa, da je treba biocidne pripravke, ki vsebujejo aktivne snovi, ki niso vključene v Prilogi 1 ali 1A k direktivi, umakniti iz prometa najkasneje do 14. maja 2010, je bilo ocenjeno, da je nujno podaljšati rok za dokončanje postopka ocenjevanja. V nasprotnem primeru, če nekatere snovi umaknemo zato, ker niso šle skozi postopek ocenjevanja, sta potem morda lahko ogrožena tako zdravje kot tudi okolje v Evropski uniji, nedvomno pa bo ovirana tudi trgovina.

Glede zadeve, ki jo je omenila gospa Klass, bi rad povedal, da se ta zadeva nanaša na zaščito podatkov, predloženih za oceno aktivnih snovi. To velja natančneje za primere, ko podjetja niso bila vključena v prizadevanja za pripravo navedenih podatkov, "parazitstvo", pa lahko kljub temu svoje pripravke zadržijo v prometu do poteka prehodnega obdobja.

Komisija je na zadnji stopnji obdelovanja predloga za obsežno revizijo Direktive o biocidnih pripravkih in to je bilo jasno pokazano med posvetovanji, ki so bila izvedena, ko je bil ta predlog oblikovan in načrtovan. Mnoge pripombe gospoda Prodija in drugih bodo vsekakor upoštevane.

Komisija bo prej omenjeno vprašanje obravnavala v okviru obsežne revizije direktive. Izjava Komisije o tej zadevi bo poslana sekretariatu Evropskega parlamenta, da se vpiše v zapisnik današnje seje.

Podobno bodo tudi številne druge zadeve, ki jih je izpostavil Parlament, prav tako obravnavane v omenjenem predlogu, in sicer zadeve kot so razširitev razpona blaga in materialov, obdelanih s pomočjo biocidnih pripravkov, izboljšani postopki odobritve za biocidne pripravke, uvedba obvezne izmenjave podatkov med izdajanjem dovoljenj za pripravke in med odobritvijo aktivnih snovi v skladu z načeli uredbe REACH in v skladu z najboljšo prakso drugih zakonodajnih aktov kot so tisti, ki so bili nedavno sprejeti za fitofarmacevtska sredstva.

Za zaključek pa naj povem, da je Komisija zadovoljna z izidom pogajanj. Komisija je v položaju, da v celoti sprejme kompromisne spremembe in obljubi, da bo med glavno revizijo direktive upoštevala zadeve glede zaščite podatkov, ki sta jih danes tu izrazila Svet in Parlament.

Komisija upošteva vprašanja glede zaščite podatkov, izmenjave podatkov in "domnevnih parazitov", ki so bila postavljena med razpravami o predlogu za podaljšanje določenih časovnih rokov po Direktivi o biocidnih pripravkih. Komisija bo preučila ustrezne rešitve za prepoznane probleme v okviru obsežne revizije Direktive o biocidnih pripravkih.

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

Podpredsednik

Daciana Octavia Sârbu, *poročevalka.* – (*RO*) Ponovno bi se rada zahvalila svojim kolegom, poročevalcem v senci, s katerimi smo zelo dobro sodelovali. Bili smo zelo učinkoviti pri dokončanju poročila, kljub temu, da to ni tako pomembno kot bo dejanska revizija direktive.

Kakor ste videli, so vsi moji kolegi govorili o reviziji in manj o poročilu, o katerem razpravljamo danes, ker je to revizija, ki jo čakamo.

Tu smo priznano slišali, da to podaljšanje prehodnega obdobja za tri do štiri leta ni zaželeno, a verjamem, da je za nas mnogo pomembneje, da zagotovimo, da se pripravki dajo v promet zakonito in da bo izvedeno ustrezno ovrednotenje teh pripravkov.

Ponovno se vam zahvaljujem in kakor sem dejala, čakamo na čim prejšnjo revizijo Direktive o biocidnih pripravkih.

Predsednik. – Razprava je končana.

Glasovanje bo potekalo v torek, 24. marca 2009. <BRK>

17. Eno leto po Lizboni: uresničevanje partnerstva med Afriko in EU (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0079/2009) gospe Martens v imenu Odbora za razvoj o enem letu po Lizboni; uresničevanju partnerstva med Afriko in EU(2008/2318(INI)):

Louis Michel, *član Komisije*. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil Odboru za razvoj in njegovi poročevalki, gospe Martens, za to poročilo, v katerem je prva ocena strateškega partnerstva med Afriko in EU eno leto v vrhu v Lizboni.

Seveda z velikim zadovoljstvom opažam število pozitivnih elementov, ki so poudarjeni s tem poročilom, in napredek, ki je bil narejen med letom, ki je za tako obsežno in predvsem politično ambiciozno nalogo precej kratko. Da omenim le enega od teh, danes popoldan smo imeli sestanek med začasno delegacijo Parlamenta za odnose z vseafriškim parlamentom Afriške unije in začasnim odborom za odnose z Evropskim parlamentom vseafriškega parlamenta Afriške unije glede vloge parlamentov pri izvajanju in spremljanju strategije med Afriko in EU.

To je samo po sebi konkreten rezultat. Nova institucionalna arhitektura med dvema celinama se oblikuje in rad bi čestital predsednikoma za delo, ki sta ga opravila.

Namesto, da bi podrobno razpravljal o pozitivnih učinkih poročila gospe Martens, bi raje omenil tri ključne točke, ki jih poročilo izpostavlja za partnerstvo med EU in Afriko. Prva točka se nanaša na vlogo parlamentov. Veste kako močno verjamem v vlogo parlamentov tako pri aktivni udeležbi kot pri temeljitem pregledovanju demokratičnega postopka. Evropski in vseafriški parlament sta povabljena k sodelovanju v Strateškem partnerstvu med Afriko in EU v tej dvojni zmožnosti.

Zato vam lahko zagotovim svojo popolno podporo za predloge, podane v skupnem predlogu Evropskega parlamenta in vseafriškega parlamenta, ki je ponovljen v poročilu. Ti se najprej sestoje iz ustrezne ravni udeležbe v skupnih skupinah strokovnjakov, ki se nanašajo na štiri tematska partnerstva, ki vas skrbijo. Drugič, vključenost pri pripravi poročil o letnem napredku. Tretjič, sodelovanje v skupni delovni skupini, in četrtič, sodelovanje predsednikov na vrhu Afrike in Evropske unije.

Lahko bi dodal, da so se nekateri med temi predlogi že uresničili ali pa se uresničujejo. Glede civilne družbe in nevladnih udeležencev sem bolj kot kdor koli prepričan, da je glavni izziv za 2009 sestavljen iz pospeševanja doseganja stvarnih rezultatov pred srednjeročno oceno, ki je načrtovana za jesen 2009, in doseganja ambicije partnerstva, ki je osredotočeno na ljudi zunaj institucij.

V tem okviru se vključujejo nevladni udeleženci, da bi odigrali pomembno vlogo preden bodo vključeni v skupne skupine strokovnjakov za vsako od osmih tematskih partnerstev. Na evropski strani je bil lansko pomlad že ustanovljen organizacijski odbor civilne družbe za nadzorovanje in sodelovanje pri izvajanju partnerstva. Na afriški strani je bil prav tako nedavno ustanovljen organizacijski odbor pod zaščito Gospodarskega, socialnega in kulturnega sveta Afriške unije.

Evropska in afriška civilna družba bi se morali sestati na forumu ob koncu aprila 2009, da bi pripravili konkretne predloge za uresničevanje skupne ministrske trojke med Afriko in Evropsko unijo.

V zvezi s strateškimi partnerstvi in izrecno s tistim v zvezi z upravljanjem in človekovimi pravicami pozdravljam potezo Parlamenta v smeri proti stališču vlade, ki mi je tako pri srcu: dobro izvajanje izvršilnih funkcij in vplivov, ki jih dodeli javno pravo države, ki je nepristranska in sposobna dosegati potrebe in prizadevanja svojih državljanov.

Zato smo z upoštevanjem tega pred dvema letoma ustanovili 2,7 milijarde EUR vreden oddelek za upravljanje za vse države AKP. Ta pristop temelji na treh načelih: dialogu, spodbujanju reform in lastništvu teh reform s strani partnerske države. Vendar pa so v poročilu izraženi dvomi in skrbi, predvsem glede profilov upravljanja: kako so sestavljeni, kako se uporabljajo in njihov morebiten negativni vpliv na afriški mehanizem medsebojnega pregleda.

Opomnil bi vas, da so bili profili upravljanja, ki zajemajo vse razsežnosti teh (to so politične, gospodarske, družbene, institucionalne, okoljske in druge razsežnosti) le izhodiščna točka in nikakor niso vodili načrtovanja programa tega oddelka.

Nadalje, o rezultatih in sklepih analize smo razpravljali z vlado države partnerice med dialogom o načrtovanju programa. Na podlagi tega smo vlado spodbujali, naj pojasni svoj načrt reforme ali, če je potrebno, ga zaključi oziroma se še bolj poglobi, da bi prikazala pomembnost, ambicijo in verodostojnost teh reform na podlagi treh ocenjevalnih meril, ki bi potem omogočila, da se za vsako državo določi raven finančne spodbude. V tem okviru je bila posebna pozornost namenjena državam, ki so se zavezale afriškemu mehanizmu medsebojnega pregleda in so dokončale revizijo ter pri tem pokazale svojo željo, da nadaljujejo v tej smeri. Ta naloga je v okoren relief dodala zelo različne položaje vsake države, zadevne potrebe za reforme pa tudi različne sposobnosti za načrtovanje in predlaganje načrta upravljanja. Prožnost in pragmatizem sta bila zato potrebna pri dodeljevanju sklada za spodbujanje upravljanja. Januarja 2009 je Komisija objavila vmesno poročilo o postopku sklada spodbud in je vse to poslala institucijam Evropske unije za nedoločen namen.

Maria Martens, *poročevalka.* – (*NL*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, razpravljamo o poročilu "Eno leto po Lizboni: uresničevanje partnerstva med Afriko in EU", in sicer o izvajanju skupne strategije Afrike in EU za razvoj Afrike, kakor je bilo decembra 2007 določeno na vrhu EU-Afrika.

Vrh je bil pomemben dogodek. Dejansko se je prvič zgodilo, da sta Evropska unija in Afriška unija skupaj določili strategijo na podlagi skupnih vrednot in načel in medsebojnega spoštovanja, da sta skupaj dosegli sporazume na za doseganje razvojnih ciljev tisočletja in da sta skupaj našli rešitve za skupne izzive na primer na področjih varnosti, migracij in podnebja.

Vsi se zavedamo kritike v naših državah, kjer se ljudje sprašujejo ali je res smiselno še naprej vlagati denar v Afriko, predvsem v teh časih gospodarske krize. Rada bi še enkrat poudarila kako pomembna so naša prizadevanja za nadaljevanje razvoja Afrike in to velja za obe celini. Komisar Michel je imel prav, ko je na zasedanju v zvezi s tem pred kratkim dejal, da se z revščino veča tudi nestabilnost. To je prav tako pomembno z vidika demografskih trendov. Afrika bo kmalu predstavljala 20 % svetovnega prebivalstva, medtem ko bo Evropa predstavljala le 5 %. Imamo skupne težave, soočamo se s skupnimi izzivi. Ko ljudem v Afriki primanjkuje priložnosti, je povsem naravno, da jih bodo iskali v Evropi. Afrika si zasluži našo podporo in ne le zaradi tega.

Danes razpravljamo o izvajanju dogovorjene strategije in imamo akcijski načrt. Še naprej moramo delovati skupaj, da bi uresničili strategijo in akcijski načrt. Zadovoljna sem z rezultati, ki so bili doseženi do sedaj glede teh partnerstev. V mojih predhodnih poročilih sem vedno izražala zaskrbljenost zaradi pomanjkanja jasnih določenih vlog parlamentov pri izvajanju skupne strategije. V letu 2007 sta Vseafriški parlament in Evropski parlament izdala skupno izjavo, ki precej jedrnato povzema vse, kar je vključeno. Sedaj jo bom prebrala v angleškem jeziku.

"Kakor bodo institucije, ki zastopajo ljudi, morajo tudi naši parlamenti poskrbeti, da bo zadoščeno njihovim potrebam, da bodo njihove skrbi poslušali nosilci odločanja in da se bodo njihove odločitve odražale v politikah, ki jih bodo predlagale institucije, ki jih upravljajo. Naši parlamenti morajo igrati bistveno vlogo pri oblikovanju razprave o skupnih prednostnih nalogah za prihodnost naših celin, odražajo različne tokove mnenj v naših družbah in so zato kraj, kjer je treba voditi razprave in kjer je mogoče uskladiti različne poglede ter najti kompromise."

(NL) SL**Maria Martens**, poročevalka. Zato sem zadovoljna, da smo se na zasedanju dogovorili kakšna bi bila vloga parlamentov. Prav tako je bil, v zahvalo gospodu Gahlerju, našim kolegom v vseafriškem parlamentu in vsem vpletenim, dosežen sporazum o vlogi parlamentov. Gre za sodelovanje v skupini strokovnjakov v povezavi z osmimi partnerstvi in delovno skupino za uskljevanje. Parlamenti morajo prispevati k poročilom o letnem napredku in predsedniki Evropskega parlamenta ter vseafriškega parlamenta morajo biti povabljeni, da na afriških vrhovih podajo svoje vizije. To je pomembna podrobnost.

Zaključila bom še z enim vprašanjem za Komisarja. Vemo, da bodo opredelitve ODA v kratkem – v Aprilu – ponovno na agendi pogovorov EU-SEDAC in da bo sodelovala Evropska komisija. Ali nam lahko Komisar pove kakšna je njegova vizija za to razpravo in kakšen bo prispevek Evropske komisije?

Filip Kaczmarek, v imenu skupine PPE-DE. – (PL) Gospod predsednik, razvojna politika, eno najpomembnejših področij politike EU, je usmerjena v reševanje svetovne krize. K sreči in nikakor po nesreči je bila prva skupna strategija o partnerstvu ustvarjena za Afriko in vključuje Afriko.

Eden od razlogov za veliko pomembnost razvojne politike je dejstvo, da je postala instrument zgodovinsko usmerjene politike. V tem okviru je temeljni cilj sodelovanja o razvojnih vprašanjih preprečevanje preteklih postopkov in mehanizmov. Jomo Kenyatta, oče kenijske neodvisnosti, je to opisal na odločen, čeprav poenostavljen način. Vem, da komisar pozna znan citat. Gospod Kenyatta je nekoč dejal: "Ko so misijonarji prispeli, so imeli Afričani zemljo in misijonarji Biblijo. Naučili so nas moliti z zaprtimi očmi. Ko smo jih odprli, so imeli oni zemljo, mi pa Biblijo."

Zgodovinsko usmerjena politika pa ni edini razlog za evropsko vpletenost v probleme, povezane z razvojem. Obstajajo tudi bolj pragmatični razlogi. Afrika ostaja najrevnejša celina na svetu. Kljub temu že prvih 30 let doživlja obdobje gospodarske rasti. V vsakem primeru lahko dodamo, da je gospodarska rast višja kot v Evropi. Seveda obstajajo afriške države, ki so zaradi dela nesposobnih vlad vsekakor uspele uničiti svoja lastna gospodarstva. V splošnem lahko izjavimo, da je Afrika celina nedotaknjenih možnosti. Zadovoljen sem, da EU pomaga ponovno oživljati in aktivirati te možnosti.

Zaradi tega je eden od ciljev te strategije zagotavljanje širšega dialoga in sodelovanja na področjih, ki niso tipično povezana z razvojnimi vprašanji. Strategija pokriva široko paleto politik, vključno z varnostjo, energijo in podnebnimi spremembami. Vendar pa je zaskrbljujoče, da je bilo na večini področij napravljenega malo napredka. Prav tako moramo priznati, da določene države članice EU niso bile predane partnerstvu z Afriko kot so bile druge. Prepričan sem, da bo drugo leto partnerstva boljše in da bomo lahko svoje cilje dosegli hitreje.

Alain Hutchinson, *v imenu skupine PSE.* – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, eno leto slavimo razvoj tega novega postopka, tega novega dogovora med Evropsko unijo in Afriko. Ker je tako, mi boste dovolili, da sem manj zadržan kot običajno, komisar. Verjamem, da je treba ob prvi obletnici podeliti določeno število priznanj.

Tam doli primanjkuje vsega. Primanjkuje managerjev, zdravnikov, učiteljev in tehnikov. Tu je govora o vodenem priseljevanju, a še nismo sprejeli ukrepov, ki so nujni, da se na primer diasporam omogoči, da so na razpolago svojim državam. Tam doli jim niti ne uspeva nahraniti lastnega prebivalstva. Tu obnavljamo izvozne subvencije na naše kmetijske proizvode in spodbujamo biogoriva, kar vodi k ogromnim količinam monokulture tam doli.

Tam doli vse še naprej razpada, pomanjkanje se širi, bolezni ubijajo in primanjkuje vode. Tu mnogo govorimo, obljubljamo, razpravljamo in glasujemo o resolucijah. Kaj pa se v praktičnem smislu dogaja za prebivalce Afrike? Mislim, kot tudi vi, in vem, da ste popolnoma prepričani v to, da je čas, da povežemo parlamente teh držav in tako povežemo njihove prebivalce. Verjamem, da ne bo noben postopek med Evropsko unijo in Afriko uspel dokler bomo ostali na ravni politikov in tehnikov. Prebivalce Afrike je treba združiti in to moramo storiti preko njihovih parlamentov.

Vesel sem, da slišim, da je volja za razvoj tega posebnega odnosa na parlamentarni ravni. Vendar pa, komisar, imam nekaj dvomov, ker sva imela ravno pred to razpravo z vašo kolegico, gospo Ashton, dolgo razpravo o sporazumih o gospodarskem partnerstvu. Nenavadno je, da je skoraj nemogoče doseči sodelovanje parlamentov partnerskih držav v teh sporazumih. Ne uspeva nam prepričati dela tega Parlamenta, pa tudi Komisije, da bi bilo resnično nujno, da imajo najprej, preden vprašajo nas, Evropski parlament, besedo njihovi parlamenti, pred našim mnenjem glede vprašanj, ki bodo neposredno vplivala na življenja ljudi tam doli. Glede na to upam, da se bodo v zvezi s tem stvari spremenile.

Prav tako verjamem, da je pomembno, na srečo ste to poudarili, da v postopek mnogo več in bolje vključimo nevladne organizacije in afriško civilno družbo, prav tako sem omenil diaspore, a to je povezano z nami. Ne vem kaj je bilo v praktičnem smislu storjenega v zvezi s tem, a v vsakem primeru mislim, da daje postopku, ki ste ga sprožili, možnost za uspeh.

Toomas Savi, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, leto 2007 je bilo žal drugo leto po vrsti, ko so se prispevki za uradno pomoč za razvoj v razvitem svetu zmanjšali. Zato sem vesela, da je poročevalka ponovila potrebo po tem, da se države članice Evropske unije spodbudi, da ohranjajo svoje zaveze.

Mislim, da bi morale države članice revidirati svojo trenutno pomoč ciljnim državam, saj je na krivulji napredka razvojnih ciljev tisočletja iz leta 2008 razvidno, da je podsaharska Afrika edina regija, ki resno zaostaja na pričakovanim napredkom. To priložnost bi rad izkoristil, da države članice spodbudim k povečanju svojih prispevkov podsaharski Afriki, ki je najmanj razvita regija na svetu. Ciljne države tudi niso vedno preveč dojemljive za pogojno naravo pomoči EU. Nadaljevati bi morali s prizadevanji za globlje vključevanje teh držav.

Svetovna gospodarska kriza nas vse bremeni, a ne smemo pozabiti ali zanemariti dejstva, da so sedaj najmanj razvite države najbolj ranljive. Nadalje, z mirujočim položajem v Afriki je sedaj Evropa vse bolj prestrašena zaradi tokov priseljevanja, ki bi lahko postali za državo blaginje naporni. Mnogo pametneje je, da rešujemo probleme ljudi držav v razvoju, preden se ti razširijo na skrbi, ki jih moramo obravnavati tu v Evropi.

Wiesław Stefan Kuc, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, komisar, v Evropskem parlamentu ponovno razpravljamo o Afriki. Danes ne govorimo o vojni, človekovih pravicah ali pomoči državam v razvoju. Namesto tega poskušamo povzeti trenutno stanje glede partnerstva med Afriko in Evropsko unijo. Žal to partnerstvo skoraj ne obstaja.

Bodimo pošteni, imamo visoke težnje za doseganje razumevanja in sodelovanja med Afriško unijo, Parlamentom Afriške unije in Komisijo Afriške unije. Vendar pa Afrika še naprej ostaja najrevnejša celina na našem planetu, kjer imajo ljudje najkrajšo pričakovano življenjsko dobo na svetu, kjer so lakota in bolezni razširjene brez primere, medtem ko je raven izobraževanja in zdravstva, predvsem na revnih mestnih območjih in v vaseh, skoraj nična.

Pozitiven vpliv Afriške unije na gospodarski položaj je tako majhen, da je v praksi le lažna organizacija, ki nima nikakršnega vpliva v smislu reševanja vsakodnevnih problemov. To je organizacija politikov, ki jo uporabljajo za sodelovanje v svetovnem političnem življenju. Afrika je celina z bogatimi naravnimi viri, ki jih izkorišča cel svet. Vendar pa to ni imelo nikakršnega pozitivnega učinka na življenjske standarde prebivalstva ali v smislu zmanjšanja revščine. Različne organizacije poskušajo rešiti problem revščine, a napredek je komaj opazen. Poročevalka, gospa Martens, je to dejstvo jasno navedla.

V resnici ne vemo, kako pomagati Afriki, poročilo pa tudi ne nudi rešitve. Spomnimo se kako je bila miroljubna Kenija v nekaj dneh preplavljena s krvjo. Kako lahko zagotovimo, da bo finančna pomoč iz različnih držav ustrezno razdeljena? To je vprašanje, o katerem smo razpravljali pred nekaj meseci. Prav tako smo govorili o korakih Kitajske. Je morda Kitajska našla pravo pot? To pot bi morali previdno pregledati.

Luisa Morgantini, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, skupna strategija EU-Afrika je predvsem velik izziv, čas, ko lahko pokažemo, da smo sposobni sebe in naše politike ponovno pregledati. Mislim, da moramo še vedno zelo previdno pretehtati odnose med našima celinama in naše razvojne strategije.

To je dolg postopek, ne moremo pričakovati, da bomo vse rešili naenkrat, prav tako pa je tudi zelo zapleten, a najprej mora biti to po mojem mnenju postopek vključevanja in sodelovanja, ki je zgrajen od začetka: partnerstvo med enakopravnimi.

Lizbonski vrh tega ni uspel doseči v celoti, morda zaradi naglice, s katero je bil sklenjen, in niti Evropska unija niti Afriška unija nista hoteli ali bili sposobni dati parlamentom in civilni družbi strukturne vloge v Afriki ali Evropi. Sedaj je preteklo eno leto od vrha in kot močno poudarja gospa Martens v svojem poročilu, naš Parlament, vseafriški parlament in civilna družba še vedno nimajo prave besede pri določanju strategije.

Zato je nujno potrebno, nenazadnje za doseganje razvojnih ciljev tisočletja za premagovanje revščine in bolezni in za razvoj na področju kmetijstva in izobraževanja, da se ti vključijo skupaj z vsemi temami, ki so bile izpostavljene, od dezertifikacije do podnebnih sprememb in energije.

Nujno je, da se celotno lastniško in demokratično partnerstvo ohrani odprto za javnost in da se ga ne omeji le na vlade in odbore. Mi, kot Evropski parlament, smo razširili svoje odnose z vseafriškim parlamentom in nedvomno so imeli ti koraki naprej pozitiven učinek na skupno strategijo EU-Afrika.

Vendar pa so se leta 2007 pojavili številni dvomi glede financiranja. Ali bomo našli sredstva za dosego skupne strategije? Kakšna je prihodnost držav AKP in Cotonoujskega sporazuma? Kakšen bo naš odnos z mednarodnimi organizacijami – Svetovno banko, Mednarodnim denarnim skladom in STO? Delajmo skupaj, da naredimo te ustanove bolj demokratične.

V zaključek naj povem, da mislim, da bi morali navdušeno nadaljevati s tem izzivom, ker je Afrika, kot smo se naučili v zadnjih letih, celina, bogata s človeškimi in gospodarskimi viri; pristna partnerica. Čudovito je videti (komisar Michel, ki ga dobro poznam, se tega zaveda), da obstaja veliko bogastvo in ne le smrt, uničenje in vojna, kljub temu, da moramo seveda za gradnjo miru in demokracije delati na teh področjih.

Bastiaan Belder, *v imenu skupine IND/DEM*. – (*NL*) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil poročevalki, gospe Martens, za to solidno poročilo. Dobro je, da Parlament poleg tega, da pozdravlja naznanilo partnerstva, prav tako res spremlja otipljive rezultate. To je tisto, kar Afrika potrebuje. Za temelje za uspešno partnerstvo z Afriko so potrebni dobro upravljanje in človekove pravice. To je bistvenega pomena na celini, kjer lahko župani povzročijo padec predsednikov in kjer nek drug predsednik pohablja svoje lastno prebivalstvo za preganjanje političnih nasprotnikov. Svet in Komisija bi morala poskrbeti, da bi bila to ključna prednostna naloga.

Ko omenjam dobro upravljanje, imam prav tako v mislih vlogo Kitajske, ki je le bežno omenjena v tej resoluciji. Preseneča me, da ni uspelo izreči nobene kritične opombe glede občasno katastrofalnih posledic vpletenosti Kitajske v Afriko. Evropska unija se lahko morda nekaj nauči iz 2 milijard EUR, ki jih kitajsko-afriški razvojni sklad vloži v Afriko. Dejstvo, da Peking vlaga tudi v države kot je Zimbabve, pove vse o prispevku Kitajske za dolgoročno demokracijo in dobro upravljanje v Afriki.

Prav tako imam pripombo za poročevalko. V odstavku 46 se navezuje na zanesljivo in neodvisno preskrbo s hrano v Afriki. Mislim, da v tej resoluciji manjka besedilo, ki bi bilo poglobljeno v problem, ki obstaja že mnogo let, in sicer, najemanje ali celo nakup velikih površin kmetijske zemlje s strani zunanjih držav ali podjetij, pri čemer gre pridelek k tujim vlagateljem in zato ne koristi nedohranjenemu krajevnemu prebivalstvu. Takšni položaji so res precej mučni. Nadalje, ta vlaganja ne zagotavljajo nobenih delovnih mest. Sramotno je, da resolucija ne obravnava tega specifičnega problema, ki trenutno v medijih ponovno dobiva veliko pozornosti.

Michael Gahler (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, kot predsednik začasne delegacije za odnose z vseafriškim parlamentom, bi rad danes priložnost izkoristil, da se zahvalim mnogim sodelujočim ljudem. Najprej bi se rad zahvalil Mariji Martens, ki je pripravila odlično poročilo o napredku glede dogovorjene strategije Afrika-EU. Drugič bi se rad zahvalil vpletenim institucijam. V okviru heksaloga, to je z vključevanjem šestih sogovornikov, smo uspeli doseči dogovor med tema dvema parlamentoma. Obe Komisiji sta se strinjali, prav tako pa tudi oba Parlamenta in oba Sveta. Kar zadeva Svet, bi izpostavil predvsem pravno službo, ki je

vedno izjemno pomembna, ko gre za takšne zadeve, saj včasih skupna stališča tu niso uspešna. Vendar pa smo po prvem zasedanju v Adis Abebi uspeli na našem drugem današnjem zasedanju izvesti in se končno dogovoriti o tem, kar smo se dogovorili glede vključenosti obeh parlamentov.

Rad bi komentiral izjavo gospoda Hutchinsona. Kaj se v resnici dogaja? Da, mnogo slabih stvari se dogaja v Afriki. Vendar pa je moj vtis in morda je to naključje, da se je od sporazuma o tej skupni strategiji na udarce Afrika odzivala drugače. V Mavretaniji, Gvineji, Gvineji Bissau in na Madagaskarju se je Afrika odzvala tako, da je začasno prekinila članstvo teh držav. To se ni zgodilo v preteklosti. Takrat bi bil to kot običajno posel.

V tem pogledu bi prav tako rad izjavil, da bi mi, kot Evropske vlade, morali upoštevati ta dejstva. Če partnerstvo temelji na skupnih vrednotah, potem se moramo Evropejci prav tako odzvati, ko se odzovejo Afričani, ko gre v Afriki kaj narobe. Zato sem prepričan, da, če bomo kot parlamenti bolj vključeni v izvajanje strategije v prihodnosti, bomo lahko temu partnerstvu prinesli dodano vrednost.

Ana Maria Gomes (PSE). – (*PT*) Rada bi čestitala gospe Martnes za to pomembno poročilo in izpostavila kako pomembna sta vloga tega Parlamenta pri spremljanju izvajanja skupne strategije Afrika-EU in zadevnega Akcijskega načrta.

Glede več partnerstev izmed osmih v strategiji so bili narejeni pomembni koraki, predvsem pri ustanavljanju skupnih skupin strokovnjakov in ekip za izvajanje in pri začetku dialoga v okviru teh partnerstev.

Vendar pa obžalujem, da so do konca prvega leta nekatera partnerstva še vedno v postopku opredeljevanja delovnih metod in da še vedno niso ustvarile končnih rezultatov, časovnih razporedov ali proračunskih postavk.

Upam, da bo naslednje skupno letno poročilo o napredku mnogo bolj specifično kot je prvo pri predstavitvi rezultatov in pri njegovi navedbi finančnih okvirov. Zlasti je pomembno, da smo oprezni v smislu spoštovanja zavez, ki so jih sprejele Evropska unija in njene države članice z namenom, da se izberejo razvojni cilji tisočletja. Prav tako moramo zagotoviti, da svetovna recesija, ki prizadeva vse, ne bo povzročila nesorazmernega prikrajšanja državam in ljudem Afrike, glede na to, da so že sedaj najbolj ranljivi.

Razvoj in demokratično upravljanje v Afriki mora biti del strategije za izhod iz krize za vse nas. V tem pogledu moramo prav tako doživeti večji napredek v vseh partnerstvih, vključno s tistimi, ki so politično bolj občutljiva, kot je to v primeru upravljanja in človekovih pravic.

Vlogo Evropskega parlamenta v postopku je treba okrepiti tako, da uradno dobi nadzorne funkcije, in ga vključiti v delo ekip za izvajanje strategije. Prav tako je nujno zagotoviti, da so v postopek vključeni akterji, ki zastopajo tako evropsko kot tudi afriško civilno družbo, predvsem nacionalni parlamenti, nevladne organizacije in mediji.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, opozoril bi rad na tri vprašanja v tej razpravi. Najprej, decembra 2007 je Evropski parlament sprejel novo strategijo EU-Afrika, katere namen je bil zagotavljanje enakosti med obema stranema. Glavno vprašanje v jedru te strategije je bilo zmanjšanje revščine v afriških državah. Vendar na tem področju v preteklem letu ni bilo velikega napredka.

Drugič, nadaljevanje finančne in gospodarske krize bi lahko žal poslabšalo položaj, ki je pred afriškimi državami. Vodilne svetovne finančne ustanove za leto 2009 napovedujejo naslednje. Mednarodni denarni sklad ocenjuje, da se bo svetovni BDP zmanjšal za 1 %, na drugi strani pa Svetovna banka ocenjuje padec za 2 %. STO predvideva zmanjšanje vrednosti svetovne trgovine za kar 9 %. To se bo zgodilo prvič po 50 letih. Kriza, s katero se sooča večina razvitih držav, bo po navedbah Mednarodnega denarnega sklada vplivala tudi na države v razvoju, vključno s tistimi v Afriki, hkrati pa se bo povečala brezposelnost in revščina bi lahko povzročila javne nemire in bi lahko v nekaterih primerih pripeljala tudi do vojne.

Upam, da bo z vidika krize in njenih posledic, ki jih bomo čutili še naslednjih nekaj let, na ustrezen način popravljena strategija sodelovanja med EU in Afriko, da bi se preprečili tovrstni civilni nemiri ali morda celo oboroženi spori, ki jih lahko povzroči svetovna gospodarska kriza.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Gospod predsednik, v Lizboni so decembra 2007 voditelji držav ali vlad Evropske unije sprejeli skupno strategijo Afrika-EU in prvi akcijski načrt za njeno izvajanje.

To strategijo so povzročila tri dejstva. Prvo dejstvo je bilo to, da na afriški celini mirovni proces in postopna utrditev demokratičnih sistemov soobstojata z nenehnimi spori, kot je spor v Darfurju, visokimi ravnmi revščine in pojavom položajev kot so obsežni vali nezakonitega priseljevanja.

Drugo dejstvo je, da je podsaharska Afrika najrevnejša regija na planetu. Prebivalstvo ima nizko pričakovano življenjsko dobo, nizke ravni izobrazbe in pismenosti in visoko demografsko rast. Tristo milijonov ljudi živi od manj kot 1 EUR na dan.

Tretje dejstvo je, da je Afrika fizično prizorišče velikih pandemij, kraj, kjer živi več kot dve tretjini ljudi, okuženih z aidsom, in prizorišče, kjer 90 % vseh bolezni povzroči malarija.

V preteklem letu smo dosegli malo napredka na ciljih, ki smo si jih zastavili, in glede na to, da akcijski načrt zajema obdobje do leta 2010, moramo takoj ukrepati na dveh pomembnih področjih. Najprej, sodelovati moramo pri demokratičnem upravljanju, krepitvi ustanov in povečanju vloge civilne družbe, s posebno pozornostjo na politikah spola. Drugič, sodelovati moramo pri obravnavanju osnovnih družbenih potreb, kot je boj proti lakoti in začetek razvojnih programov na področjih izobraževanja, zdravstva in dostopa do osnovnih virov kot je voda.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Gospod predsednik, partnerstvo, o katerem razpravljamo danes, je odgovor na potrebe Afrike, saj zagotavlja podporo za postopek demokratizacije v afriških državah in za človekove pravice in istočasno zagotavlja močno dvostransko vključevanje v boj proti podnebnim spremembam na področju energetske varnosti.

Danes ob upoštevanju vse večje svetovne soodvisnosti in skupne odgovornosti prav tako potrebujemo vdanost morebiti šibkejših partnerjev. Za primer vzemimo boj proti podnebnim spremembam. Kljub temu, da Afrika še najmanj prispeva k onesnaževanju našega ozračja, najbolj silovito čuti njegove posledice. Zato moramo afriške države vključiti v boj proti podnebnim spremembam, predvsem v smislu, da kar se da na široko izkoristimo obnovljive energetske vire, ki so na voljo tem državam.

Določene države želijo afriške države pritegniti pod svoj vpliv. To se ne bi smelo zgoditi. Afrike ni potrebno nadzirati. Namesto tega potrebuje našo pomoč in podporo. Hkrati pa moramo Afriko obravnavati kot enakopravno partnerico namesto kot le prejemnico finančne pomoči. To, da imamo enako pogoje, pospešuje večjo stopnjo lojalnosti.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, zahvalil bi se rad različnim govornikom.

Vesel sem, da ste z rezultati zadovoljni, prav tako pa je nedvomno jasno, da to še ni dovolj. Razumeti moramo, da se stvari dogajajo šele eno leto in da bi jih morali v letu 2009 za eno stopnjo pospešiti.

Sprejemamo osnove različnih govorov in izpostavljena vprašanja popolnoma ustrezajo mojim prepričanjem. Očitno je, da brez lastništva ni mogoč razvoj, kot sta povedala gospod Hutchinson in gospa Morgantini. Enako očitno je, da sta zlasti pomembni tudi vloga nacionalnih parlamentov in vloga civilne družbe.

Nadalje obžalujem, da ni bilo mogoče izvesti temeljite reforme institucionalnih mehanizmov, ki upravljajo odgovornost Parlamenta za razvojno politiko. Spomnim se, da ste zahtevali, da se razpravlja o državnih strateških dokumentih, ne le tu, ampak tudi v nacionalnih parlamentih partnerskih držav. Evropski svet mi tega ni dovolil, zato sem poslal državne strateške dokumente skupni parlamentarni skupščini. Po tej poti ste jih potem poslali naprej različnim parlamentom v Evropi, a to ne doda k nobeni vrsti institucionalnega upravljanja, kot si iskreno želim, da bi bilo. V opomin dodajam, da bo to še naprej ena mojih brezpogojnih prednostnih nalog, ker bi naredili ogromen napredek, če bi bili Evropski razvojni skladi vključeni v proračun. Dokler pa ta ne bo vključen v proračun, imamo še vedno slabe razloge, da ne dovolimo Parlamentu igrati vloge, ki bi jo moral, in zaradi tega bo komisar, zadolžen za razvoj, včasih nemočen. Mnogo preprostejše bi bilo, če bi tu v Parlamentu razpravljali o prednostih nalogah, programih in projektih. Lahko bi napredoval, podprt s tem ozadjem. Žal, pa to še ne drži. Upam, da bomo prišli do tam.

Ne želim preskakovati vprašanj, ki se mi prav tako ne zdijo pravilna. Opomnil bi vas, da smo preteklo leto na evropski ravni potrošili prispevek Komisije in držav članic, vedoč, da je vsaka vložila 46 milijard EUR. Vendar pa smo 1,7 milijard EUR v zaostanku s programom, ali recimo temu za zastavljenim ciljem. V nobeni meri nisem zadovoljen s tem in mislim, da se moramo v prihodnosti boriti za to. Parlament bo moral biti resnični ambasador tega sporočila in bo moral uporabiti pritisk. Potrebovali bomo vso moč, ki nam je na voljo na politični ravni, preprosto, da bomo držali države članice, da bodo spoštovale svoje zaveze z leta 2005. Ne bo enostavno. Še vedno se spomnim boja za milijardo EUR za instrumente za hrano. To ni bilo enostavno, a dosegli smo dobre pogoje. Dobili smo dodatno milijardo, vendar je bila ta razširjena na tri leta namesto na dve. K sreči se projekti pomikajo naprej in njihovo izvajanje napreduje v pozitivnem smislu. Zato se seveda popolnoma strinjam.

Ne nameravamo ponovno odpreti vprašanj DAC. Obstajajo nekatere ureditve *à la marge* o katerih razpravljamo, na primer misije za ohranjanje miru.

(FR) Zato nimamo nikakršnega namena ponovno odpreti te razprave. Nadalje moram povedati, da sem zelo oprezen. Nisem preveč za ponovno odprtje te razprave, ker, če jo bomo, boste videli celo kako nekatere države članice sodelujejo, da bi v proračun za to vključile vse.

Gospod Cook, povedati vam moram, da se ne strinjam s tem, da smo zgubili naše ideale. Mislim, da to ni tako. Mislim, da morate le slišati glasove v tem Parlamentu, da bi spoznali, da smo še vedno izredno predani zagovarjanju držav v razvoju. Ni res, da ne prispevamo k rešitvi. Očitno ni mogoče pričakovati, da bomo lahko rešili vse, a zgrozim se ob misli kako reven bi bil svet brez evropske pomoči.

To ni dovolj, popolnoma se strinjam, a predstavlja 57 % svetovne pomoči. Žal mislim, da o tem ne moremo razpravljati sedaj, a vprašanje glede tega, če vemo, ali evropska pomoč iz naših držav članic ali od Komisije še vedno dosega svoje cilje, ali je še vedno učinkovita, če je to dober način dela, je druga zadeva. Rad bi, da se ta razprava vrne na vprašanje ustanavljanja ali neustanavljanja proračunske podpore in pogojenosti, ker sem tudi sam, kot vi, zelo negotov glede slednjega.

Glede na povedano moramo še vedno vedeti kaj hočemo. Če hočemo, da vlada pristopi k civilni družbi ali pridobi njeno prebivalstvo, ali v nekaterih primerih parlament, k sodelovanju, moramo ravno tako sprejeti, da moramo uveljaviti pogoje. To je zato, ker včasih ni dovolj, da preprosto rečemo vladi: "upamo, da boste to storili", da strastno prosimo ali preprosto prijateljsko predlagamo. Vprašanje, ki obkroža pogojenosti (beseda pogojenost mi ni všeč, raje govorim o merilih), je še vedno pomembno. Ko na primer govorite o profilu, verjamem, da je še vedno precej običajno, da lahko enega ustvarite. Ta profil ni bil uporabljan za pripravo proračuna za pobudo. Za nas je še vedno precej običajno, da analiziramo profile upravljanja vsake države, ko se pripravljamo, da jim bomo dodelili dodatnih 25 ali celo 30 % finančnih spodbud. Vse te razprave so še vedno odprte. Ne želim jih zapreti, a upam, da bomo na neki točki to sposobni storiti.

Preskočil bom vse, kar je povezano s Kitajsko. Očitno menim, da je to dobra razprava. Seveda mislim, da imajo države v razvoju pravico za sodelovanje, ki ga želijo, zahtevati ponudbe. Afrika ni več izključno območje Evrope in to je zelo dobro. Menim, da je to pomembno.

Vsekakor je priporočljivo dvomiti v kakovost razvojnih politik, določenih med Kitajsko in Afriko. Ne moremo ju kritizirati, ker to počneta, a lahko se sprašujemo. Na primer, že nekaj mesecev prejemam poročila o kitajskih pogodbah v Demokratični republiki Kongo. Ne pravim, da so to slabe pogodbe. Preprosto pravim, da si cela vrsta vprašanj zasluži odgovore. Trenutno smo zaposleni z odgovarjanjem nanje, predvsem na vprašanje državnega jamstva, ker je to sporazum, ki se sklene z zasebnim podjetjem. Prav tako se ukvarjamo z določenim odstotkom posojil v primerjavi z darili, z dejstvom, da niso bila razpisana, in dejstvom, da je znesek skoraj enak tistemu, ki ga je država dolžna Evropskemu denarnemu skladu. Vse to so vprašanja, za katere je treba najti rešitve, a ne z odpovedjo tovrstnega odnosa. Afriške države imajo pravico sklepati sporazume o partnerstvu tudi s Kitajci. Na to točko se ne bom vrnil.

Gospa Morgantini, mislim, da ste izpostavili nekatera vprašanja, ki jih je postavil že gospod Hutchinson. Jasno je, da bo resnični problem vedno v zagotavljanju, da bo odnos med nami in državami v razvoju pristno partnerstvo. Mislim, da je bil vrh v Lizboni pomemben korak naprej, ker smo v besedilih vsaj utrli začetke nove filozofije enakopravnih partnerjev v smislu pravic in odgovornosti.

Vendar pa očitno še vedno nismo v celoti tam in to je eno od vprašanj, ki je povezano z lastništvom in kjer je mogoče s proračunsko podporo. Povezano je z lastništvom s strani civilne družbe in razprave na parlamentarni ravni. Mislim, da imate prav in da so to področja, na katerih moramo delati.

Postavili ste še eno vprašanje, ki me resnično skrbi in ki je po mojem mnenju bistven predmet za razpravo. Vprašanje se je glasilo: "Kako lahko dosežemo boljše usklajevanje: tako, da ljudi pripravimo, da bodo bolje sodelovali, da bolje razdelimo delo, da bolje podpiramo svetovno razvojno politiko med različnimi partnerji; vlogo Svetovne banke, Svetovne trgovinske organizacije, Mednarodnega denarnega sklada, Komisija in vseh velikih darovalcev?"

Res je, da sedaj obstajajo, kot smo povedali na nekem drugem zasedanju, prekrivanja in podvajanja. Obstaja celo konkurenca in ni vedno koristna konkurenca. Povem vam lahko, da je bilo narejenega veliko napredka v preteklih dveh letih, predvsem s Svetovno banko. Povem vam lahko, da sem zaradi novega sporočila, strategije in filozofije, ki jih zaznavam pri Svetovni banki, precej optimističen. Zato ostaja še prostor za drugo vrsto sodelovanja, za sodelovanje med razločnimi partnerji, in mislim, da ste res pokazali na temeljno točko, ki jo bomo morali podrobno obravnavati.

Seveda je dobro upravljanje pomemben element, je razlog pripravili vse potrebno za sveženj v zvezi z upravljanjem.

Gospa Gomez je omenila pomembno temo glede učinkov finančne krize na gospodarski in družbeni položaj v državah v razvoju. Skoraj vsi strokovnjaki se trenutno strinjajo, da bo vsaj 2 % znižanje v rasti, kar predstavlja do 50 milijonov več revnih ljudi. Tega se moramo dobro zavedati.

Kar zadeva nas, bom zadovoljen že, če bodo države članice držale svoje obljube iz leta 2005. Zagotavljam vam, da se bomo morali skupaj izredno močno boriti, da jih bomo prisilili, da to storijo.

Drugič, zaposlen sem s pripravo sporočila, aprilskega svežnja, ki sem ga obljubil in seže dlje od javne pomoči za razvoj. Poskusil bom mobilizirati celotno vrsto oddelčnih proračunov Komisije za razvojne politike. Povedati vam moram, da obstajajo nekatere resnično zanimive prednosti. Prav tako na svežnju delam z Evropsko investicijsko banko, predvsem glede podporne infrastrukture, da bi jih poskusil hitro razviti in imeti hiter učinek. S tem bom prišel v Parlament v Aprilu. Povedal bi rad le, da moramo zajeti še eno pomembno vprašanje, in sicer vlogo civilne družbe in nacionalnih parlamentov.

S tem bom zaključil. Gospod Hutchinskon je nekoč predlagal, da bi bilo mogoče s poslanci tega parlamenta izvesti nekatere poskuse in morda s poslanci parlamentov držav članic, da se, kjer je to mogoče storiti, izvedejo razprave o državnih strateških dokumentih. To sem imel priložnost storiti v treh različnih državah. Zelo dobro je delovalo, a očitno je, da je delovalo dobro, ker smo imeli v teh treh državah podporo njihovih vlad, ker je to brez podpore v zvezi s tem vprašanjem izredno težko. Zato mislim, da imate prav: mobilizacija parlamentarnih ukrepov je vsekakor ena od prednostnih nalog. V vsakem primeru mi verjemite, da bom storil vse, kar je v moji moči, da to zagotovim.

Maria Martens, *poročevalka*. – (*NL*) Gospod predsednik, dejansko nimam več kaj dosti za dodati. To je prva razprava o izvajanju strategije. Začeli smo, a še vedno smo na začetku. Izredno veliko je treba še storiti. Afrika ostaja najrevnejša država. Vsi ste izpostavili kje so naše skrbi in s kakšnimi izzivi se soočamo, naj bo to v zvezi z mirom in varnostjo, gospodarsko rastjo, dobrim upravljanjem, krepitvijo zmogljivosti ali vlogo parlamentov in civilne družbe. Komisar je v zvezi s tem podal nujne pripombe.

Rada bi se zahvalila vam, moji kolegi poslanci, komisarju in našim kolegom iz vseafriškega parlamenta. Še naprej bomo sledili temu postopku.

Predsednik. – Razprava je končana.

Glasovanje bo potekalo v torek, 24. marca 2009. <BRK>

18. Pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je kratka predstavitev vrste poročil, skupaj osem, zato bi rad vljudno prosil vse poslance, da se strogo držijo svojega odmerjenega časa za govor za ta posebni postopek, in prav tako prosim Komisijo, da se v svojih odgovorih drži točk, drugače bomo imeli težave pri ohranjanju dnevnega reda. To bo prav tako v pomoč tolmačem.

Naslednja točka je poročilo (A6-0085/2009) gospoda Hutchinsona v imenu Odbora za razvoj o pogodbah o razvojnih ciljih tisočletja (2008/2128(INI)).

Alain Hutchinson, *poročevalec*. – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, skoraj tri leta so Evropska unija in države članice predane izboljšanju učinkovitosti našega sodelovanja z državami v razvoju. Določene stvari so bile narejene, a predvsem znotraj držav članic je močan odpor in zato je treba narediti še ogromen napredek.

Dostop do zdravstva in osnovnega izobraževanja so le sanje za več milijonov ljudi, med njimi mnogih žensk. Vsak da ne gre v šolo 72 milijonov otrok, povečini so to deklice. Vsako minuto umre ženska zaradi zapletov, povezanih z nosečnostjo ali pri rojevanju, medtem ko vsake tri sekunde umre otrok zaradi bolezni, ki bi jo lahko zdravnik brez težav preprečil.

Iz geografskega vidika je podsaharska Afrika, kot smo se dejansko ravnokar spomnili, tista, ki še naprej doživlja najbolj katastrofalen položaj, in glede na to, kako stvari potekajo, je tveganje, da se bo to nadaljevalo mnogo let.

V tem okviru je res, da bi lahko proračunska podpora, to je finančna podpora, ki je vključena neposredno v proračun držav upravičenk, uspešno pripomogla k zagotavljanju predvidljivejše pomoči, ki je usmerjena v prednostne sektorje in je zato učinkovitejša. Zato je Komisija pripravila zamisel, da bi sklepala pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja, kar namerava predlagati določenim državam, da bi dodelila sredstva za šestletno obdobje in pripravila letno spremljanje, pri katerem je poudarjeno doseganje rezultatov glede zdravja in izobraževanja.

V našem poročilu je poudarjena pomembnost takšne pobude, prav tako pa je postavljena vrsta vprašanj, na katere so potrebni jasni odgovori. Katera merila bo na primer Komisija predlagala, ki jih morajo države v razvoju izpolnjevati, da bi si lahko prizadevale za sklenitev tovrstne pogodbe? Kakšna bo življenjska doba takšnega projekta in kakšni bodo pogoji za njegovo izvajanje? Prav tako bi radi poudarili, da Komisija še ni objavila nikakršnega uradnega sporočila o tej temi, če želite vedeti več, trenutno ni notranjih dokumentov, na katere bi se sklicevali, ampak so na spletni strani Odbora za razvoj na voljo le osnovne informacije.

Kljub temu, da ima proračunska podpora Komisije več pozitivnih lastnosti, kot je njena povezanost z doseganjem rezultatov glede zdravja in izobraževanja ali na splošno njeno načrtovanje na vsaka tri leta, bi morali vedeti, da je to daleč od popolnosti. Na primer, naj vas spomnim, da bo Komisija, kot tudi večina drugi ponudnikov pomoči, zagotovila le proračunsko podporo za države, ki so izvajale program Mednarodnega denarnega sklada. Ta položaj je problematičen predvsem, ko vemo, da lahko takšni programi omejijo pristojnost vlade za vlaganje v razvoj in ko se določijo previsoki cilji, predvsem glede inflacije in proračunskega primanjkljaja.

Potem pa, tudi, če se Komisija odloči, da bo zagotovila dolgoročno proračunsko podporo, ne bo ničesar, kar bi zagotovilo, da ta pomoč ne bo sama postala predmet birokratskih postopkov, ki, kot vemo, vodijo do bistvenih zamud v izplačilu.

Nazadnje pa proračunska podpora trpi resno pomanjkanje preglednosti in lastništva s strani vpletenih držav in njihovega prebivalstva. Sporazumi za financiranje so le redko objavljeni, Komisija pa prav tako ne vključuje avtomatično organizacij civilne družbe in poslancev parlamenta v svoje dialoge z vladami držav v razvoju, kot smo omenili prej.

Kljub temu je danes splošno priznano, da mora biti zaradi učinkovitosti razvoj popolnoma v rokah vlad, pa tudi ljudi držav v razvoju.

Da povzamem, pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja bodo le priložnost za izboljšanje učinkovitosti naše pomoči, če bo zelo jasno opredeljena, skupaj s pogoji upravičenosti, izvedbe in vrednotenja. V našem poročilu je zato poudarjena pomembnost pobude, med tem pa pozivamo k previdnosti in poudarjanju potrebe po tem, da je Komisija mnogo jasnejša glede svojih namenov in da odgovori na posebna vprašanja, postavljena v poročilu.

Ne želim zaključiti ne da bi se za trenutek dotaknil nedavnega posebnega poročila Računskega sodišča o razvojni pomoči Evropske komisije za zdravstvene storitve v podsaharski Afriki. Sklepi poročila so zaskrbljujoči. S finančnega vidika vidimo, da se prispevki javne pomoči zdravstvenemu sektorju niso povečali od leta 2000. Nadalje, kaže, da je bila proračunska pomoč v zelo mali meri uporabljena za zdravstveni sektor podsaharske Afrike. Posledično, komisar, razumete zakaj se v našem poročilu vračamo k zamisli, da je popolnoma nujno, da se bolj osredotočimo na zdravstveni sektor, prav tako pa tudi, da ni ničesar, kar bi zagotovilo, da nam bodo dosego tega omogočile pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja.

Louis Michel, *član Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil Odboru za razvoj in njegovemu poročevalcu, gospodu Hutchinsonu za to poročilo, ki se vrača na številna vprašanja in skrbi, ki so nam popolnoma skupne.

Več in boljša razvojna pomoč je nujna, če hočemo doseči razvojne cilje tisočletja do leta 2015, prav tako pa tudi pomoč, ki je mnogo bolj predvidljiva in manj začasna, kakor nas po pravici spominja vaše poročilo.

Ta prizadevanja bodo očitno izvedena z uporabo kombinacije več instrumentov. Vendar pa z mojega stališča v državah, ki to dovoljujejo, ostaja proračunska podpora, ne glede na to, ali je splošna ali oddelčna, najbolje prilagojen in najprimernejši instrument.

Proračunska podpora je najboljši način za krepitev nacionalnih sistemov in postopkov, povečanje lastništva s strani držav, pospeševanje usklajevanja, zmanjšanje stroškov prenosov in tako izboljšanje upravljanja javne potrošnje in pospeševanje doseganja razvojnih ciljev.

Komisija je v veliki meri že povečala uporabo proračunske podpore in bo to ponovno storila v naslednjih šestih letih v okviru desetega Evropskega razvojnega sklada (ERS). To je za večjo učinkovitost tega instrumenta in večjo predvidljivost in zato je Komisija v posvetovanju z državami članicami in drugimi zainteresiranimi stranmi izdelala dolgoročnejšo obliko proračunske podpore, ki smo jo poimenovali pogodba o razvojnih ciljih tisočletja za države, ki izpolnjujejo določena merila: dobra učinkovitost v preteklosti, zanesljivo upravljanje javnih financ, ustrezna oddelčna politika in tako dalje. Pogodba o razvojnih ciljih tisočletja je naravni razvoj splošnih proračunskih podpor, ne le zato, ker je bolj predvidljiva, ampak predvsem, ker je osredotočena na rezultate in ima odziv, ki se razvršča glede na učinkovitost. To o partnerske države, ki se obvežejo k osredotočanju svojih politik in posledično svoje potrošnje na razvojne cilje tisočletja.

Pogodba o razvojnih ciljih tisočletja nudi naslednje ključne elemente: šestletno zavezo, to je šest polnih let v nasprotju z običajnim trajanjem treh let za splošne proračunske podpore, zagotovljeno stalno plačilo vsaj 70 % celotnih obveznosti, če ni kršitve pogojev v katerih plačila zastarajo ali bistvenih in temeljnih elementov sodelovanja, spremenljivi del do 60 %, namenjen, da se nagradi učinkovitost z namenom doseganja razvojnih ciljev tisočletja in povezanih s kazalniki rezultatov, predvsem na področjih zdravja in izobraževanja, prav tako pa napredka na področju upravljanja javnih financ.

Države so upravičene, če so že na zadovoljiv način uporabile proračunske podpore kot del devetega ERS, pa tudi tiste, ki kažejo močno zavezanost zagotavljanju nadzora in doseganja razvojnih ciljev tisočletja. To je namenjeno izboljšanju upravljanja proračunskih virov držav, kjer imajo darovalci svojo lastno kordinacijo.

Po ocenitvi 10 držav je Komisija pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja dodelila sedmim, in sicer Burkini Faso, Gani, Maliju, Mozambiku, Ruandi, Ugandi, Tanzaniji in Zambiji. Ti programi so bili lani decembra prestavljeni državam članicam, ki so jih dodelile. Tri pogodbe so že bile podpisane: Zambija in Ruanda, ki sem jih podpisal osebno, pa tudi Mali. Druge bodo zaključene v naslednjih nekaj tednih. Skupaj teh sedem programov predstavlja približno 1,8 milijard EUR. Z drugimi besedami: približno 50 % celotne splošne proračunske podpore in približno 14 % celotnega desetega ERS za nacionalne usmeritvene programe.

Razume se, in vaše poročilo to dejansko spodbuja, da bomo poskušali ta ukrep razširiti na druge države, tudi države, ki ne sodijo v AKP, glede na izkušnje, ki jih bomo pridobili iz teh prvih držav. Očitno bo treba izdelati druge pristope za države, ki še niso upravičene do proračunske podpore, a pogodba o razvojnih ciljih tisočletja že tvori pomemben prispevek k izboljšanju učinkovitosti pomoči in pospeševanja napredka proti doseganju razvojnih ciljev tisočletja.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v torek, 24. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Toomas Savi (ALDE), *v pisni obliki.* – Pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja pomenijo pomemben premik proti jasnejšemu načrtu za dosego razvojnih ciljev tisočletja. Seveda je pomembno, da potenciala teh pogodb ne bodo zmanjšali prekomerni upravni postopki Komisije, kot je poudaril poročevalec.

Pogojna narava razvojne pomoči EU bi lahko prevladala le, če bi EU delovala v monopolu in bila tako edina ponudnica razvojne pomoči. Trenutno so na primer naša prizadevanja v Afriki do precejšnje mere zaman, saj Ljudska republika Kitajska izvaja "politični damping", ko nudi pomoč brez vsakršnih zahtev za prehod k demokraciji, pravni državi in spoštovanje človekovih pravic.

Nekatere vlade v Afriki bi lahko prerezale birokracijo Komisije tako, da naše ponudbe za razvojno pomoč ne bi upoštevale, kar je izredno nevarno, saj s tem izgubimo priložnost, da te države vodimo v pravi smeri.

Komisijo bi rad prosil, naj obravnava to zadevo tak, da poenostavi postopke, hkrati pa naj ohrani zadostni nadzor nad izplačilom zagotovljenih sredstev.

19. Družbena odgovornost podizvajalskih podjetij v proizvodni verigi (kratka predstavitev)

Predsednik. - Naslednja točka je poročilo (A6-0065/2009) gospoda Lehtinena v imenu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o družbeni odgovornosti podizvajalskih podjetij v proizvodni verigi (2008/2249(INI)).

Lasse Lehtinen, *poročevalec.* – (FI) Gospod predsednik, komisar, podizvajalske verige so v poslu vsakdanje. So v pomoč pri učinkoviti organizaciji dela in prožnosti. So bistvenega pomena, da notranji trg ustrezno deluje in predstavljajo nujno ekonomsko in logistično mrežo.

Zaradi preživetja trgov in zaščite potrošnikov pa je bistvenega pomena, da se za vzpostavitev ključnih odgovornosti izvajalcev in podizvajalcev uporablja zakonodaja. To poročilo Komisijo roti k vzpostavitvi izrazitega pravnega instrumenta, ki na evropski ravni uvaja odgovornost izvajalcev, hkrati pa spoštuje različne pravne sisteme, ki veljajo v državah članicah, in načeli subsidiarnosti in sorazmernosti.

Osem držav članic že ima takšno zakonodajo, a prav tako moramo biti sposobni urejati odnose med podizvajalskimi verigami na ravni Skupnosti. Skupne evropske probleme je treba reševati s skupnimi pravili. V nasprotnem primeru lahko države, ki tega področja poslovanja niso uredile, izkrivijo konkurenco na račun drugih.

To zato ni le stvar zaščite delavcev ampak zaščite konkurenčnosti podjetij, ki spoštujejo pravila. Z eno besedo, gre za preprečevanje sivega gospodarstva. Dokler so podizvajalske verige skriven način za ohranjanje nizkih plač in izogibanje plačevanju davkov in socialnih prispevkov, bo breme padlo na davkoplačevalca in konkurenčna podjetja, večina katerih so mala in srednje velika podjetja. Tudi podizvajalci, ki so pogosto mala podjetja, potrebujejo jasna pravila, ko delajo za zelo velike izvajalce.

Videli smo že kako sistemi, značilni za posamezne države, delujejo tudi kot preprečevalne sile. Prag za zanemarjanje obveznosti delodajalcev bo višji, če lahko ljudje pričakujejo, da bodo kaznovani za kazenske dejavnosti.

V interesu vseh Evropejcev je, da se držijo minimalnih pogojev zaposlovanja in jasni pravil. Nato se lahko delovna sila samozavestno premika iz ene države v drugo, podjetja lahko zaupajo pogodbam in potrošniki so lahko prepričani, da bodo stroški proizvoda ali storitve pravi in da so bili pregledno določeni. Ni naključje, da poročilo govori specifično o socialni odgovornosti podjetij.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, komisija to poročilo zelo pozdravlja.

Ne glede na to, kako pomembno je lahko podizvajanje za povečanje produktivnosti in konkurenčnosti, v celoti priznavamo potrebo po učinkovitih ukrepih za zagotavljanje, da niti ne spodbuja niti ne poenostavlja neupoštevanja pogojev zaposlovanja, predvsem tam, kjer so dolge podizvajalske verige. Zadostne, učinkovite, svarilne kazni so potrebne za zagotavljanje, da bodo podizvajalci v celoti izpolnjevali svoje pravne in pogodbene obveznosti, predvsem glede pravic delavcev. Večja preglednost v postopku podizvajanja bo vodila do večje splošne zaščite pravic delavcev, vprašanje, ki mu je Komisija, kot veste, vdana in bo takšna tudi ostala.

Medtem ko odobravam vaše splošno načelo, po katerem so za evropske probleme potrebne evropske rešitve, bi bil bolj preudaren glede sklepa, določenega v 14. odstavku poročila, ki pravi, da je problem mogoče rešiti le z uvedbo izrazitega pravnega instrumenta, ki uvaja skupno in solidarno odgovornost na evropski ravni.

Zdi se, da gre poročilo v to smer tudi v odstavku 15, kjer poziva k oceni vpliva dodane vrednosti in možnost takšnega instrumenta Skupnosti. Kar zadeva poziv, da Komisija zagotovi učinkovito upoštevanje direktive o napotitvi delavcev, iz odstavka 25, bi rad poudaril, da smo nedavno ustanovili delovno skupino na visoki ravni glede napotitve delavcev. Ta delovna skupina je sestavljena iz predstavnikov iz držav članic in socialnih partnerjev in je usmerjena v izboljšanje praktične uporabe direktive in predvsem upravnega sodelovanja med državami članicami. Prvi sestanek bo imela 25 marca.

V tem smislu bi rad omenil raziskavo z naslovom "Liability in subcontracting processes in the European construction sector" [Odgovornost v postopkih podizvajanja v evropskem gradbeništvu], ki jo je leta 2008 objavila Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, ki izpostavlja tako glavne razlike med nacionalnimi skupnimi sistemi odgovornosti kot tudi njihovo raven učinkovitosti. V tej raziskavi je prav tako izpostavljeno dejstvo, da kaže, da ne obstaja splošna rešitev in priporočene so nadaljnje razprave in raziskave, predvsem v zvezi s čezmejnimi vprašanji.

Problem, ki ga poskušamo rešiti, ima družbeni značaj, a predlagana rešitev ima vsekakor posledice, ki segajo mnogo dlje od družbenega področja. Zato moramo podrobno preučiti njegove gospodarske in pravne posledice.

Popolnoma se strinjam, da so za ta problem potrebne popolnejše raziskave in da moramo pred predstavitvijo osnutka previdno preučiti različne neregulativne metode za reševanje nekaterih vprašanj iz poročila, z

drugimi besedami: izboljšano sodelovanje in usklajevanje med nacionalnimi organi, inšpekcijo in drugimi nacionalnimi organi pregona, zavest o dobri praksi v podjetjih, sedanje smernice in standardi, pobude glede družbene odgovornosti in pogodbe nadnacionalnih podjetij, v katere so že vključene inovativne določbe, ki se nanašajo na postopke ocenjevanja tveganja in nadzor podizvajalcev.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 26. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Proinsias De Rossa (PSE), *v pisni obliki.* – Vzpon podizvajanja v Evropi je imel do sedaj daljnosežne posledice za delovna razmerja. Niso podizvajalci le delavci. Povezane pravne in finančne obveznosti, kot so upoštevanje standardov glede plač in delovnih pogojev in plačilo davkov in prispevkov za socialno varnost s tem tudi postanejo zunanji in se prenesejo na podizvajalce in agencije za zaposlovanje. Zaskrbljujoče je, da je mogoče podizvajanje vse bolj uporabljati kot način za zmanjšanje neposredne družbene odgovornosti.

Tako je zamisel o "skupni in solidarni odgovornosti" ključnega pomena za zagotavljanje, da bodo podjetja odgovorna za ravnanja svojih podizvajalcev. Jasno, uveljavljanje zakonskih obveznosti postane težje v dolgih in zapletenih verigah medsebojno povezanih podjetij. To še posebej velja preko meja, kjer je mogoče ustanoviti različne ravni izvajalcev v različnih državah članicah in pod različnimi pravili. Trenutno ima le osem držav članic nacionalno zakonodajo, ki pokriva odgovornost podizvajalskih podjetij.

Močno podpiram to poročilo, ki ga je podprla Evropska zveza sindikatov (ETUC) in Komisijo poziva k izdelavi izrazitega pravnega instrumenta Skupnosti, ki uvaja skupno in solidarno odgovornost na evropski ravni in od Komisije prav tako zahteva, da začne z oceno glede izvedljivosti instrumenta o verižni odgovornosti kot načinu povečanja preglednosti v postopku podizvajanja.

20. Sporazum o prosti trgovini EU/Indija (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0131/2009) gospoda Karima v imenu Odbora za mednarodno trgovino o sporazumu o prosti trgovini EU/indija (2008/2135(INI)).

Syed Kamall, (PPE-DE), *namestnik poročevalca.* – Gospod predsednik, mnogo svojega časa sem v tem Parlamentu ljudem pripovedoval, da nisem gospod Karim in da sem dejansko gospod Kamall. Ljudje so najverjetneje zmedeni, ko slišijo, da gospod Kamall govori o poročilu gospoda Karima. V njegovem imenu govorim, ker zaradi nepredvidenih okoliščin ne more biti nocoj tu in se zato opravičuje.

Njegovo poročilo učinkovito zajema trgovino z blagom, storitvami, naložbami in intelektualno lastnino ter z vprašanji glede razvoja. Skupna alternativna resolucija s strani skupin PPE-DE, ALDE in UEN ni bila predložena zaradi občutka, da je prvotna odločitev odbora izid precej nereprezentativnega glasovanja, zaradi česar je ostalo poročilo z več zaščitniških klavzul nedotaknjeno. Alternativna resolucija bolje izpostavlja kako pomembna trgovinska partnerka je Indija za EU in koristi, ki jih lahko liberalizacija trgovine prinese obema državama.

EU in Indija sta s pogajanji začeli junija 2007, in sicer glede tako imenovanega sporazuma o prosti trgovini, a mnogi bi ga verjetneje pravilneje imenovali prednostni tržni sporazum. Poročilo poziva k zaključku obsežnega, ambicioznega in uravnoteženega sporazuma o prosti trgovini med EU in Indijo, ki bi moral izboljšati tržni dostop do blaga in storitev in pokrivati znatno število področji trgovine ter vključevati določbe o regulativni preglednosti na področjih, ki se nanašajo na skupne naložbe v trgovino, pa tudi na področja kot so sanitarni in fitosanitarni standardi, varstvo intelektualne lastnine, olajšanje trgovine in carina.

Glavne točke poročila kažejo, da so se, če pogledate trgovino z blagom, povprečne tarife, ki se uporabljajo v Indiji, zmanjšale na ravni, ki jih je sedaj mogoče primerjati z drugimi državami v Aziji – predvsem povprečna tarifa, ki se uporablja v Indiji, je sedaj 14,5 % v primerjavi s povprečjem EU, ki znaša 4,1 %. Prav tako ugotavlja zaskrbljenost Indije glede izvajanja sistema REACH, dragih certifikatov za izvoz sadja v EU in dragih postopkov za ugotavljanje skladnosti glede oznake CE, ter poudarja, da mora sporazum o prosti trgovini ta vprašanja rešiti.

Poročilo prav tako poudarja, da liberalizacija storitev nikakor ne sme ovirati pravice do urejanja storitev, vključno z javnimi storitvami. Vendar bi bilo treba prav tako priznati, da država pogosto ne more zagotoviti tako imenovanih "javnih" storitev in priznati bi morali, da morajo imeti nedržavni akterji v zasebnem sektorju

vlogo zagotavljanja osnovnih storitev za revne, predvsem, ko država tega ne more storiti sama, pogosto zaradi pomanjkanja prihodka.

Trgovina s storitvami med EU in Indijo je precej neuravnotežena, medtem ko EU v Indijo izvaža 1,5 % svojih storitev, izvaža Indija v EU 9,2 % svojih storitev. Poročilo prav tako spodbuja Indijo k razvoju ustrezne zakonodaje o varstvu podatkov, da bi se zagotovilo, da v naši trgovini s storitvami lahko zaupamo sposobnosti indijskih podjetij za upravljanje z velikimi količinami podatkov, saj obstaja zaskrbljenost glede varstva podatkov.

Poročilo prav tako priznava, da poglavja o naložbah pogosto spremljajo obveze o sprostitvi pretoka kapitala in odpravi nadzora kapitala. Zato Komisijo prosimo, da se vzdrži vključevanja takšnih klavzul glede na pomembnosti nadzora kapitala, predvsem za revnejše države, da se ublaži vpliv finančne krize.

Poročilo nadalje pozdravlja zavezanost Indije k trdnemu varstvu intelektualne lastnine in uporabi prožnosti TRIPS, da bi izpolnila določene obveznosti na področju javnega zdravstva. Ponovno bi se morali vsi zavedati, da lahko preveč obveznosti za javno zdravstvo državljanom v revnejših državah pogosto onemogoči dostop do zdravil, ker ni spodbud, da bi farmacevtske družbe razvijale zdravila za te države.

Na koncu pa poročilo priznava, da je obsežno razvojno poglavje temeljni del vsakega sporazuma o trgovini in da bi morali zagotoviti trgovino in neposredne tuje naložbe. Prav tako priznava, da predvsem v tem Parlamentu obstaja zaskrbljenost glede vprašanj, kot so okoljski standardi in osnovna delavska zakonodaja ter zakonodaja o varnosti in zdravju pri delu. Prav tako bi morali priznati, da lahko pri iskanju nekakšnega ravnotežja med vprašanji trgovine in zaščito okolja, standardi Mednarodne organizacije dela itd, nihalo pogosto zaniha predaleč na eno stran in bodo na koncu imela ta prednost pred trgovino in obsodila revne države na še večjo revščino, ker podjetnikom v teh državah otežujemo razvoj njihovih zmogljivosti.

Louis Michel, *član Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil Evropskemu parlamentu za goreče zanimanje, ki ga je pokazal v naših pogajanjih o sporazumu o prosti trgovini med Evropsko unijo in Indijo.

Predvsem sem hvaležen gospodu Kamallu in Odboru za mednarodno trgovino za odlično delo, ki so ga skupaj s povezanima Odborom za zunanje zadeve in Odborom za razvoj opravili pri pripravi poročila o Sporazumu o prosti trgovini EU/Indija. Izmenjave s Parlamentom so bile zelo obsežne, osnutek predloga za resolucijo obravnava skoraj vse možne vidike pogajanj o sporazumu o prosti trgovini med Evropsko unijo in Indijo. Izražena mnenja so koristno orodje za naša pogajanja o sporazumih o prosti trgovini.

Ko govorimo o sporazumu o prosti trgovini Evropska unija/Indija, je pomembno upoštevati splošni okvir in kompleksnost naših strateških odnosov z Indijo, vključno s Sporazumom o sodelovanju z leta 1994 in Skupnim akcijskim načrtom, da omenim le dve glavni pobudi in dialoge, ki smo jih vzpostavili z Indijo.

Prepričani smo, da je izredno pomembno, da z Indijo delamo, da bi uspešno zaključili pogajanja o ambicioznem sporazumu o prosti trgovini, ki bo obema stranema, Evropski uniji in Indiji, omogočil, da sta pri tem zmagovalki.

Bolj kot je ambiciozen sporazum o prosti trgovini, večje gospodarske koristi bodo nastale za vsako stran, Evropsko unijo in Indijo. To je eden od glavnih sklepov raziskave o vplivu in trajnostnem razvoju, ki jo je vzporedno s pogajanji izvedel neodvisni svetovalec.

Cilj ocene vpliva in ocene trajnostnega razvoja je bila analiza gospodarskega, socialnega in okoljskega vpliva prihodnjega sporazuma o prosti trgovini in opredelitev morebitnih nujnih podpornih ukrepov.

Ocena vpliva in trajnostnega razvoja je trenutno v svoji končni fazi in bi morala biti na voljo aprila, z drugimi besedami, ravno pravočasno za podporo pogajanj v teku.

Naj vam na kratko poročam o napredku v zvezi s temi pogajanji. Od začetka v juniju 2007 je potekalo šest pogajalskih zasedanj, šesto pa je potekalo prejšnji teden, od 17. do 19. marca, v Delhiju. Pričakujemo, da bomo letos sklicali dve dodatni zasedanji, najbolje bi bilo, če bi se to zgodilo po indijskih volitvah v aprilu in pred vrhom Evropska unija/Indija, ki bo novembra.

Glede vsebine pogajanj je bil dosežen napredek pri vseh vprašanjih, ki se nanašajo na sporazum o prosti trgovini, a opraviti je treba še mnogo dela.

Natančneje, izmenjali smo predloge za tarife, imeli smo dobre razprave o več ključnih storitvenih področjih in napredovali smo pri razpravah o besedilih na skoraj vseh področjih sporazuma. Vendar pa smo še vedno daleč od sporazuma.

Preden zaključim, bi Parlamentu in poročevalki rad še enkrat izrazil hvaležnost Komisije. Komisija željno pričakuje druge priložnosti za učinkovito sodelovanje s Parlamentom.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 26. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Kader Arif (PSE), *v pisni obliki.* – (*FR*) V sredo je naš Parlament izrazil svoje mnenje glede prihodnosti sporazuma o prosti trgovini med Evropsko unijo in Indijo. Zaradi dela socialdemokratov besedilo, ki ga je sprejel odbor, poudarja gospodarsko in socialno krhkost Indije, države, kjer 80 % prebivalstva živi od manj kot 2 USD na dan. Da bi se spopadla s takšnim stanjem, je Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu predložila številne spremembe, ki poudarjajo, da bi vsako krepitev tržnih odnosov EU z Indijo moral spremljati strog okvir za preprečevanje vsake liberalizacije javnih storitev, za zagotovitev dostopa do javnega zdravstva in osnovnih zdravil in za zaščito interesov najbolj ranljivih ljudi in sektorjev. Ni presenetljivo, da je desnica v Parlamentu oblikovala zavezništvo, da bi predlagala mnogo bolj liberalno besedilo na plenarnem zasedanju, kjer poziva predvsem k liberalizaciji bančništva, zavarovalništva, poštnih storitev in javnih naročil. Pri ponedeljkovem glasovanju bom zagovarjal vizijo socialdemokratov o pravični in nepristranski trgovini in bom nasprotoval vsem poskusom desnice, da ta načela prekliče.

Rovana Plumb (PSE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Trgovina z blagom med EU in Indijo se je med leti 2000 in 2007 več kot podvojila. Izvoz je s 13,7 milijard EUR narasel na 29,5 milijard EUR, medtem ko je uvoz zrasel z 12,8 milijard EUR na 26,3 milijarde EUR. V letu 2007 je izvoz v Indiji znašal 2,4 % izvoza EU in 1,8 % uvoza EU in Indija je bila deveta najpomembnejša tržna partnerica EU.

To poročilo pozdravljam, ker poziva k zaključku obsežnega, ambicioznega in uravnoteženega sporazuma o prosti trgovini med EU in Indijo, ki bo izboljšal tržni dostop do blaga in storitev in pokrival znatno vso trgovino ter vključeval določbe o regulativni preglednosti na področjih, ki se nanašajo na skupno trgovino in naložbe, pa tudi standarde in postopke skladnosti, SPS, pravice intelektualne lastnine, vključno z uveljavljanjem, olajšanjem trgovine in carine, javnimi naročili, trgovino in konkurenco pa tudi trgovino in razvoj ter klavzulo o človekovih pravicah kot temeljni element sporazuma o prosti trgovini.

Poudariti želim, da mora sporazum o prosti trgovini pomagati:

- doseči vse večje dvostranske koristi za vse večje število državljanov
- doseči razvojne cilje tisočletja, vključno s tistimi za preprečevanje degradacije okolja in upoštevanje družbenih standardov.

Bogusław Rogalski (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Indija je država nasprotij. Na njeno svetovno podobo so vplivale prekomerna poseljenost, revščina (80 % indijskega prebivalstva živi od manj kot 2 USD na dan) in bolezni. Nedavno je napredek na področju gospodarstva pripomogel k temu, da se je indija obrnila v vodilno svetovno gospodarstvo. Vendar pa je prispevek Indije k napredku na področjih raziskav v medicini, tehnologiji in vesolju v nasprotju s pomanjkanjem hrane in čiste vode, ki vplivata na državo.

EU je največji tuj vlagatelj in tržni partner Indije. V letu 2007 so naložbe EU znašale do 65 % vseh naložb v Indiji. Naložbe Indije v EU so se prav tako pogostokrat povečale v zadnjih nekaj letih. EU bi se morala osredotočiti na zagotavljanje večstranskega tržnega sistema, ki temelji na določenih načelih, kot je določila STO, ki nudi najboljše priložnosti za pošteno in odkrito mednarodno trgovino.

Vendar bi morali poudariti dejstvo, da se mora Indija boriti z visoko stopnjo problema revščine v smislu svetovnih kazalnikov lakote, saj je na 66. mestu od 88-ih držav. Indija, ki je svetovna jedrska sila, tudi ni podpisnica sporazuma o neširjenju jedrskega orožja. Še eno zaskrbljujoče vprašanje je problem dela otrok, saj morajo otroci na splošno delati v nevarnih in nezdravih pogojih.

Klavzule glede človekovih pravic in demokracije bi morale tvoriti temeljni del vsakega sporazuma o prosti trgovini, podpisanega z Indijo. Prav tako moramo zagotoviti, da se spoštujejo socialni in okoljski sporazumi in standardi.

21. Cene hrane v Evropi (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0094/2009) gospe Batzeli v imenu Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja o cenah hrane v Evropi (2008/2175(INI)).

Katerina Batzeli, *poročevalka.* – (*EL*) Gospod predsednik, rada bi se najprej zahvalila poročevalcem v senci v Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja in štirim skupno pristojnim odborom Evropske komisije s katerimi smo obsežno sodelovali za izdelavo tega poročila.

Komisar, najprej bi rada postavila zelo preprosto vprašanje: ko gredo potrošniki v supermarket nakupovati mleko ali jogurt, zakaj ga kupijo? Zaradi mleka in jogurta ali zaradi steklenice in lončka? To vprašanje sem vam zastavila zato, ker sta bila potrošnikom spretno sporočena dojemanje in odnos, da kupujejo živila, kjer je industrija, ki ga predeluje, trži in prevaža, sedaj pomembnejša kot kmetijski proizvod, sama surovina. Pred približno 15 leti so kmetijski pridelki znašali približno 50 % končne vrednosti proizvoda, danes pa ne presegajo 20 %.

Kmetje, tako poljedelci kot živinorejci, so sedaj za potrošnike "anonimne" osebe. Njihova pogajalska moč glede vprašanja ne le končne cene pač pa tudi ohranjanja kvalitativnih in hranilnih elementov v končnem izdelku zaostaja za vlogo, ki bo jo morali imeti.

Ne poskušamo določati meja, razvrščati pridelovalnih področij v dobavni verigi, kmetov, proizvajalcev, veletrgovcev in trgovcev na drobno med dobre, slabe in grde, ker verjamem, da ne živimo družbi in gospodarstvu "divjega zahoda". Verjamem, da živimo v gospodarstvu, ki temelji na predpisih notranjega trga Evropske unije, trga, ki nudi priložnost za rast in konkurenčnost, ko posluje pregledno, a odpravlja ali izloča proizvajalce in gospodarske dejavnosti, ko so ti nepravični in jih prežemajo nepregledne funkcije.

Vprašanje, ki ga moramo torej obravnavati danes in v prihodnosti, ima dva vidika:

- najprej vidik zbliževanja med potrošniki in proizvajalci s politiko kakovosti na področju hrane in s krepitvijo in skupnim oblikovanjem načinov kako dajati potrošnikom bolj neposredno dostopnost do produktivnih kmetijskih področij in kmetijskih proizvajalcev;
- drugi pa je vidik zaščite in nimam v mislih določanja prihodka proizvajalcev in potrošnikov preko pregledne politike določanja cen, ki bo vključevala obvezne ureditve za kontrolo in nadzor vmesnih proizvodnih sektorjev po celotni dobavni verigi.

Očitno imamo tu v mislih predvsem mala in srednje velika podjetja na lokalni in nacionalni ravni pa tudi velika matična podjetja in podružnice, ki imajo sedeže v Evropi, in delavce, ki morajo delati pod pogoji preglednega notranjega trga in ne pod pogoji gospodarskih vej kot so karteli in oligopoli.

Danes je zato, ker (med drugim):

- nevarno padajo realne cene;
- so maloprodajne cene skoraj pet do desetkrat večje od cen kmetijskih proizvodov, kljub znižanjem in inflaciji maloprodajne cene ostajajo visoke.
- je stopnja koncentracije v maloprodaji in v drugih predelovalnih podjetjih v zadnjih petih letih postala štirikrat večja in koncentracija se bo še povečevala zaradi gospodarske krize in stečajev malih in srednje velikih podjetij in lokalnih podjetij, stanje, ki bo še bolj otežilo pogajanja med proizvajalci, podjetji in potrošniki,
- slabo delovanje dobavne verige in njene prakse očitno spravljajo v nevarnost pogoje zdrave konkurence,

je popolnoma bistvenega pomena, da mora biti na področju hrane usklajen evropski načrt in enotni posegi, od vil do vilic. Ne bi bilo pretiravanje, če bi bilo naslednje posredovanje Komisije po ureditvi in nadzoru finančnega sistema na področju hrane, še več, prav tako je neposredno povezan s špekulativnimi potezami imenovanega področja.

Državljani imajo vtis, da so dobavne verige, proizvodnja industrija in maloprodaja tiste, ki regulirajo nakupovalno košaro gospodinje in ne dohodkovna politika države in Evropske unije.

Zato verjamem, da bomo z glasovanjem za poročilo Odbora za kmetijstvo in s čakanjem na končne predloge Evropske unije glede te zadeve naslovili trajne probleme poslovanja trga s prehrano, ki mora v zameno prav tako poslovati nepristransko v korist evropskih državljanov, evropskih kmetov in držav v razvoju in ustvariti občutek varnosti v zakonih trga in v institucijah.

Louis Michel, *član Komisije.* – (*FR*) Najprej bi se rad zahvalil gospe Batzeli in članom Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, ki so to poročilo načrtovali. O njem razpravljamo v času velikih težav, v ključnem času za živilsko preskrbovalno verigo.

Kot vsi veste, je recesija vodila do nenadne upočasnitve dejavnosti v večini gospodarskih sektorjev v Evropski uniji. Kmetijski sektor je doživel resnično sesutje tržnih cen, nekaj, kar kmetijske dohodke postavi pod resen vprašaj. Položaj je posebno resen na področjih visoke dodane vrednosti, kot so mesni in mlečni izdelki.

V tem okviru je za živilsko preskrbovalno verigo bistvenega pomena, da deluje učinkovito, če želimo ublažiti učinke krize za kmetijske prihodke in zagotoviti, da bodo potrošniki uživali živila za skromnejše cene. Zato ostajajo živilska preskrbovalna veriga in vprašanje cen hrane v ospredju skrbi Komisije.

Poleg tega se zaradi analize strukturnih dejavnikov bojimo nadaljnje rasti cen kmetijskih surovin v srednje-in dolgoročnem smislu. Z izboljšanjem delovanja živilske preskrbovalne verige bi moralo biti mogoče izogniti se tako visokim dvigom cen hrane in krotiti nestabilnost potrošniških cen. Strinjam se z večino skrbi, ki so izpostavljene v poročilu v zvezi s potrebo po izboljšanju celotnega delovanja živilske preskrbovalne verige. Predvsem obstaja potreba po povečani preglednosti po vsej verigi, da bi se potrošnikom ponudilo boljše informacije in za izboljšanje načina kako se dodana vrednost deli po verigi.

Od lani je Komisija uvedla vrsto pobud, usmerjenih v izboljšanje poslovanja živilske preskrbovalne verige. Posledično je skupina na visoki ravni za konkurenčnost agroživilske industrije ravno izdelala niz strateških priporočil. Poleg tega je bila lani predstavljena Zelena knjiga o kakovosti kmetijskih proizvodov.

V sporočilu o cenah hrane, ki je bilo sprejeto v decembru, je Komisija prav tako predlagala v obliki načrta več rešitev za izboljšanje poslovanja živilske preskrbovalne verige v Evropi. Pomembno je napredovati pri izvajanju tega načrta. Predvsem moramo napredovati pri uvedbi trajnega evropskega observatorija za živilsko preskrbovalno verigo in cene hrane. Z zagotavljanjem zanesljivih informacij glede cen od začetka do konca verige bomo lahko pomagali v boju proti pomanjkanju preglednosti, hkrati pa bomo izboljšali naše razumevanje delovanja verige.

Prav tako moramo napredovati pri analizi, kako je dodana vrednost razdeljena po verigi. Temu vprašanju pripisujem poseben pomen. Kakor je priznano v sporočilu o cenah hrane, imajo neravnovesja med pogajalsko močjo kmetijskih proizvajalcev in preostalo verigo resen učinek na marže proizvajalcev v kmetijskem sektorju. Nedvomno bi bila prizadevanja za razjasnitev in razumevanje vprašanja kako je dodana vrednost razporejena, prvi korak proti povrnitvi ravnovesja pogajalske moči po vsej verigi. V tem smislu bi bilo treba poudariti, da konkurence živilske preskrbovalne verige Evropske unije ni mogoče graditi v škodo nekaterih njenih sestavnih delov. Za proizvajalce hrane in trgovce na drobno v agroživilskem sektorju je bistvenega pomena, da se bodo lahko še naprej zanašali na trajnostno, konkurenčno kmetijsko proizvodno platformo v Evropski uniji.

Prepričan sem, da bo načrt, ki ga je predlagala Komisija, ko bo v celoti uveden, omogočil, da odgovorimo na večino vprašanj in skrbi, ki so izpostavljeni v poročilu gospe Batzeli.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 26. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Roselyne Lefrançois (PSE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Poročilo, glede katerega moramo sprejeti v četrtek odločitev, poskuša na praktičen način odgovoriti na težave več milijonov naših državljanov, ki trpijo zaradi povišanih cen hrane.

V kontekstu zmanjšane kupne moči v Evropi je bilo pomembno, da Parlament sprejme odločitev glede problema, za katerega so rešitve vseeno znane. Dejansko lahko razlike v cenah med začetkom in koncem živilske preskrbovalne verige segajo celo do razmerja ena proti pet in, čeprav liberalci tega še vedno nočejo priznati, je potrebno probleme trga reševati, da bi se zagotovile razumne cene za potrošnike in dostojni dohodki za kmete. Sama sem predlagala, da je treba v besedilu ponovno zagotoviti pomembnosti instrumentov za ureditev trga – ti pa so še pomembnejši zaradi krize, ki jo prestajamo.

Vendar pa sem z namenom, da se zagotovi, da "dostopna cena" ne postane še en način kako imenovati "izdelke slabe kakovosti" prav tako prosila, da se v poročilo vnese tudi zamisel o spodbudah za ekološke sektorje. Za potrošnike je zaželeno, da lahko dostopajo do kakovostnih izdelkov po razumnih cenah in to zaradi ambiciozne politike finančnih spodbud, ki so usmerjene v to vrsto kmetijske proizvodnje.

Maria Petre (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Cene živil so nedavno ostro narastle. Za to sta dva razloga: prvi je svetovna kmetijska in živilska kriza in drugi tržna koncentracija, ki se je z 21,7 % v letu 1990 povečala na sedanjih 70 %.

Cene, ki jih plačujejo potrošniki, so v povprečju petkrat višje kot tiste, ki so plačane proizvajalcem. Verige supermarketov zelo pogosto vsiljujejo nepravične pogoje in kmetom in malim dobaviteljem otežujejo dostop do trga.

Podpiram zamisel Evropske komisije, da se ustvari sistem za spremljanje evropskega trga. Prav tako podpiram zamisel o evropski konkurenčni mreži.

Sredstva iz programa razvoja podeželja bi morala zagotoviti večje dodelitve v korist proizvajalcem.

Zamisel krpanja koncepta "lokalnih izdelkov" in učinkovitejša podpora tradicionalnih živilskih trgov so rešitve, ki jih močno podpiram.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), *v pisni obliki.* –(RO) Pozdravljam poročilo gospe Batzeli, ki izpostavlja velika neskladja med cenami prehrambnih izdelkov v supermarketih in cenami, ki se plačajo proizvajalcem. To žal velja tudi v državah, kjer je življenjski standard daleč pod evropskih povprečjem, kot je Romunija.

Če bomo zavrnili kakršen koli predlog za nadzor cen, ne smemo spregledati, da je pogajalska moč supermarketov v primerjavi s proizvajalci pretirana. To je prav tako področje, kjer lahko odločneje ukrepamo kot del politike za varstvo konkurence in potrošnikov.

22. Študij umetnosti v Evropski uniji (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0093/2009) gospe Badia i Cutchet v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o študiju umetnosti v Evropski uniji (2008/2226(INI)).

Maria Badia i Cutchet, *poročevalka.* – (ES) Gospod predsednik, kljub temu, da je umetnostno izobraževanje sedaj obvezni predmet v skoraj vseh državah članicah, obstajajo v načinu mišljenja bistvene razlike.

V zgodovinskem smislu je bil študij umetnosti povezan z izobraževanjem v zgodnejšem obdobju šolanja. Danes pa sta pristop vseživljenjskega učenja in razvoj novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) razširila področje, ki je tradicionalno posvečeno umetnosti in kulturi in sta ustvarila nove oblike dostopa in prikazovanja.

Neprestano napredovanje IKT je prav tako naklonjeno spodbujanju ekonomije, ki temelji na znanju, kjer imajo umske sposobnosti in ustvarjalnost superioren položaj.

Predlog za resolucijo, o katerem bomo glasovali jutri, temelji na zamisli, da umetnostno izobraževanje tvori podlago za poklicno izobraževanje na področju umetnosti in spodbuja kreativnost kot tudi fizični in intelektualni razvoj na tem področju. Umetnostno izobraževanje smatra za bistveno sestavino učenja v otroštvu in odraščanju in dokazuje, da bo učenje le-tega v šolah pomenilo temelje za resnično demokratizacijo dostopa do kulture.

Poleg tega usposabljanje ceni kot zelo pomemben dejavnik za uspeh strokovnjakov na umetnostnem in ustvarjalnem področju, saj študij umetnosti, ki se osredotoča na razvoj kariere in poklica, zahteva od študentov poleg njihovega talenta tudi trdno kulturno podlago, ki jo je mogoče dobiti le skozi večdisciplinsko in sistematično usposabljanje. To poveča možnosti za dostop do zaposlitve v sektorju v tolikšni meri, da zagotavlja splošno izobrazbo, raziskovalno metodologijo, podjetniške sposobnosti in poslovno znanje pa tudi spretnosti na različnih področjih dejavnosti.

Prav tako na zelo poseben način priznava ekonomski zaposlitveni potencial kreativnih, kulturnih in umetniških industrij v Evropski uniji, ki prispevajo več kot druge visoko priznane industrije, kot sta kemična in živilska industrija.

Še več, ne smemo pozabiti, da šole in centri za poučevanje umetnosti in dizajna pomagajo ustvarjati nove umetniške stile in gibanja in odpirati različne kulturne svetove, kar krepi podobo Evropske unije v svetu.

V osnutku poročila se smatra, da bi moralo biti poučevanje umetnosti obvezen predmet v učnem načrtu na vseh šolskih ravneh in spodbuja države članice, da usklajujejo svoje politike glede poučevanja umetnosti na ravni Evropske unije in da spodbujajo mobilnost študentov in učencev na tem področju, pri tem pa se vse več pozornosti posveča priznavanju kvalifikacij med državami članicami.

Svet, Komisijo in države članice prav tako pozivamo, da opredelijo vlogo umetnostnega izobraževanja kot temeljnega pedagoškega orodja pri stopnjevanju vrednosti kulture, da vzpostavijo skupne strategije za spodbujanje politik umetnostnega izobraževanja in politik za usposabljanje učiteljev, ki se specializirajo za ta predmet, ter da reorganizirajo pomembno vlogo, ki jo igrajo umetniki in ustvarjalnost v naši družbi, kakor je bilo prikazano v okviru evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij.

Nazadnje pa to poročilo poudarja pomembnost uporabe virov, ki jih zagotavljajo nove informacijske tehnologije in internet kot kanali za moderno poučevanje, ki je pri uvajanju umetniške razsežnosti v šolske učne načrte prilagojeno sodobni praksi, in priporoča, da se razvije skupni evropski portal za umetniško in kulturno izobraževanje, da bi se zaščitila razvoj in spodbujanje evropskega kulturnega modela.

Zaradi vseh teh razlogov bi prosila večinsko podporo tega poročila, ki bo poslal jasno sporočilo podpore strokovnjakom, študentom in podjetjem na področju ustvarjanja in kulture.

Louis Michel, *član Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi se rad zahvalil gospe Badia i Cutchet za njeno poročilo na lastno pobudo o študiju umetnosti v Evropski uniji.

Vprašanje zavzema vse pomembnejše mesto na evropski ravni. Dejansko se strinjamo, da kultura in umetnost predstavljata temeljni deli izobraževanja. Pomagata razvijati rahločutnost in samozavest, temeljne kakovosti ne le za našo vlogo državljanov pač pa tudi za vlogo gospodarskega subjekta, ki je v vsakem izmed nas. O tem ni dvoma. Umetnostno izobraževanje je vektor dobrobiti, ustvarjalnosti in socialnega vključevanja. Bistveno je, da se spodbuja v evropskih izobraževalnih sistemih od čim zgodnejših let.

Strinjamo se s to vizijo in smo veseli, da se vaše poročilo sklicuje na številne pomembne pobude, sprejete na ravni Evropske unije, kot je evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij.

Pomembnost umetnosti in umetniškega izobraževanja pri gradnji boljše družbe gre z roko v roki z njenim vplivom na gospodarsko življenje. Po nedavnih ocenah je prispevek kulturne in ustvarjalne industrije k ustvarjanju gospodarskega bogastva ocenjen na 2,6 % evropskega BDP. Poleg tega lahko ima gospodarska dejavnost koristi od umetnosti in kulturnega izobraževanja. Inovacije spodbujajo ustvarjanje sinergij med tradicionalnimi področji dejavnosti in med bolj inovativnimi področji. Danes moramo združiti tehnologijo in dizajn, hkrati pa vključevati tudi načela trajnosti in gospodarskega preživetja. Ta zveza zahteva ponovno opredelitev načinov prenašanja in pridobivanja znanja.

Ta različna vprašanja so določena v dokumentu evropskega referenčnega okvirja, ki opredeljuje ključne sposobnosti za vseživljenjsko učenje v letu 2006. V tem okviru je navedeno, da sta umetnostno in kulturno izražanje bistvenega pomena za razvoj ustvarjalnih sposobnosti, ki so tako uporabne v okviru poklicnega življenja.

Evropska agenda za kulturo je uvedla nove metode, predvsem strukturirani dialog s civilno družbo in nedavno tudi nove odprte metode za kulturno uskladitev. Izvajanje teh metod je bilo omogočeno zaradi začetnega triletnega delovnega načrta, ki ga je Svet sprejel 21. maja 2008 in opredeljuje pet prednostnih delovnih področij. V tem okviru je bila sestavljena delovna skupina strokovnjakov iz držav članic v zvezi s temo sinergij med kulturo in izobraževanjem. Ta skupina bo pripravila priporočila za opredelitev dobrih praks na nacionalni ravni, prav tako pa tudi številna priporočila za države članice in evropske institucije. Poleg tega bo zagotovila metode za oceno napredka, doseženega na področju politik, ki sodijo v njen mandat. Na koncu pa bi morala ta skupina dati dragocen prispevek evropskemu forumu za kulturo, ki je načrtovan za 29. in 30. septembra 2009 v Bruslju.

Ravno sem bral odgovor svojega kolega komisarja, gospoda Figla.

Predsednik. – Razprava je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 24. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), *v pisni obliki.* – (*BG*) Poročilo Evropskega parlamenta o študiju umetnosti v EU je del neprestanih prizadevanj za razvoj medkulturnega dialoga in je bistvenega pomena v okviru evropskega leta ustvarjalnosti in inovacij.

V študij umetnosti je treba nedvomno usmeriti večjo in bolj specifično pozornost. Pomembno je, da je obvezen del izobraževalnega programa in to že od najzgodnejših let, saj spodbuja čustven in kulturni razvoj mlade generacije.

Posledica dajanja močnejšega praktičnega namena temu študiju in vključevanja vzajemnega učenja bi bila globlje razumevanje nacionalnih in evropskih kulturnih vrednot. Zagotavljanje večje mobilnosti za študente, učitelje in strokovne delavce, zaposlene na tem področju, je neposreden način za zagotavljanje zavesti evropske identitete in gojenje kulturne in verske strpnosti.

Države članice morajo vlagati v ustvarjanje boljših priložnosti za neformalni in neodvisni študij umetnosti in preprečiti upad števila programov na tem področju. Njihova podpora poklicnega življenja umetnikov bo povečala splošno zanimanje za različne oblike študija umetnosti.

Javno-zasebna partnerstva na tem področju bodo pomagala posodobiti programe izobraževanja in spodbudila aktivnejše vključevanje novih tehnologij v proces poučevanja. Večina virov za usklajeno evropsko politiko o študiju umetnosti ima obliko naložb za spodbujanje evropskega kulturnega vpliva na svetovni ravni, za ustvarjalnost in posredno za gospodarstvo EU.

23. Aktivni dialog z državljani o Evropi (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0107/2009) gospoda Hegyija v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o aktivnem dialogu z državljani o Evropi (2008/2224(INI)).

Gyula Hegyi, poročevalec. – (HU) Evropa je za ljudi z oddaljenih kontinentov ali za ljudi z Balkana, ki se želijo pridružiti Evropi, obljubljena dežela. Hkrati pa je Evropa v mnogih pogledih simbol razočaranja, dolgočasja ali birokracije za tiste, ki so že prišli skozi ta vrata: za državljane EU, bodisi za intelektualce, ki oblikujejo mnenja, bodisi za običajne državljane.

Ko sem prejel poročilo, sem ga začel brati z velikim navdušenjem. Povedati moram, da se je moje navdušenje do neke mere zmanjšalo do konca, saj sem se sam zavedel koliko ovir obstaja pri aktivnem dialogu z državljani in kako oddaljen je birokratski sistem Evropske unije od vsakodnevnih življenj in želja njenih ljudi. V vsakem primeru sem zaradi poročila spoznal, da, kar morda ni presenetljivo, nižja kot je raven izobrazbe ali položaj naših državljanov, manj razumejo vključevanje in bolj so evroskeptični.

Zato mislim, in to je najpomembnejši del mojega poročila, da bi morali poleg mladih ljudi, ki jih je brez težav mogoče pridobiti za namen evropskega vključevanja preko sredstev izobraževanja, najprej ciljati na tiste, ki jih do sedaj nismo mogli doseči. Sem sodijo prebivalci malih vasi, delavski razredi, upokojenci in na splošno tisti, ki imajo skromnejša sredstva in okoliščine. Nekako jim moramo poskusiti sporočiti zamisel Evrope in vrednote Evropske unije.

V svojem poročilu priporočam, da se mnogo več študentom omogoči pridobitev štipendije Erasmus kot sedaj; za ta namen je bil pripravljen ločen predlog s strani mlade veje madžarske socialdemokratske stranke. Le majhen odstotek študentov madžarske univerze lahko izkoristi ta program izmenjave študentov, kljub temu, da bi bilo zaželeno, da bi vsakdo, ki doseže univerzitetno diplomo, preživel vsaj pol leta študija v tujini.

Moja lastna zamisel je bila, da bi moral obstajati enoten enoletni skupni evropski učni načrt za poučevanje zgodovine. Študenti bi se morali učiti iste evropske zgodovine v vseh 23 uradnih jezikih in v vseh 27 državah članicah vsaj eno leto. Komisija tega predloga ni kaj dosti podprla in je v svoje besedilo vključila zvodenelo različico.

Na podlagi priporočila univerzitetnih profesorjev madžarske univerze sem predlagal, da ustvarimo evropsko univerzo, z drugimi besedami nekakšno "Volkshochschule", ljudsko univerzo skupnosti. Evropski državljani bi morali imeti možnost vpisati se kjerkoli v Evropi ne glede na njihova šolska potrdila ali diplome, na relativno prosto strukturiran program usposabljanja, ki nudi izobraževanje iz zgodovine Evropske unije in njenega ustvarjenja ter delovanja.

To je že dolgo želja poslancev Evropskega parlamenta, njihova želja, lahko pa bi rekli tudi njihova zahteva, da bi moral Euronews, ki je vsaj deloma financiran z denarjem EU, predvajati programe v uradnem jeziku

vsake države članice. Nekaj nesmiselnega je v dejstvu, da Euronews predvaja v arabskem ali ruskem jeziku, ne pa v madžarskem ali v nekaterih drugih jezikih držav članic. Žal moram poročati, komisar – predvidevam, da to slišite prvič – da v paketih kabelske televizije v Budimpešti ni več Euronewsa v angleškem jeziku, namesto tega pa ponujajo program v kitajskem jeziku, saj je žal večje povpraševanje po kitajski televiziji kot po Euronewsu, glede na to, da se slednje ne predvajajo v madžarskem jeziku, medtem ko sedaj v naši državi živi precejšnje število Kitajcev.

Mnogo se razpravlja o, in komisarja bi rad obvestil, če je prisoten, da bi rad tudi priporočil, da bi morali biti uradniki Evropske unije sposobni z mediji komunicirali bolj odprto kot pa so to počeli do sedaj. Vendar pa je problem tem, da pogosto ni nikogar, ki bi lahko popolnoma pojasnil stališče Komisije, in se zato sliši le mnenje njenih nasprotnikov.

Na koncu, glede na to, da se moj čas izteka, pa je moj zadnji stavek ta, da priporočam, da se lokalne nevladne organizacije vključijo v kampanje EU, saj so mnogo bolje seznanjene z lokalnimi skupnostmi in poznajo jezik, v katerem lahko dosežejo svoje prebivalstvo.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, dovolite mi majhen, a popolnoma oseben odmik, ki nima ničesar opraviti z vprašanjem, ki ga je postavil moj kolega. Ne razumem popolnoma vaše želje, zakaj bi morale nevladne organizacije sodelovati pri volilni kampanji. Ne razumem, a bom to zahtevo posredoval svojemu kolegu.

Trenuten politični in gospodarski položaj očitno povečuje potrebo po aktivnem dialogu z državljani. Slednje je treba obvestiti o spremembah v Evropski uniji, ki imajo neposreden ali posreden vpliv na vsakodnevna življenja in v katerega se morajo imeti možnost vključiti.

To je bila podlaga dela Komisije v zadnjih štirih letih. Zelo pozdravljam poročilo gospoda Hegyija z naslovom "Aktivni dialog z državljani o Evropi". Stremimo k temu, da bi dali državljanom 27 držav članic Evropske unije širok razpon osnovnih informacij o Evropski uniji, da bodo lahko ne le razumeli kako bi lahko Evropska unija pomagala pri reševanju velikih izzivov, ki so danes pred Evropo in svetom, ampak tudi izmenjala in delila svoja mnenja glede te teme.

Prav tako stremimo k temu, da bi ustvarili dostopnejše forume, kjer bi težili k tej razpravi in bi uporabljali vse vire in vse tehnologije, ki so danes na voljo: na spletnih forumih, preko medijev in na lokalni ravni.

Medtem ko se strinja s številnimi priporočili, zastavljenimi v poročilu, pa moja kolegica ne more podpreti zamisli, da komunikacija do sedaj ni delovala. Prav tako je dejala, da medtem ko se je naša komunikacija zagotovo izboljšala v zadnjih letih, moramo biti še vedno realni glede tega, kaj je mogoče doseči s proračunom v višini le 100 milijonov EUR za 27 držav članic, 23 jezikov in skoraj 500 milijonov ljudi.

Poleg tega pa Komisija zagotovo ne more biti sama pri komuniciranju z državljani glede vprašanja Evrope. Potrebna so združena prizadevanja vseh institucij in vseh držav članic. Zato smo z državami članicami in s Parlamentom sklenili dogovor za skupno komunikacijo o Evropi. Ta politični dogovor z naslovom "Partnerstvo za komuniciranje v Evropi" je bil podpisan 22. oktobra 2008. Tako se je prvič zgodilo, da so se ustanove držav članic Evropske unije skupaj zavezale, da bodo o Evropi komunicirale z državljani Evropske unije. Sedaj je za nas pomembno, da v celoti izvajamo ta dogovor. Popolnoma se strinjam glede pomembnosti procesa posvetovanja z državljani in glede potrebe po razširitvi dialoga na vse ravni družbe.

Redni dialog med Komisijo in predstavniki civilne družbe se je začel pred več kot trideset leti. Upošteva politiko odprtosti in vključevanja, ki jo Komisija uporablja že mnogo let in prikazuje veliko raznovrstnost področij ukrepanja ter raznolikost vpletenih strani.

Rad bi poudaril, da na splošno sodelovanje med delegacijami Komisije je informacijskimi pisarnami Parlamenta v državah članicah zelo dobro deluje.

Prihodnje evropske volitve so zelo dober primer politične volje teh dveh institucij za sodelovanje z namenom priprave skupnih komunikacijskih prednostnih nalog.

V zvezi s potrebo po informacijah na lokalnih in regionalnih ravneh, ki so usmerjene predvsem na mlade ljudi, tiste, ki volijo prvič in na ženske, z zadovoljstvom opažam čestitke, ki jih je Komisija prejela za izbor projektov pod Načrtom D.

To priložnost bom izkoristil, da naznanim, da Komisija prav tako namerava v okviru evropskih volitev voditi posebne dejavnosti v okviru pobude Narčta D, znanega kot Debate Europe (Razpravljajmo o Evropi). Glede izdelave nove spletne strani in izdelave povezav z lokalnimi televizijskimi postajami bi rad povedal, da je

Komisija v postopku ustvarjanja mrež radijskih in televizijskih operaterjev, ki bodo predvajali programe o evropskih vprašanjih. Ko bodo pripravljene in bodo delovale, bodo te mreže, skupaj z *Euronews*, dosegle med 60 in 90 milijoni državljanov vsak teden v vseh jezikih Evropske unije.

Glede pomembnosti uvedbe predmetov evropskega prava in evropske zgodovine v šolski učni načrt, pa se Komisija strinja z mnenjem, da bi bilo treba mlade ljudi naučiti temeljnih dejstev o Evropski uniji v šoli. Upamo, da bodo države članice sledile temu predlogu o tem pomembnem vprašanju.

Obstaja mnogo drugih zanimivih priporočil, ki si zaslužijo vašo pozornost, a žal imamo na razpolago le omejeno količino časa.

Dovolite mi, da zaključim tako, da se vrnem na osnovni vidik okvirnih prizadevanj institucij Skupnosti: učinkovita komunikacija je mogoča le s tesnim sodelovanjem vseh vpletenih strani. Komisija ceni zanesljivo podporo, ki jo prejema od Parlamenta. Sam vam čestitam ob vaši osebni zavezanosti kot poslancu Evropskega parlamenta.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 24. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

John Attard-Montalto (PSE), *v pisni obliki.* – To je eno najpomembnejših vprašanj, ki jih je treba obravnavati. Evropski prebivalci ne čutijo, da so evropski državljani. Pojem državljanstva EU še vedno ni jasen, hkrati pa še naprej prevladuje državljanstvo posameznih nacionalnosti.

Večina državljanov se ne čuti del tega procesa in na Evropsko unijo gledajo kot na ločeno institucijo. V pozitivno ponovno povezovanje sodijo okrepljen dialog med državljani in evropskimi institucijami, potreba po ratifikaciji Lizbonske pogodbe, pomembnost posvetovalnega postopka in skupne odprte razprave.

Pred letom dni, aprila 2008, smo dobili zamisel "Razpravljajmo o Evropi", ki nam daje priložnost, da prekinemo pogosto umetno razdelitev med nacionalnimi in evropskimi vprašanji.

Vendar pa morajo imeti ob koncu dneva državljani Evrope jasno predstavo smeri, v katero naj bi šel evropski proces. Obstajata dva pristopa, ki vzporedno ne moreta več obstajati. Treba je izbrati. Ali smo za popolnoma strnjeno Unijo ali pa smo za dobro vodenje sedanjega stanja. Ko državljani vidijo, kako njihove vlade omahujejo med enim in drugim, kdo jim lahko sodi, če se čutijo tuji samemu procesu?

Magda Kósáné Kovács (PSE), *v pisni obliki.* – (*HU*) Poročilo gospoda Gyule Hegyija osvetljuje pomemben sodobni problem. Ratifikacijo Lizbonske pogodbe, ki je zagotovilo za učinkovitejšo, demokratično Evropsko unijo, so Irci na referendumu zavrnili. Od takrat je to vir in izvor negotovosti in zmede v Evropi.

Evropskim državljanom moramo omogočiti, da bodo imeli učinkovitejši glas pri oblikovanju politik Evropske unije. Da bi to storili, je potrebno ustrezno izobraževanje, ker je za povezovanje večje nasprotovanje med tistimi z nizkimi ravnmi izobrazbe. Na primer, bistvenega pomena je zagotoviti izobraževanje v zvezi s splošnim znanjem o EU in državljanskim znanjem na odprtih univerzah ali kot del učnega načrta v srednjih šolah. Pomembno je, da ljudje poznajo svoje pravice, da vedo, da EU ne dela nad njimi, ampak z njimi. Poskrbeti moramo, da bodo ustreznejši informacijski viri na voljo v manj razvitih regijah. Birokracija ni tista, ki jamči delovanje demokracije, ampak so to sami državljani – to je jedro demokratične kulture. Nujno je, da mediji pomagajo razvijati komunikacijo med institucijami in državljani, pa tudi komunikacijo med državljani.

Ne moremo pričakovati razumnih odločitev, ali kakršnih koli odločitev s strani državljanov, če jim ne bomo zagotovili ustreznih informacij. Zagotavljanje informacij je naša odgovornost in naša dolžnost, medtem ko je odločanje pravica državljanov. Letos maja bo pet let odkar se je Madžarska pridružila Evropski uniji in že sedaj vidimo, da Evropska unija ni brez obraza, ampak, da smo Evropska unija mi, vsota vseh posameznih državljanov. Vedeti moramo, da je odločanje v naših rokah. Torej izkoristimo to priložnost!

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FI*) Zahvaljujem se poročevalcu za odlično delo. Na njegovo zaslugo, izpostavlja mnoge pomembne vidike in probleme, povezane z medsebojnim delovanjem med EU in njenimi državljani.

EU ni najbolj priljubljena med ljudmi nobene države članice Unije. Irski referendum lanskega julija se zdi, da je pokazal, da si Irci ne želijo več Unije. Iz nekega razloga se bolje prenašajo negativna sporočila in strahovi

tega, da bi državo pogoltnil brezizrazen Bruselj kot pa karkoli dobrega glede vsega dobrega, kar je dosegla Unija. Velike neznane stvari so vedno preveč enostavna grožnja in ni se težko priključiti določeni večini.

Močnejša zaveza s strani posameznikov in nevladnih organizacij za vse dejavnosti Unije bi omogočila njeno večjo dostopnost. Predvsem glede pravnih zadev bi morali posamezniki in organizacije dobiti več prostora za vpliv in izražanje svojega mnenja na vseh ravneh zakonodajnega postopka.

Poročevalec prav tako omenja zanimivo dejstvo v zvezi z zadnjimi referendumi v EU: ženske so pogosteje volile proti EU kot moški. Očitno ženske iz določenega razloga čutijo, da jim je EU nekako tuja.

Eden razlog je očiten: Unija ima zelo moški obraz. Predsednik Komisije je moški, prav tako pa tudi 70 % komisarjev. Prav tako z lesenim kladivcem predsednika Evropskega parlamenta udarja moški in moški so predsedniki večine parlamentarnih odborov. Pomembno je, da se v prihodnjem mandatnem obdobju čim bolj izvaja enakost spolov, ko se zasedajo najvišja mesta EU. Tu bi morala biti imenovana vsaj ena ženska.

Aktivni dialog s civilno družbo je najpomembnejši način za podporo legitimnosti Unije.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Kot vedno, bližnje volitve v Evropski parlament sprožajo vprašanje ravni zagotovljenih informacij in pomanjkljivosti v dialogu z državljani, posebno na evropski ravni, kar je zelo aktualno.

V tam okviru pozdravljam predlog resolucije za aktivni dialog z državljani, ki izpostavlja pomen vključevanja evropskih institucij, vseevropskega izobraževalnega sistema in množičnih medijev. Zavrnitev Ustavne pogodbe v Franciji in na Nizozemskem in irsko nasprotovanje Lizbonski pogodbi, izraženo na referendumu, so izpostavili, da je začetek kampanje, usmerjene v državljane z nižjo ravnjo izobrazbe, trajna in nujna strategija, ki jo popolnoma podpiram.

Glede na povečano raven dostopa do interneta v državah članicah Evropske unije, bi morali to orodje razviti in ga uporabiti za ustvarjanje učinkovitejšega dialoga z državljani. To bi lahko omogočilo beleženje mnenj ljudi, ki bi bila kasneje ocenjena in vključena kot del našega postopka odločanja. Prav tako mislim, da bi morale biti zgodovina EU, način njenega delovanja in pravice državljanov osnovne komponente učnega načrta na evropski ravni.

Zato močno verjamem, da je mogoče zagotoviti pogoje za usklajen dialog z državljani, ki bo Evropo in Evropsko unijo obravnaval z drugačnega stališča, ki temelji na natančnih informacijah in znanju.

Dušana Zdravkova (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*BG*) Gospe in gospodje, rada bi čestitala gospodu Hegyiju za njegovo čudovito poročilo, za katerega sem prepričana, da bo bistveno prispevalo k začetku civilnega dialoga v Evropski uniji.

Uspešno doseganje splošnih komunikacijskih prednostnih nalog evropskih institucij v partnerstvu z državami članicami bo pomemben korak proti temu, da bodo državljani Evropske unije bolje obveščeni. Le dobro obveščeni Evropejci lahko imajo koristi od priložnosti, ki so jim ponujene, in lahko sodelujejo v aktivnem dialogu o Evropi. Vsi smo bili priča posledicam, ki nastanejo zaradi problemov pri zagotavljanju obveščenosti ljudi: glasovanju "proti" na referendumih in blokiranju evropskega razvoja.

Kod predsednica združenja državljanov v Bolgariji sem trdno prepričana, da bodo državljani s svojo vključenostjo v postopek odločanja dobili priložnost prispevali neposredno k političnemu postopku na ravni EU. Mislim, da je to eno od pomembnih področij, ki ga je treba hitro reformirati in izboljšati.

Verjamem, da bo to poročilo Evropskemu parlamentu omogočilo, da bo dal nujne smernice in priporočila drugim institucijam, prav tako pa tudi civilnim organizacijam, ker so državljani ključni element v prihodnjem razvoju Evrope. Brez njihovega sodelovanja in vključenosti bo za nas nemogoče doseči cilj, ki smo si ga zastavili.

24. Boj proti pohabljanju ženskih spolnih organov v EU (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0054/2009) gospe Muscardini v imenu Odbora za pravice žensk in enakost spolov o boju proti pohabljanju ženskih spolnih organov v EU (2008/2071 (INI)).

Cristiana Muscardini, *poročevalka.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, mislim, da je zelo primerno, da komisar Michel sodeluje pri naši razpravi. Kot vemo, vedno posveča mnogo pozornosti vprašanjem človekovih pravic in tragedijam v Afriki. Dejansko mi daje prisotnost gospoda Michela upanje, da bo morda

Komisija resno obravnavala vprašanje, ki danes ne vpliva le na 28 afriških držav in na različne države Bližnjega vzhoda in sosednjih držav, temveč je sedaj posebno pereč problem znotraj same Evropske unije.

Množično priseljevanje, do katerega prihaja v zadnjih letih, je to tragedijo pripeljalo v države EU. Več deset tisoč deklet in žensk je vsakodnevno v nevarnosti, da bi se na njih izvajala grozovita praksa, ki jih nepopravljivo poškoduje s fizičnega stališča, prav tako pa jim zadane tudi izredno resno psihološko škodo. Kljub temu, da je Parlament takšno prakso že večkrat obsodil v preteklih letih in dejansko preko DAPHNE financiral 14 projektov za boj proti pohabljenju ženskih spolnih organov, smo se zato danes ponovno znašli pri razpravi o tem vprašanju, ker se pojav žal ni zmanjšal, ampak se še naprej povečuje.

Imeti moramo pogum in sprejeti primernejšo resno metodo preprečevanja preko kulturnih kampanj, s katerimi bomo priseljenkam, pa tudi očetom teh deklet, lahko pomagali, da bodo uvideli, da ravnanje po plemenskih običajih nima ničesar opraviti z vero, ni način za vključevanje ali ustvarjanje prihodnosti njihovih hčera.

Pomislite na dekle, ki obiskuje francosko, italijansko ali belgijsko šolo in nenadoma, potem ko se je družila s svojimi sovrstniki, se znajde ugrabljena stran od običajnega in je prisiljena trpeti tragedijo, ki jo bo zaznamovala za vse življenje. To dekle ni le fizično pohabljeno, ampak tudi ne more nadaljevati običajnega odnosa z drugimi ljudmi, počuti se manjvredna, drugačna in v naši družbi nočemo drugačnih ljudi. Hočemo ljudi, ki ne glede na njihovo vero, barvo kože ali geografsko poreklo lahko delajo skupaj za izgradnjo boljše Evrope, ki bo bližje njenim državljanom.

Zaradi tega, gospod predsednik, komisar, hočemo mi, kot Parlament – in rada bi se zahvalila vsem svojim kolegom iz odbora, ki so mi pomagali pripraviti to poročilo –, da se zakoni držav članic uskladijo, da bo pohabljanje ženskih spolnih organov opredeljeno kot prekršek. Nočemo blažilnih predlogov kot je "zbadanje". Hočemo, da bodo ženske popolnoma enake moškim, nočemo obredov iniciacije, ampak namesto tega resnično združevanje. Hočemo, da bodo lahko nevladne organizacije izvajale svoje delo, hočemo preprečevalno politiko, ki vključuje združenja priseljenk, hočemo kaznovati vsakega, ki poskuša pohabljati dekleta in jih zvleči v sprijeno spiralo obupa in marginalizacije.

Poročilo pokriva mnogo področij in mislim, da so ga imeli poslanci priložnost pregledati in oceniti. Verjamem, da bi se moral vsakdo pridružiti temu pozivu k odločni Evropi, ki združuje prizadevanja treh institucij za boj proti temu groznemu zločinu, ki krši človekove pravice.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, v svojem imenu, pa tudi v imenu mojega kolega bi se rad zahvalil gospe Muscardini za njen govor, saj verjamem, da je pokazala natančno na tisto, kar je tragično in škandalozno. Res bi se rad zahvalil gospe Muscardini za njeno izjemno poročilo o tem pomembnem vprašanju glede boja proti pohabljenju ženskih spolnih organov v Evropski uniji.

Evropska komisija je zelo jasno obtožila tako v Uniji kot tudi v tretjih državah nesprejemljivo naravo tradicionalnih praks, ki resno spodkopavajo temeljno pravico žensk in mladih deklet po spoštovanju njihove fizične in umske integritete. Očitno se s poročilom popolnoma strinjamo. Mislimo, da bi morale vse države članice Evropske unije močno ukrepati. Rekel bi, da bi morale mnogo močneje ukrepati, da se te prakse odpravi, tako v Evropski uniji kot tudi v tretjih državah, ker je popolnoma nesprejemljivo in precej nezaželeno, da se to še vedno lahko dogaja v Evropski uniji. Prav tako moramo v okviru vseh političnih dialogov, ki jih imamo s tretjimi državami, poskrbeti, da bodo slednje popolnoma razumele naše stališče. Za trenutek bi se rad odmaknil od besedila, da povem, da vam lahko zagotovim, da je to vprašanje vedno na agendi v vseh političnih dialogih, ki jih imamo z državami v razvoju.

Ravno pred kratkim me je predsednik Burkine Faso, Compaoré, poklical in mi povedal, da bodo ravno sprejeli zakon o prepovedi teh praks, čeprav to ne bo enostavno. Poudariti bi bilo treba, da očitno nekateri klani in plemena še vedno izvajajo to prakso in to je v državi precej občutljiva tema, a res si je želel na tem področju napredovati in mislim, da je to pomembno.

Prav tako se boste zavedali, da Komisija redno sprošča sredstva za podporo projektov v Evropi in tretjih državah, ki so namenjeni preprečevanju in odpravi pohabljenja ženskih spolnih organov in za pomoč žrtvam in mladim dekletom, ki so v nevarnosti.

V Evropi je naš glavni instrument program DAPHNE III, ki podpira evropske nevladne organizacije in lokalne in regionalne javne ustanove in oblasti ter njihov boj proti pohabljenju ženskih spolnih organov. Od njegovega začetka v letu 1997 je program DAPHNE sofinanciral 14 projektov, ki so bili posebej posvečeni temu vprašanju, in je zagotovil znesek približno 2,4 milijone EUR. Projekti DAPHNE so nam omogočili izvajanje programov skupnosti za usposabljanje in podporo, za izvajanje naših kampanj ozaveščanja, za analiziranje

nacionalnih zakonodaj, za zbiranje informacij in statistik, za razvoj orodij in za vzpostavljanje najboljših praks, ki jih bodo uporabljali akterji na tem področju in za priporočanje političnih smernic evropskim in nacionalnim nosilcem odločanja.

Očitno smo odločeni, da ohranimo svojo podporo takšnim ukrepom in nadaljujemo z reševanjem tega vprašanja v Evropski uniji, ne le v okviru preprečevanja nasilja in podpore žrtvam, pač pa tudi na področjih priseljevanja, azila in kazenskega pravosodja.

Sedaj bom le za trenutek svojo pozornost ponovno preusmeril stran od besedila. Povedati vam moram, da sem nekoliko šokiran nad nekaterimi vrstami strahopetnosti s strani naših vlad in nekaterih politikov, ki menijo, da je to del kulture in zato nedotakljivo. Žal mi je: najmanj, kar bi morali pričakovati od ljudi, ki so prišli v Evropo, je to, da upoštevajo veljavna pravila. Menim, da ne moremo imeti pravosodja dveh hitrosti, ne moremo imeti koncepta dveh hitrosti. To nima nobenega vpliva na sposobnost evropske države, da pozdravi prišleke, ravno nasprotno. To je razprava, ki sem jo sam doživel v svoji državi v preteklosti. Povedati moram, da sem šokiran, da nekateri ljudje pod pretvezo spoštovanja kulture migrantov v bistvu nočejo kaznovati takšnega ravnanja. Mislim, da, če želimo to vprašanje rešiti v Evropi, moramo doseči stopnjo, kjer takšne prakse kaznujemo. Imeti moramo ta politični pogum in mislim, da to ne bi oviralo sposobnosti države, da sprejme prišleke, če bi morali reči: "To je naša ustava, to so naša pravila, to so naše človeške vrednote in morate jih upoštevati. Če jih ne boste upoštevali, boste ravnali nezakonito in boste kaznovani." S tem zaključujem svoj odmik od poročila, a vesel sem, da sem te stvari povedal, ker se popolnoma strinjam z vašo vznemirjenostjo glede tega vprašanja.

V okviru zunanje pomoči tretjim državam Komisija prav tako uporablja te politike za boj proti pohabljenju ženskih spolnih organov. Najprej, kot sem vam povedal, je zaradi tega vprašanje emancipacije žensk, njihovih človekovih pravic in njihovega zdravja temeljni del vsakega političnega in strateškega dialoga, ki ga ima s partnerskimi vladami.

Drugič, podpira dejanja, ki kažejo in vplivajo za izboljšano nacionalno zakonodajo pa tudi za izdelavo nacionalnih politik, ki so primerne za spodbujanje in zaščito pravic žensk in za prepoved vseh škodljivih praks.

Tretjič, podpira pobude, namenjene okrepitvi obsega ukrepov političnih vodij, skupaj s kampanjami ozaveščanja, ki so usmerjene na vsa področja družbe. Večletni program Haaga, ki zajema različne ukrepe, ki bodo izvedeni za razvoj področja pravosodja, svobode in varnosti, se bo leta 2010 zaključil. Spomladi 2009 bomo v sporočilu predstavili novi program Stockholma 2010-2014. Potrdim vam lahko, da bo ta program polagal velik poudarek na vidik povezovanja z zaščito temeljnih pravic žrtev, vključno s spodbujanjem in zaščito pravic otrok in žensk.

Kljub temu, da Komisija še ni pripravila posebne strategije za boj proti pohabljenju ženskih spolnih organov, smo odločeni še naprej podpirati ukrepe, usmerjene k njegovemu preprečevanju, in nameravamo še naprej izpostavljati vprašanje v okviru notranjih in zunanjih politik Unije.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 24. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Véronique Mathieu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Vsako leto v Evropi 180.000 migrantk trpi ali so v nevarnosti, da bi utrpele pohabljenje spolnih organov. Pomembno je, da si zapomnimo, da ta pohabljanja predstavljajo kršitev človekovih pravic, ki ima zelo resne fizične in psihološke posledice. Takšnih praks ni mogoče upravičiti na podlagi kulturnih ali verskih tradicij. Da bi jih odpravile, morajo države članice uveljavljati upoštevanje prepovedi, določene v njihovem kazenskem pravu, praksa pohabljenja pa mora biti smatrana kot kaznivo dejanje. Hkrati pa morajo dejanske ali morebitne žrtve dobiti dostop do pravne in medicinske pomoči.

EU mora povečati svojo podporo tistim nevladnim organizacijam, ki opravljajo edinstveno delo na tem področju, in sicer pri preprečevanju in pomoči. Na nacionalni in evropski ravni bi usmerjene informacije in izobraževalne kampanje odpravile tabuje, povezane s temi praksami, hkrati pa bi družine obveščale o kriminalnih posledicah takšnih pohabljenj. Zato je pomembno, da se EU tega problema loti tako, da opredeli skupne preventivne ukrepe za prepoved prakse pohabljanja v EU in da opozarja na to prepoved v vseh sporazumih o sodelovanju, ki se sklepajo s tretjimi državami. Pohabljenje spolnih organov je socialni problem, ki se tiče vseh nas.

25. Večjezičnost: prednost Evrope in skupna zaveza (kratka predstavitev)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0092/2009) gospoda Graçe Moure v imenu Odbora za kulturo in izobraževanje o večjezičnosti: prednosti Evrope in skupni zavezi (2008/2225(INI)).

Vasco Graça Moura, *poročevalec.* – (*PT*) Sporočilo Komisije z naslovom "Večjezičnost: prednost Evrope in skupna zaveza" je nadaljevanje že dolge vrste dokumentov, ki so jih pripravili Parlament, Komisija, Svet, Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor, v katerem se k vprašanju večjezičnosti pristopa z različnih zornih kotov.

V mojem poročilu ponavljam stališča, ki jih je že prej sprejel Evropski parlament in na splošno potrjujem stališče Komisije, da tvori jezikovna in kulturna raznolikost EU ogromno konkurenčno prednost in da je potrebno popolnoma podpirati poučevanje jezikov in programe izmenjave na izobraževalnih in kulturnih področjih, tako znotraj kot tudi zunaj Unije.

Prav tako izpostavljam pomembnost jezika kot dejavnika socialne vključenosti. Podpiram pomembnost dialoga z drugimi območji sveta, pri čemer se pozornost posveča posebnim povezavam, ki obstajajo v smislu jezika, zgodovine in kulture med državami EU in tretjimi državami. Navajam potrebo po politikah, ki podpirajo prevajanje, tako literarno kot tudi tehnično. Obravnavam vprašanje večjezičnosti avdiovizualnega sektorja, potrebo po podpori jezikovnih učiteljev in razširitev kazalnikov jezikovne sposobnosti na vse uradne jezike EU, brez vpliva na njihovo razširitev tudi na druge jezike, ki se govorijo in študirajo v Evropi, vključno s klasično grščino in latinščino.

Glede poučevanja jezikov tako v šoli kot tudi pozneje v odrasli dobi, med mnogimi drugimi vidiki trdim tudi, da je izobraževanje v maternem jeziku temeljno za vse drugo poučevanje. Starši in skrbniki morajo biti sposobni izbirati uradni jezik, v katerem bodo izobraževani njihovi otroci v državah z več kot enim uradnim jezikom ali kjer skupaj obstajajo uradni jezik in regionalni jeziki. Prav tako trdim, da ne bi smel biti noben šolar prikrajšan za izobrazbo v uradnem jeziku države.

Izpostavil bi, da nikjer v mojem poročilu pomembnost regionalnih ali manjšinskih jezikov ni izpodbijana. Jasno priznavam in spoštujem te jezike in jih nikjer ne poskušam preprečevati. V mojem poročilu niti en vidik ni nezdružljiv s temi jeziki. Vendar pa so poslanci iz socialdemokratskih, liberalnih in zelenih vrst predložili dodatni predlog, kjer so preprosto izpuščene tri točke, ki sem jih ravno omenil.

Posledično bodo načela, ki so povezana s temeljnimi pravicami in svoboščinami ljudi in so bila dolgo varno spravljena, sprejeta in izvajana v Evropski uniji, izločena zaradi pritiska galicijskih, katalonskih in baskovskih nacionalistov. Če bo sprejet ta alternativni predlog, se je Evropski parlament vdal.

Ti nameni so popolnoma jasni. V današnji izdaji španskega časopisa *El Pais* lahko na 37. strani preberete, da je pred le tremi meseci Vrhovno sodišče odločilo, da bi moralo biti na vpisnem obrazcu vključeno okence, ki starše sprašuje, v katerem jeziku želijo, da se njihove otroke poučuje v osnovni šoli, česar pa katalonska vlada ni storila.

Mislim, da takšne dodatne možnosti ne bi smeli sprejeti. V nasprotju s točkami iz mojega poročila, je posledica tega nesprejemljiva zaščita ekstremnih nacionalističnih teženj, prav tako pa tudi nesprejemljivo nasprotuje našim temeljnim pravicam in svoboščinam in tudi načelu subsidiarnosti, da ne omenim, da je ta alternativa tudi v nasprotju z načeli, ki so že vključena v prejšnjih besedilih Evropskega parlamenta in Sveta in niso bila nikoli postavljena pod vprašaj.

Zato ta Parlament rotim, naj bo zelo pazljiv. To dodatno možnost, ki je bila predložena, je treba zavrniti in sprejeti moje poročilo, kot se je 17. februarja zgodilo v Odboru za kulturo in izobraževanje, 20 glasov je bilo za, 3 proti, 8 pa se jih je vzdržalo glasovanja.

Gospod predsednik, Evropska unija mora biti kraj spoštovanja demokracije in pluralizma, ne kraj izključevanja ali nerazumne krnitve temeljnih pravic in svoboščin.

Louis Michel, *član Komisije.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospodu Graçi Mouri bi se rad zahvalil za njegovo poročilo na lastno pobudo o večjezičnosti.

To poročilo podpira pristop Komisije in poudarja kakovost jezikovnega poučevanja in učiteljev na enotnem pristopu za dosego vseh slojev naše družbe, na jezikovni raznolikosti, hkrati pa olajšuje naše razumevanje vloge medijev in literarnega prevajanja pa tudi jezikovnih in kulturnih povezav s tretjimi državami.

Sem enakega mnenja kot poročevalec, in sicer, da ima večjezičnost velik vpliv na vsakodnevna življenja evropskih državljanov glede na obilje komunikacij, rastoče mobilnosti in migracij ter povečane globalizacije.

Načelo maternega jezika plus dva in učenje tujega jezika v zgodnji starosti sta referenčni točki naše politike o večjezičnosti. Naš pristop temelji na tej ugotovljeni pravici. Poudarja pomembnost vseživljenjskega učenja in njegov cilj je v našo družbo vključiti najbolj ranljive skupine. Predvsem se sklicujem na tiste ljudi, ki so opustili svoj študij, priseljence in tiste, ki govorijo le en jezik ali so jezikovno manj sposobni.

Poleg tega bi radi povečali svoja prizadevanja v zvezi z vajenci, odraslimi in starejšimi, ki se ne izobražujejo več in lahko izostanejo v razvoju.

Pozdravljam vašo podporo za naš pristop. Da bi dosegli te skupine, so bistvenega pomena motivacija posameznika in izvajanje ustreznih učnih metod. Nove tehnologije, kot so internet in interaktivni avdiovizualni mediji, nudijo mnoge možnosti za dosego teh skupin in za razvoj in prilagoditev učnih metod na njihove posebne potrebe in sposobnosti. Na evropski ravni naš program vseživljenjskega učenja spodbuja vse jezike: uradne jezike Evropske unije, regionalne jezike in jezike manjšin, pa tudi druge jezike, ki se govorijo po svetu. To je odsev nove resničnosti v Uniji in prav tako jezikovnih potreb naših državljanov.

V okviru vse večje mobilnosti in migracij je bistvenega pomena, da ljudje obvladajo nacionalni jezik ali jezike, če želijo postati v celoti vključeni v družbo. Vendar pa bi rad v tem okviru poudaril, da so države članice glavne nosilke odločanja glede jezikovne politike, vključno z regionalnimi jeziki in jeziki manjšin, za katere se okvir določi v evropski listini o regionalnih in manjšinskih jezikih Sveta Evrope.

Pozdravljam splošno podporo, ki jo je Parlament dal našemu pristopu k večjezičnosti.

Predsednik. – Predstavitev je končana.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 24. marca 2009.

Pisne izjave (člen 142)

Corina Creţu (PSE), *v* pisni obliki. – (RO) Jezikovna in kulturna raznolikost 27 držav članic EU je koristna za razumevanje in sodelovanje, pa tudi za čezmejno mobilnost delovne sile ter za asimilacijo evropskih vrednot. Pomembno je, da neprestano izboljšujemo politike EU, usmerjene v spodbujanje izobraževanja v maternem jeziku in zagotavljanje polne vzajemne razumljivosti med jeziki. Potrebujemo sodelovanje med nacionalnimi oblastmi in Evropsko komisijo za čim boljše izvajanje praks, da bi dosegli integracijo preko sprejetja jezikovnih razlik.

Romunija je ena od držav članic EU, ki zagotavlja raven zaščite in podpore nad evropskim povprečjem za manjšine in spodbuja izobraževanje v njihovih lastnih jezikih. Univerza Babeş-Bolyai v mestu Cluj-Napoca je izjemen primer spodbujanja večjezičnosti.

Žal so bile organizirane demonstracije, celo pred Evropskim parlamentom, prav tako pa so bile sprožene pobude, ki so pozivale k podrtju universe Babeş-Bolyai na podlagi krivične diskriminacije, ki temelji na etničnem ločevanju. Zato želim vašo pozornost pritegniti k nevarnosti, ki jo predstavlja poslabšanje tona razprave o etničnih zadevah. Spoštovanja pravic manjšin in spodbujanja večjezičnosti se ne sme preprečevati tako, da se jih spremeni v dimne zavese, za katerimi se izvajajo dejanja, ki so proti evropskemu duhu in medetnični skladnosti. Večjezičnost mora biti skupni imenovalec, ne pa dejavnik ločevanja Evropske unije.

Gabriela Crețu (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Večjezičnost podpirajo praktični argumenti: zmanjšuje tveganje nezaposlenosti, povečuje možnosti za zaposlovanje, pomaga povečevati kakovost zagotovljenih storitev in delovno produktivnost ter poenostavlja mobilnost. Vemo, kaj so, in iz tega vidika se navadno mnenja ujemajo.

Sedaj bi rada poudarila pomembnost drugega razloga za ohranjanje večjezičnosti in povezanih ukrepov.

Prispevki večjezičnosti k potrditvi vrednot in drž, ki so temeljnega pomena za evropski socialni model: medsebojno razumevanje, zaupanje in solidarnost. Lahko pomaga učinkovito doseči enotnost v svetu raznolikosti.

V tem pogledu prav tako vztrajamo na potrebi ohranjanja jezikovne raznolikosti v Evropi. Eden od načinov za dosego tega cilja bi bilo učenje drugega tujega jezika, ki ni mednarodni jezik. Jezikov sosednjih držav se je mogoče naučiti, ali jezikov etničnih manjšin v lastni državi, pa tudi jezikov, ki se govorijo v gospodarstvih v vzponu, s katerimi cvetijo naši odnosi.

Rada bi izrazila vero, da je mogoče pozitivne učinke takšne politike prikazati kasneje v vsakodnevnem življenju.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE), v pisni obliki. – (DE) Jezikovna raznolikost je pomembna. Je del vsakodnevne resničnosti v Evropski uniji in pridobiva vse večjo pomembnost v odnosih med državami članicami, in sicer v načinu, kako naše večkulturne družbe sobivajo, in v skupnih političnih ukrepih, ki jih sprejema Evropska unija. Vendar pa moč odločanja glede jezikovne politike nosijo predvsem države članice. Evropski parlament ni odgovoren za določanje zahtev in priporočil za jezikovno politiko. Zaradi dejstva, da ima EU komisarja za večjezičnost, je jasno, da je nujno potrebna reforma Komisije in da mora biti manj komisarjev kot je držav članic.

Iosif Matula (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Rad bi čestital kolegu, gospodu Graçi Mouri, za način, kako je v svojem osnutku poročila uspešno združil splošne, regionalne in celo lokalne interese.

Osebno sem predlagal, da bi se morali državljani, ki pripadajo etnični skupini in govorijo manjšinski jezik, ustrezno naučiti govoriti uradni jezik države, kjer živijo. To bi zagotovo pomenilo prednost pri iskanju službe in v smislu dobrega socialnega vključevanja. Žal pa te koristne spremembe ni odobril pristojni odbor, a še vedno močno verjamem, da bi bila zelo koristna.

Na drugi strani pa sem predlagal, da bi bilo treba uradnike, ki so kot del svojega dela pogosto v stiku z državljani iz drugih držav članic, spodbujati k temu, da se naučijo drugega evropskega jezika. Mislim, da bi bilo to koristno, pri čemer upoštevam preseljevanje delovne sile po vsej Evropi, pa tudi mobilnost za namene turizma.

To je edini način, kako lahko spodbujamo komunikacijo in medkulturno razumevanje, ki sta temeljni vrednoti Evropske unije.

26. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

27. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 23.05)